Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentoinnin apuväline eikä sillä ole oikeudellista vaikutusta. Unionin toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä. Säädösten todistusvoimaiset versiot on johdanto-osineen julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja ne ovat saatavana EUR-Lexissä. Näihin virallisiin teksteihin pääsee suoraan tästä asiakirjasta siihen upotettujen linkkien kautta.

►**B**

KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) 2017/565,

annettu 25 päivänä huhtikuuta 2016,

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/65/EU täydentämisestä sijoituspalveluyritysten toiminnan järjestämistä koskevien vaatimusten, toiminnan harjoittamisen edellytysten ja kyseisessä direktiivissä määriteltyjen käsitteiden osalta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(EUVL L 87, 31.3.2017, s. 1)

sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

		virallinen lehti		
		N:o	sivu	päivämäärä
►**M1**	Komission delegoitu asetus (EU) 2017/2294, annettu 28 päivänä elokuuta 2017	L 329	4	13.12.2017
►**M2**	Komission delegoitu asetus (EU) 2019/1011, annettu 13 päivänä joulukuuta 2018	L 165	1	21.6.2019
►**M3**	Komission delegoitu asetus (EU) 2021/527, annettu 15 päivänä joulukuuta 2020	L 106	30	26.3.2021
►**M4**	Komission delegoitu asetus (EU) 2021/1253, annettu 21 päivänä huhtikuuta 2021	L 277	1	2.8.2021
►**M5**	Komission delegoitu asetus (EU) 2021/1254, annettu 21 päivänä huhtikuuta 2021	L 277	6	2.8.2021

▼B

KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) 2017/565,

annettu 25 päivänä huhtikuuta 2016,

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/65/EU täydentämisestä sijoituspalveluyritysten toiminnan järjestämistä koskevien vaatimusten, toiminnan harjoittamisen edellytysten ja kyseisessä direktiivissä määriteltyjen käsitteiden osalta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

I LUKU

SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄT

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

▼M5

1. Tämän asetuksen II lukua sekä III luvun 1–4 jaksoa, 64 artiklan 4 kohtaa, 65 artiklaa ja 6–8 jaksoa siltä osin kuin ne liittyvät kyseisiin säännöksiin, I lukua ja VIII lukua sovelletaan rahastoyhtiöihin, kun palveluja tarjotaan direktiivin 2009/65/EY 6 artiklan 4 kohdan mukaisesti sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/61/EU 6 artiklan 6 kohdan mukaisesti ([1]).

▼B

2. Sijoituspalveluyrityksiin viittausten on sisällettävä myös luottolaitokset, ja rahoituspalveluvälineisiin viittausten on sisällettävä myös strukturoidut talletukset kaikkien direktiivin 2014/65/EU 1 artiklan 3 kohdassa ja 1 artiklan 4 kohdassa ja niiden täytäntöönpanosäännöksissä tarkoitettujen vaatimusten osalta tässä asetuksessa säädetyn mukaisesti.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan

1. ’relevantilla henkilöllä’ suhteessa sijoituspalveluyritykseen kaikkia seuraavia:

   a) sijoituspalveluyrityksen hallituksen jäsentä, yhtiökumppania tai vastaavaa, johtajaa tai sidonnaisasiamiestä;

   b) sijoituspalveluyrityksen sidonnaisasiamiehen hallituksen jäsentä, yhtiökumppania tai vastaavaa tai johtajaa;

   c) sijoituspalveluyrityksen tai sen sidonnaisasiamiehen työntekijää ja muuta luonnollista henkilöä, jonka tarjoamat palvelut ovat sijoituspalveluyrityksen tai sen sidonnaisasiamiehen käytettävissä ja määräysvallassa ja joka osallistuu sijoituspalveluyrityksen sijoituspalvelujen tarjoamiseen ja sijoitustoiminnan harjoittamiseen;

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/61/EU, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2011, vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista ja direktiivin 2003/41/EY ja 2009/65/EY sekä asetuksen (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 1095/2010 muuttamisesta (EUVL L 174, 1.7.2011, s. 1).

▼B

d) luonnollista henkilöä, joka osallistuu suoraan palvelujen tarjoamiseen sijoituspalveluyritykselle tai sen sidonnaisasiamiehelle sellaisen ulkoistamisjärjestelyn nojalla, jonka tarkoituksena on sijoituspalveluyrityksen sijoituspalvelujen tarjoaminen tai sijoitustoiminnan harjoittaminen;

2. ’rahoitusanalyytikolla’ relevanttia henkilöä, joka laatii sijoitustutkimuksen sisällön;

3. ’ulkoistamisella’ kaikentyyppisiä sijoituspalveluyrityksen ja palveluntarjoajan välisiä järjestelyjä, joiden perusteella kyseinen palveluntarjoaja suorittaa sellaisen prosessin, palvelun tai toiminnan, jonka sijoituspalveluyritys olisi muutoin itse suorittanut;

3.a. ’henkilöllä, johon relevantilla henkilöllä on perhesuhde’ kaikkia seuraavia:

a) relevantin henkilön puolisoa tai muuta kansallisen lainsäädännön mukaan puolisoa vastaavaa kumppania;

b) relevantin henkilön huollettavana olevaa lasta taikka tämän puolison tai puolisoa vastaavan kumppanin lasta;

c) muuta relevantin henkilön sukulaista, joka on asunut tämän kanssa samassa taloudessa vähintään vuoden ajan kyseisen henkilökohtaisen liiketoimen toteuttamisajankohtana;

4. ’arvopapereilla toteutettavalla rahoitustoimella’ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/2365 3 artiklan 11 kohdassa määriteltyä arvopapereilla toteutettavaa rahoitustoimea ([1]);

5. ’palkkiolla’ kaikentyyppisiä maksuja tai taloudellisia tai muita kuin taloudellisia hyötyjä, joita yritykset tarjoavat suoraan tai epäsuoraan sijoitus- tai oheispalvelujen tarjoamisessa asiakkaille keskeisille henkilöille;

6. ’hyödykkeellä’ kaikkia lajiesineen kaltaisia aineellisia tavaroita, jotka voidaan toimittaa, mukaan luettuna metallit ja metallimalmit ja -sekoitukset sekä maataloustuotteet ja energiatuotteet kuten sähkö;

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/2365, annettu 25 päivänä marraskuuta 2015, arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien ja uudelleenkäytön raportoinnista ja läpinäkyvyydestä sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 337, 23.12.2015, s. 1).

▼M4

7. ’kestävyysmieltymyksillä’ asiakkaan tai potentiaalisen asiakkaan valintaa koskien sitä, sisällytetäänkö hänen sijoitukseensa yksi tai useampi seuraavista rahoitusvälineistä ja jos sisällytetään, missä määrin:

a) rahoitusväline, jonka osalta asiakas tai potentiaalinen asiakas päättää, että tietty vähimmäisosuus sijoitetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2020/852 ([1]) 2 artiklan 1 kohdassa määriteltyihin ympäristön kannalta kestäviin sijoituksiin;

b) rahoitusväline, jonka osalta asiakas tai potentiaalinen asiakas päättää, että tietty vähimmäisosuus sijoitetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/2088 ([2]) 2 artiklan 17 kohdassa määriteltyihin kestäviin sijoituksiin;

c) rahoitusväline, jossa otetaan huomioon pääasialliset haitalliset vaikutukset kestävyystekijöihin ja jonka osalta asiakas tai potentiaalinen asiakas määrittää näiden vaikutusten huomioon ottamisen osoittavat laadulliset tai määrälliset seikat;

8. ’kestävyystekijöillä’ asetuksen (EU) 2019/2088 2 artiklan 24 kohdassa määriteltyjä kestävyystekijöitä;

9. ’kestävyysriskeillä’ asetuksen (EU) 2019/2088 2 artiklan 22 kohdassa määriteltyjä kestävyysriskejä.

▼B

3 artikla

Tietojen antamiseen sovellettavat edellytykset

1. Jos tieto on tämän asetuksen mukaisesti annettava pysyvällä välineellä, kuten direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 62 alakohdassa on määritelty, sijoituspalveluyrityksillä on oltava oikeus antaa kyseinen tieto muulla pysyvällä välineellä kuin paperilla, ainoastaan seuraavissa tapauksissa:

a) kyseisen tiedon antaminen tällä välineellä on asianmukaista siinä yhteydessä, jossa sijoituspalveluyrityksen ja asiakkaan välinen liiketoiminta toteutetaan tai on tarkoitus toteuttaa; ja

b) kun henkilölle, jolle tieto on annettava, annetaan mahdollisuus valita tiedon saaminen joko paperilla tai tällä muulla pysyvällä välineellä, kyseinen henkilö valitsee erikseen tiedon antamisen tällä muulla pysyvällä välineellä.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/852, annettu 18 päivänä kesäkuuta 2020, kestävää sijoittamista helpottavasta kehyksestä ja asetuksen (EU) 2019/2088 muuttamisesta (EUVL L 198, 22.6.2020, s. 13).

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/2088, annettu 27 päivänä marraskuuta 2019, kestävyyteen liittyvien tietojen antamisesta rahoituspalvelusektorilla (EUVL L 317, 9.12.2019, s. 1).

▼B

2. Jos sijoituspalveluyritys antaa tämän asetuksen 46, 47, 48, 49, 50 artiklan tai 66 artiklan 3 kohdan mukaisesti tietoa asiakkaalle verkkosivustolla eikä tieto ole osoitettu henkilökohtaisesti kyseiselle asiakkaalle, sijoituspalveluyritysten on varmistettava, että seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) kyseisen tiedon antaminen tällä välineellä on asianmukaista siinä yhteydessä, jossa sijoituspalveluyrityksen ja asiakkaan välinen liiketoiminta toteutetaan tai on tarkoitus toteuttaa;

b) asiakkaan on annettava erillinen suostumus tiedon antamiseen kyseisellä tavalla;

c) kyseiselle asiakkaalle on ilmoitettava sähköisesti verkkosivuston osoite ja paikka, josta tieto verkkosivustolla löytyy;

d) tiedon on oltava ajantasaista;

e) tiedon on oltava jatkuvasti saatavilla kyseisellä verkkosivustolla niin pitkään kuin asiakkaan voidaan kohtuudella odottaa tarvitsevan sitä.

3. Tätä artiklaa sovellettaessa tiedon antaminen sähköisen viestinnän avulla on katsottava asianmukaiseksi siinä yhteydessä, jossa sijoituspalveluyrityksen ja asiakkaan välinen liiketoiminta toteutetaan tai on tarkoitus toteuttaa, kun voidaan osoittaa, että asiakkaalla on säännöllinen pääsy Internetiin. Osoituksena tästä pidetään sitä, että asiakas antaa sähköpostiosoitteen tämän liiketoiminnan toteuttamista varten.

4 artikla

Sijoituspalvelun antaminen satunnaisesti

(direktiivin 2014/65/EU 2 artiklan 1 kohta)

Direktiivin 2014/65/EU 2 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaista poikkeusta sovellettaessa sijoituspalvelua katsotaan annettavan satunnaisesti ammattitoiminnan yhteydessä, mikäli seuraavat ehdot täyttyvät:

a) ammattitoiminnan ja samalle asiakkaalle annettavan sijoituspalvelun välillä on läheinen ja tosiasiallinen sidos, jolloin sijoituspalvelua voidaan pitää pääammattitoiminnan lisänä;

b) sijoituspalvelujen antamisen pääammattitoiminnan asiakkaille ei ole tarkoitus olla järjestelmällinen tulonlähde ammattitoimintaa harjoittavalle henkilölle; ja

▼B

c) ammattitoimintaa harjoittava henkilö ei markkinoi tai muuten edistä kykyään antaa sijoituspalveluja, jollei asiakkaille ilmoiteta, että ne ovat pääammattitoiminnan lisä.

5 artikla

Tukkutason energiatuotteet, jotka on selvitettävä fyysisesti

(direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 2 alakohta)

1. Direktiivin 2014/65/EU liitteessä I olevan C osan 6 kohtaa sovellettaessa tukkutason energiatuote on selvitettävä fyysisesti, mikäli kaikki seuraavat ehdot täyttyvät:

a) on säännöksiä, joilla varmistetaan, että sopimuspuolilla on käytössään oikeasuhteisia järjestelyjä kohde-etuutena olevan hyödykkeen toimittamiseen tai vastaanottamiseen; siirtoverkonhaltijan kanssa sähkön ja kaasun alalla tehtyä tasaussopimusta pidetään oikeasuhteisena järjestelynä, jos sopimuspuolten on varmistettava sähkön tai kaasun konkreettinen toimittaminen;

b) sopimuksen osapuolille syntyy ehdottomia, rajoittamattomia ja täytäntöönpanokelpoisia velvoitteita toimittaa ja vastaanottaa kohde-etuutena oleva hyödyke;

c) kumpikaan sopimuspuoli ei voi kuitata fyysistä toimitusta käteismaksulla;

d) sopimukseen perustuvia velvoitteita ei voida kuitata muiden kyseisten osapuolten välisten sopimusten velvoitteilla, sanotun kuitenkaan rajoittamatta sopimuspuolten oikeutta nettouttaa käteismaksuvelvoitteensa.

Edellä olevaa d alakohtaa sovellettaessa operatiivista nettoutusta sähkö- ja kaasumarkkinoilla ei pidetä sopimukseen perustuvien velvoitteiden kuittaamisena muiden sopimusten velvoitteilla.

2. Operatiivinen nettoutus on ymmärrettävä minä tahansa nimettyinä sähkön ja kaasun määrinä, jotka Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/72/EY ([1]) 2 artiklan 4 kohdassa määritellyn siirtoverkonhaltijan sääntöjen tai pyyntöjen perusteella on syötettävä verkkoon sellaiselle yhteisölle, joka vastaa siirtoverkonhaltijaa kansallisella tasolla. Sopimuspuolet eivät voi nimetä operatiiviseen nettoutukseen perustuvia määriä harkintavaltansa perusteella.

3. Direktiivin 2014/65/EU liitteessä I olevan C osan 6 kohtaa sovellettaessa ylivoimaisen esteen määritelmän on sisällettävä kaikki poikkeukselliset tapahtumat tai olosuhteiden sarja, jotka ovat sopimuspuolista riippumattomia ja joita sopimuspuolet eivät olisi voineet kohtuudella ennakoida tai välttää noudattamalla asianmukaista ja kohtuullista huolellisuutta ja joiden vuoksi toinen tai kumpikaan sopimuspuoli ei voi täyttää sopimukseen perustuvia velvoitteitaan.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/72/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/54/EY kumoamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 55).

▼B

4. Direktiivin 2014/65/EU liitteessä I olevan C osan 6 kohtaa sovellettaessa vilpittömässä mielessä syntyneen kykenemättömyyden suoriutua velvoitteista on sisällettävä kaikki tapahtumat tai olosuhteiden sarja, joita ei pidetä 3 kohdassa tarkoitettuna ylivoimaisena esteenä ja jotka on määritelty sopimusehdoissa selvästi ja nimenomaisesti ja joiden vuoksi vilpittömässä mielessä toiminut toinen tai kumpikaan sopimuspuoli ei voi täyttää sopimukseen perustuvia velvoitteitaan.

5. Kun kyse on ylivoimaista esteestä tai vilpittömässä mielessä syntyneestä kyvyttömyydestä suoriutua velvoitteista, se ei saa estää sitä, että sopimus katsottaisiin ”selvitetyksi fyysisesti” direktiivin 2014/65/EU liitteessä I olevan C osan 6 kohtaa sovellettaessa.

6. Maksukyvyttömyysperusteet, joiden mukaan toinen sopimuspuoli on oikeutettu taloudelliseen korvaukseen, jos sopimus ei toteudu tai jos se toteutuu puutteellisesti, eivät saa estää sitä, että sopimus katsottaisiin ”selvitetyksi fyysisesti” direktiivin 2014/65/EU liitteessä I olevan C osan 6 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

7. Jotta sopimukset katsottaisiin ”selvitetyksi fyysisesti” direktiivin 2014/65/EU liitteessä I olevan C osan 6 kohdassa tarkoitetulla tavalla, toimitusmenetelmiin on sisällyttävä vähintään

a) kyseisten hyödykkeiden konkreettinen toimittaminen;

b) sellaisen asiakirjan toimittaminen, joka antaa omistusoikeudet kyseisiin hyödykkeisiin tai tiettyyn määrään kyseisiä hyödykkeitä;

c) muut menetelmät, joilla siirretään omistusoikeus tiettyyn määrään tavaroita ilman niiden konkreettista toimittamista, mukaan luettuina energiaverkon ylläpitäjälle toimitettu ilmoitus, aikataulu tai maininta siitä, että vastaanottajalla on oikeus saada kyseinen määrä tavaroita.

6 artikla

Energiajohdannaissopimukset, jotka liittyvät öljyyn, hiileen ja tukkutason energiatuotteisiin

(direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 2 alakohta)

1. Direktiivin 2014/65/EU liitteessä I olevan C osan 6 kohtaa sovellettaessa öljyyn liittyvät energiajohdannaissopimukset ovat sopimuksia, jotka liittyvät kaikentyyppiseen mineraaliöljyyn sekä nestemäiseen ja höyrymäiseen maakaasuun, mukaan luettuina öljytuotteet ja komponentit sekä öljyjohdannaiset ja öljypohjaiset polttoaineet, myös ne, joihin on lisätty biopolttoaineita, kohde-etuutena.

2. Direktiivin 2014/65/EU liitteessä I olevan C osan 6 kohtaa sovellettaessa hiileen liittyvät energiajohdannaissopimukset ovat sopimuksia, jotka liittyvät hiileen, kun se määritellään mustaksi tai tummanruskeaksi palavaksi mineraaliainekseksi, joka koostuu hiiltyneestä kasviperäisestä aineesta ja jota käytetään polttoaineena, kohde-etuutena.

▼B

3. Direktiivin 2014/65/EU liitteessä I olevan C osan 6 kohtaa sovellettaessa johdannaissopimukset, jotka ovat luonteeltaan tukkutason energiatuotteita asetuksen (EU) N:o 1227/2011 2 artiklan 4 kohdassa määritellyn mukaisesti, ovat johdannaisia, joiden kohde-etuutena on sähkö tai maakaasu, kyseisen asetuksen 2 artiklan 4 kohdan b ja d alakohdan mukaisesti.

7 artikla

Muut johdannaisrahoitusvälineet

(direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 2 alakohta)

1. Direktiivin 2014/65/EU liitteessä I olevan C osan 7 kohtaa sovellettaessa sopimusta, joka ei ole tämän artiklan 2 kohdan mukainen spot-sopimus ja jota ei ole tarkoitettu 4 kohdan mukaisiin kaupallisiin tarkoituksiin, on pidettävä muiden johdannaisrahoitusvälineiden kaltaisena, jos se täyttää seuraavat edellytykset:

a) se täyttää yhden seuraavista vaatimuksista:

   i) sopimuksella käydään kauppaa kolmannen maan kauppapaikassa, jonka toiminta on samankaltaista kuin säännellyn markkinan, monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän tai organisoidun kaupankäyntijärjestelmän toiminta,

   ii) sopimuksessa mainitaan nimenomaisesti, että sillä käydään kauppaa säännellyllä markkinalla, monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä tai vastaavassa kolmannen maan kauppapaikassa tai että siihen sovelletaan säännellyn markkinan, monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän, organisoidun kaupankäyntijärjestelmän tai vastaavan kolmannen maan kauppapaikan sääntöjä,

   iii) sopimus vastaa hinnan, kaupankäyntierän, toimituspäivän ja muiden sopimusehtojen osalta sellaista sopimusta, jolla käydään kauppaa säännellyllä markkinalla, monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä tai vastaavassa kolmannen maan kauppapaikassa;

b) sopimus on vakioitu siten, että erityisesti hinta, kaupankäyntierä, toimituspäivä tai muut sopimusehdot on määritelty pääasiassa viittauksilla säännöllisesti julkaistaviin hintoihin, vakioeriin tai vakiotoimituspäiviin.

2. Spot-sopimuksella tarkoitetaan 1 kohtaa sovellettaessa hyödykkeen, omaisuuserän tai oikeuden myynnistä tehtyä sopimusta, jonka ehtojen mukaan toimitus tapahtuu ajassa, joka on pidempi seuraavista vaihtoehdoista:

a) kaksi kaupankäyntipäivää;

b) aika, jota pidetään yleisesti normaalina toimitusaikana kyseisen hyödykkeen, omaisuuserän tai oikeuden markkinalla.

Riippumatta sopimuksen nimenomaisista ehdoista sopimus ei kuitenkaan ole spot-sopimus, jos sopimuksen osapuolet ovat yksimielisiä siitä, että kohde-etuuden toimittamista lykätään eikä sitä toteuteta 2 kohdassa mainitussa määräajassa.

▼B

3. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/39/EY ([1]) liitteessä I olevan C osan 10 kohtaa sovellettaessa johdannaissopimusta, jonka kohde-etuus on kyseisessä kohdassa tai tämän asetuksen 8 artiklassa mainittu kohde-etuus, on pidettävä muiden johdannaisrahoitusvälineiden kaltaisena, jos jokin seuraavista edellytyksistä täyttyy:

a) sopimus toteutetaan tai voidaan toteuttaa nettoarvon tilityksellä yhden tai useamman sopimuspuolen niin halutessa muutoin kuin maksun laiminlyönnin vuoksi tai kun sopimus puretaan muusta syystä;

b) sopimuksella käydään kauppaa säännellyllä markkinalla, monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, organisoidussa kaupankäyntijärjestelmässä tai vastaavassa kolmannen maan kauppapaikassa;

c) edellä 1 kohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät kyseisen sopimuksen osalta.

4. Direktiivin 2014/65/EU liitteessä I olevan C osan 7 kohtaa sovellettaessa sopimusta on pidettävä tarkoitettuna kaupallisiin tarkoituksiin eikä kyseisessä liitteessä olevan C osan 7 kohdassa ja 10 kohdassa tarkoitettujen muiden johdannaisrahoitusvälineiden kaltaisena, jos kumpikin seuraavista edellytyksistä täyttyy:

a) se tehdään energiansiirtoverkon, energiantasausjärjestelmän tai johtoverkoston ylläpitäjän tai hallinnoijan kanssa;

b) energian tarjonta ja käyttö on tarpeen pitää tasapainossa tiettynä aikana, myös silloin, kun direktiivissä 2009/72/EY 2 artiklan 4 kohdassa määritetyn mukainen sähkönsiirtoverkon haltijalle sopimuksen perusteella kuuluva varakapasiteetti siirretään yhdeltä ennalta valitulta tasapainottamispalvelujen tarjoajalta toiselle ennalta valitulle tarjoajalle kyseisen siirtoverkonhaltijan suostumuksella.

8 artikla

Direktiivin 2014/65/EU liitteessä I olevan C osan 10 kohdan mukaiset johdannaiset

(direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 2 alakohta)

Direktiivin 2014/65/EU liitteessä I olevan C osan 10 kohdassa nimenomaisesti mainittujen johdannaissopimusten lisäksi johdannaissopimukseen sovelletaan kyseisen osan säännöksiä, jos se täyttää kyseisessä osassa ja tämän asetuksen 7 artiklan 3 kohdassa esitetyt perusteet ja jos se liittyy johonkin seuraavista:

a) televiestinnän kaistanleveydet;

b) hyödykkeiden varastointikapasiteetti;

([1]) Euroopan Parlamentin ja Neuvoston direktiivi 2004/39/EY, annettu 21. huhtikuuta 2004, rahoitusvälineiden markkinoista sekä neuvoston direktiivien 85/611/ETY ja 93/6/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/12/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 93/22/ETY kumoamisesta (EUVL L 145, 30.4.2004, s. 1).

▼B

c) hyödykkeisiin liittyvä välitys- tai kuljetuskapasiteetti, kun kyse on kaapeleista, putkistosta tai muista keinoista, poikkeuksena sähkönsiirron alueiden välisiin kapasiteetteihin liittyvät siirto-oikeudet, kun niitä koskeva sopimus on tehty ensimarkkinoilla siirtoverkonhaltijan kanssa tai sen puolesta palveluntarjoajina toimivien henkilöiden kanssa tai kun ne ovat tehneet kyseisen sopimuksen ja kun tarkoituksena on siirtokapasiteetin jakaminen;

d) päästöoikeus, luotto, lupa, oikeus tai vastaava omaisuuserä, joka liittyy suoraan uusiutuvista luonnonvaroista peräisin olevan energian toimittamiseen, jakeluun tai kulutukseen, paitsi jos sopimus jo kuuluu direktiivin 2014/65/EU liitteessä I olevan C osan soveltamisalaan;

e) geologinen, ympäristöllinen tai muu fyysinen muuttuja, paitsi jos sopimus liittyy yksiköihin, jotka on tunnustettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2003/87/EY ([1]) vaatimuksia vastaaviksi;

f) mikä tahansa muu siirrettävissä oleva, luonteeltaan aineellinen omaisuuserä tai oikeus (muu kuin oikeus palvelun saamiseen);

g) indeksi tai mittayksikkö, joka liittyy millä tahansa omaisuuserällä, oikeudella, palvelulla tai velvoitteella toteutettujen liiketoimien hintaan, arvoon tai määrään;

h) indeksi tai toimenpide, joka liittyy vakuutusmatemaattisiin tilastoihin.

9 artikla

Sijoitusneuvonta

(direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 4 alakohta)

Sovellettaessa direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 4 alakohtaan sisältyvää ”sijoitusneuvonnan” määritelmää yksilöllisellä suosituksella tarkoitetaan suositusta, joka annetaan henkilölle tämän toimiessa sijoittajana tai potentiaalisena sijoittajana tai sijoittajan tai potentiaalisen sijoittajan asiamiehenä.

Suositus on esitettävä kyseiselle henkilölle soveltuvana tai sen on oltava sellainen, että siinä on otettu huomioon kyseisen henkilön yksilölliset olosuhteet, ja siinä on suositeltava jonkin seuraavassa mainittuihin ryhmiin kuuluvan toimenpiteen toteuttamista:

a) tietyn rahoitusvälineen myymistä, ostamista, merkitsemistä, vaihtamista, lunastamista, hallussapitoa tai tällaiseen rahoitusvälineeseen liittyvän merkintäsitoumuksen antamista;

b) tietyn rahoitusvälineen antaman, rahoitusvälineen osto-, myynti-, merkitsemis-, vaihtamis- tai lunastusoikeuden käyttämistä tai käyttämättä jättämistä.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/87/EY, annettu 13 päivänä lokakuuta 2003, kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta yhteisössä ja neuvoston direktiivin 96/61/EY muuttamisesta (EUVL L 275, 25.10.2003, s. 32).

▼B

Suositusta ei pidetä henkilökohtaisena suosituksena, jos se on annettu yksinomaan julkisesti.

10 artikla

Valuuttoihin liittyvien muiden johdannaissopimusten ominaispiirteet

1. Direktiivin 2014/65/EU liitteessä I olevan C osan 4 kohtaa sovellettaessa muita johdannaissopimuksia, jotka liittyvät valuuttaan, ei pidetä rahoitusvälineenä, jos sopimus on jompikumpi seuraavista:

a) tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettu spot-sopimus;

b) maksuväline:

i) joka on selvitettävä fyysisesti muusta syystä kuin maksukyvyttömyyden vuoksi tai sopimuksen päättyessä muusta syystä;

ii) jonka tekee henkilö, joka ei ole Euroopan parlamentin ja neuvoston (EU) N:o 648/2012 ([1]) 2 artiklan 8 kohdassa tarkoitettu finanssialan vastapuoli;

iii) joka tehdään tunnistettavien tavaroiden, palvelujen tai suorien sijoitusten maksamisen mahdollistamiseksi; ja

iv) jolla ei käydä kauppaa kauppapaikassa.

2. Spot-sopimuksella tarkoitetaan 1 kohtaa sovellettaessa yhden valuutan vaihdosta toiseen valuuttaan tehtyä sopimusta, jonka ehtojen mukaan toimitus tapahtuu ajassa, joka on pidempi seuraavista vaihtoehdoista:

a) kaksi kaupankäyntipäivää minkä tahansa 3 kohdassa tarkoitettujen keskeisimpien valuuttojen parin osalta;

b) kahdesta kaupankäyntipäivästä pidempi päivä tai aika, joka on yleisesti hyväksytty markkinoilla tämän valuuttaparin vakiotoimitusajaksi, sellaisten valuuttaparien osalta, joista vähintään yksi valuutta ei ole keskeinen valuutta;

c) kun näiden valuuttojen vaihdosta tehtyä sopimusta käytetään pääasiassa siirtokelpoisen arvopaperin tai yhteissijoitusyrityksen osuuden myyntiä tai ostamista varten, markkinoilla siirtokelpoisen arvopaperin tai yhteissijoitusyrityksen osuuden selvittämisessä yleisesti hyväksytty vakiotoimitusaika tai viisi kaupankäyntipäivää sen mukaan, kumpi on lyhyempi.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 648/2012, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2012, OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä (EUVL L 201, 27.7.2012, s. 1).

▼B

Riippumatta sopimuksen nimenomaisista ehdoista sopimus ei kuitenkaan ole spot-sopimus, jos sopimuksen osapuolet ovat yksimielisiä siitä, että valuutan toimittamista lykätään eikä sitä toteuteta ensimmäisessä alakohdassa mainitussa määräajassa.

3. Tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin keskeisiin valuuttoihin kuuluvat vain Yhdysvaltain dollari, euro, Japanin jeni, Englannin punta, Australian dollari, Sveitsin frangi, Kanadan dollari, Hongkongin dollari, Ruotsin kruunu, Uuden-Seelannin dollari, Singaporen dollari, Norjan kruunu, Meksikon peso, Kroatian kuna, Bulgarian lev, Tšekin koruna, Tanskan kruunu, Unkarin forintti, Puolan złoty ja Romanian leu.

4. Sovellettaessa 2 kohtaa kaupankäyntipäivällä tarkoitetaan mitä tahansa normaalin kaupankäynnin päivää niiden valuuttojen lainkäyttöalueella, joita vaihdetaan näiden valuuttojen vaihdosta tehdyn sopimuksen perusteella sekä kolmannen valuutan lainkäyttöalueella, jos jokin seuraavista ehdoista täyttyy:

a) näiden valuuttojen vaihtoon liittyy niiden konvertointi kyseisen kolmannen valuutan kautta likviditeetin vuoksi;

b) näiden valuuttojen vaihdon vakiotoimitusajalla tarkoitetaan kyseisen kolmannen valuutan lainkäyttöaluetta.

11 artikla

Rahamarkkinavälineet

(direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 17 alakohta)

Direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 17 alakohdan mukaisia rahamarkkinavälineitä ovat valtion velkasitoumukset, talletustodistukset, yritystodistukset ja muut merkittäviltä osiltaan vastaavat välineet, joiden ominaispiirteet ovat seuraavat:

a) niiden arvo voidaan määrittää milloin tahansa;

b) ne eivät ole johdannaisia;

c) niiden maturiteetti liikkeeseenlaskuhetkellä on enintään 397 päivää.

12 artikla

Osakkeita, talletustodistuksia, pörssinoteerattuja rahastoja, todistuksia ja muita samanlaisia rahoitusvälineitä koskevien kauppojen sisäiset toteuttajat

(direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 20 alakohta)

Sijoituspalveluyritystä pidetään direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 20 alakohdassa tarkoitettuna kauppojen sisäisenä toteuttajana kunkin osakkeen, talletustodistuksen, pörssinoteeratun rahaston, todistuksen ja muun samanlaisen rahoitusvälineen osalta, jos se toteuttaa kauppoja seuraavien perusteiden mukaisesti:

a) säännöllisesti ja järjestelmällisesti sellaisella rahoitusvälineellä, jolle on olemassa asetuksen (EU) N:o 600/2014 2 artiklan 1 kohdan 17 alakohdan b alakohdassa määritellyt likvidit markkinat, ja kun kuuden viime kuukauden aikana

▼B

i) sen omaan lukuunsa toteuttamien OTC-kauppojen määrä asiakkaiden toimeksiantojen toteuttamisen yhteydessä on yhtä kuin tai enemmän kuin 0,4 prosenttia kyseisellä rahoitusvälineellä unionissa toteutettujen liiketoimien määrästä missä tahansa kauppapaikassa tai pörssin ulkopuolella samalla ajanjaksolla;

ii) sen omaan lukuunsa toteuttamia OTC-kauppoja asiakkaiden toimeksiantojen toteuttamisen yhteydessä kyseisellä rahoitusvälineellä tehdään keskimäärin joka päivä;

b) säännöllisesti ja järjestelmällisesti sellaisella rahoitusvälineellä, jolle ei ole olemassa asetuksen (EU) N:o 600/2014 2 artiklan 1 kohdan 17 alakohdan b alakohdassa määriteltyjä likvidejä markkinoita, ja kun kuuden viime kuukauden aikana sen omaan lukuunsa toteuttamia OTC-kauppoja asiakkaiden toimeksiantojen toteuttamisen yhteydessä on tehty keskimäärin joka päivä;

c) merkittävässä määrin rahoitusvälineellä, kun sen omaan lukuunsa käymän OTC-kaupan koko asiakkaiden toimeksiantojen toteuttamisen yhteydessä on kuuden viime kuukauden aikana yhtä suuri tai suurempi kuin jompikumpi seuraavista:

i) 15 prosenttia niiden kyseisellä rahoitusvälineellä käytyjen kauppojen kokonaisliikevaihdosta, jotka sijoituspalveluyritys on toteuttanut omaan lukuunsa tai asiakkaiden lukuun ja jotka se on toteuttanut kauppapaikassa tai pörssin ulkopuolella;

ii) 0,4 prosenttia niiden kyseisellä rahoitusvälineellä käytyjen kauppojen kokonaisliikevaihdosta, jotka on toteutettu unionissa kauppapaikassa tai pörssin ulkopuolella.

13 artikla

Joukkovelkakirjoja koskevien kauppojen sisäiset toteuttajat

(direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 20 alakohta)

Sijoituspalveluyritystä pidetään direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 20 alakohdassa tarkoitettuna kauppojen sisäisenä toteuttajana kaikkien saman yhteisön tai minkä tahansa samaan konserniin kuuluvan yhteisön liikkeeseen laskemien joukkovelkakirjojen luokkaan kuuluvien joukkovelkakirjojen osalta, kun se toteuttaa minkä tahansa tällaisen joukkovelkakirjan kaupan seuraavien perusteiden mukaisesti:

a) säännöllisesti ja järjestelmällisesti sellaisella joukkovelkakirjalla, jolle on olemassa asetuksen (EU) N:o 600/2014 2 artiklan 1 kohdan 17 alakohdan a alakohdassa määritellyt likvidit markkinat, ja kun kuuden viime kuukauden aikana

i) sen omaan lukuunsa toteuttamien OTC-kauppojen määrä asiakkaiden toimeksiantojen toteuttamisen yhteydessä on yhtä kuin tai enemmän kuin 2,5 prosenttia kyseisellä joukkovelkakirjalla unionissa toteutettujen liiketoimien määrästä missä tahansa kauppapaikassa tai pörssin ulkopuolella samalla ajanjaksolla;

▼B

ii) sen omaan lukuunsa toteuttamia OTC-kauppoja asiakkaiden toimeksiantojen toteuttamisen yhteydessä kyseisellä rahoitusvälineellä tehdään keskimäärin kerran viikossa;

b) säännöllisesti ja järjestelmällisesti sellaisella joukkovelkakirjalla, jolle ei ole olemassa asetuksen (EU) N:o 600/2014 2 artiklan 1 kohdan 17 alakohdan a alakohdassa määriteltyjä likvidejä markkinoita, ja kun kuuden viime kuukauden aikana sen omaan lukuunsa toteuttamia OTC-kauppoja asiakkaiden toimeksiantojen toteuttamisen yhteydessä on tehty keskimäärin kerran viikossa;

c) merkittävässä määrin joukkovelkakirjalla, kun sen omaan lukuunsa käymän OTC-kaupan koko asiakkaiden toimeksiantojen toteuttamisen yhteydessä on kuuden viime kuukauden aikana yhtä suuri tai suurempi kuin jompikumpi seuraavista:

i) 25 prosenttia niiden kyseisellä joukkovelkakirjalla käytyjen kauppojen kokonaisliikevaihdosta, jotka sijoituspalveluyritys on toteuttanut omaan lukuunsa tai asiakkaiden lukuun ja jotka se on toteuttanut kauppapaikassa tai pörssin ulkopuolella;

ii) 1 prosentti niiden kyseisellä joukkovelkakirjalla käytyjen kauppojen kokonaisliikevaihdosta, jotka on toteutettu unionissa kauppapaikassa tai pörssin ulkopuolella.

14 artikla

Strukturoituja rahoitustuotteita koskevien kauppojen sisäiset toteuttajat

(direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 20 alakohta)

Sijoituspalveluyritystä pidetään direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 20 alakohdassa tarkoitettuna kauppojen sisäisenä toteuttajana kaikkien saman yhteisön tai minkä tahansa samaan konserniin kuuluvan yhteisön liikkeeseen laskemien strukturoitujen rahoitustuotteiden luokkaan kuuluvien strukturoitujen rahoitustuotteiden osalta, kun se toteuttaa minkä tahansa tällaisen strukturoidun rahoitustuotteen kaupan seuraavien perusteiden mukaisesti:

a) säännöllisesti ja järjestelmällisesti sellaisella strukturoidulla rahoitustuotteella, jolle on olemassa asetuksen (EU) N:o 600/2014 2 artiklan 1 kohdan 17 alakohdan a alakohdassa määritellyt likvidit markkinat, ja kun kuuden viime kuukauden aikana

i) sen omaan lukuunsa toteuttamien OTC-kauppojen määrä asiakkaiden toimeksiantojen toteuttamisen yhteydessä on yhtä kuin tai enemmän kuin 4 prosenttia kyseisellä strukturoidulla rahoitustuotteella unionissa toteutettujen liiketoimien määrästä missä tahansa kauppapaikassa tai pörssin ulkopuolella samalla ajanjaksolla;

ii) sen omaan lukuunsa toteuttamia OTC-kauppoja asiakkaiden toimeksiantojen toteuttamisen yhteydessä kyseisellä rahoitusvälineellä tehdään keskimäärin kerran viikossa;

▼B

b) säännöllisesti ja järjestelmällisesti sellaisella strukturoidulla rahoitustuotteella, jolle ei ole olemassa asetuksen (EU) N:o 600/2014 2 artiklan 1 kohdan 17 alakohdan a alakohdassa määriteltyjä likvidejä markkinoita, ja kun kuuden viime kuukauden aikana sen omaan lukuunsa toteuttamia OTC-kauppoja asiakkaiden toimeksiantojen toteuttamisen yhteydessä on tehty keskimäärin kerran viikossa;

c) merkittävässä määrin strukturoidulla rahoitustuotteella, kun sen omaan lukuunsa käymän OTC-kaupan koko asiakkaiden toimeksiantojen toteuttamisen yhteydessä on kuuden viime kuukauden aikana yhtä suuri tai suurempi kuin jompikumpi seuraavista:

i) 30 prosenttia niiden kyseisellä strukturoidulla rahoitustuotteella käytyjen kauppojen kokonaisliikevaihdosta, jotka sijoituspalveluyritys on toteuttanut omaan lukuunsa tai asiakkaiden lukuun ja jotka se on toteuttanut kauppapaikassa tai pörssin ulkopuolella;

ii) 2,25 prosenttia niiden kyseisellä strukturoidulla rahoitustuotteella käytyjen kauppojen kokonaisliikevaihdosta, jotka on toteutettu unionissa kauppapaikassa tai pörssin ulkopuolella.

15 artikla

Johdannaisia koskevien kauppojen sisäiset toteuttajat

(direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 20 alakohta)

Sijoituspalveluyritystä pidetään direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 20 alakohdassa tarkoitettuna kauppojen sisäisenä toteuttajana kaikkien johdannaisten luokkaan kuuluvien johdannaisten osalta, kun se toteuttaa minkä tahansa tällaisen johdannaisen kaupan seuraavien perusteiden mukaisesti:

a) säännöllisesti ja järjestelmällisesti sellaisella johdannaisella, jolle on olemassa asetuksen (EU) N:o 600/2014 2 artiklan 1 kohdan 17 alakohdan a alakohdassa määritellyt likvidit markkinat, ja kun kuuden viime kuukauden aikana

i) sen omaan lukuunsa toteuttamien OTC-kauppojen määrä asiakkaiden toimeksiantojen toteuttamisen yhteydessä on yhtä kuin tai enemmän kuin 2,5 prosenttia kyseisellä johdannaisella unionissa toteutettujen liiketoimien määrästä missä tahansa kauppapaikassa tai pörssin ulkopuolella samalla ajanjaksolla;

ii) sen omaan lukuunsa toteuttamia OTC-kauppoja asiakkaiden toimeksiantojen toteuttamisen yhteydessä tässä johdannaisten luokassa tehdään keskimäärin kerran viikossa;

b) säännöllisesti ja järjestelmällisesti sellaisella johdannaisella, jolle ei ole olemassa asetuksen (EU) N:o 600/2014 2 artiklan 1 kohdan 17 alakohdan a alakohdassa määriteltyjä likvidejä markkinoita, ja kun kuuden viime kuukauden aikana sen omaan lukuunsa toteuttamia OTC-kauppoja asiakkaiden toimeksiantojen toteuttamisen yhteydessä asianmukaisessa johdannaisluokassa on tehty keskimäärin kerran viikossa;

▼B

c) merkittävässä määrin johdannaisella, kun sen omaan lukuunsa käymän OTC-kaupan koko asiakkaiden toimeksiantojen toteuttamisen yhteydessä on kuuden viime kuukauden aikana yhtä suuri tai suurempi kuin jompikumpi seuraavista:

i) 25 prosenttia niiden kyseisessä johdannaisluokassa käytyjen kauppojen kokonaisliikevaihdosta, jotka sijoituspalveluyritys on toteuttanut omaan lukuunsa tai asiakkaiden lukuun ja jotka se on toteuttanut kauppapaikassa tai pörssin ulkopuolella;

ii) 1 prosentti niiden kyseisessä johdannaisluokassa käytyjen kauppojen kokonaisliikevaihdosta, jotka on toteutettu unionissa kauppapaikassa tai pörssin ulkopuolella.

16 artikla

Päästöoikeuksia koskevien kauppojen sisäiset toteuttajat

(direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 20 alakohta)

Sijoituspalveluyritystä pidetään direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 20 alakohdassa tarkoitettuna kauppojen sisäisenä toteuttajana päästöoikeuksien osalta, kun se toteuttaa minkä tahansa tällaisen välineen kaupan seuraavien perusteiden mukaisesti:

a) säännöllisesti ja järjestelmällisesti sellaisella päästöoikeudella, jolle on olemassa asetuksen (EU) N:o 600/2014 2 artiklan 1 kohdan 17 alakohdan a alakohdassa määritellyt likvidit markkinat, ja kun kuuden viime kuukauden aikana

i) sen omaan lukuunsa toteuttamien OTC-kauppojen määrä asiakkaiden toimeksiantojen toteuttamisen yhteydessä on yhtä kuin tai enemmän kuin 4 prosenttia asianmukaisella päästöoikeuslajilla unionissa toteutettujen liiketoimien määrästä missä tahansa kauppapaikassa tai pörssin ulkopuolella samalla ajanjaksolla;

ii) sen omaan lukuunsa toteuttamia OTC-kauppoja asiakkaiden toimeksiantojen toteuttamisen yhteydessä tässä päästöoikeuslajissa tehdään keskimäärin kerran viikossa;

b) säännöllisesti ja järjestelmällisesti sellaisella päästöoikeudella, jolle ei ole olemassa asetuksen (EU) N:o 600/2014 2 artiklan 1 kohdan 17 alakohdan a alakohdassa määriteltyjä likvidejä markkinoita, ja kun kuuden viime kuukauden aikana sen omaan lukuunsa toteuttamia OTC-kauppoja asiakkaiden toimeksiantojen toteuttamisen yhteydessä asianmukaisessa päästöoikeuslajissa on tehty keskimäärin kerran viikossa;

c) merkittävässä määrin päästöoikeudella, kun sen omaan lukuunsa käymän OTC-kaupan koko asiakkaiden toimeksiantojen toteuttamisen yhteydessä on kuuden viime kuukauden aikana yhtä suuri tai suurempi kuin jompikumpi seuraavista:

▼B

i) 30 prosenttia niiden kyseisellä päästöoikeuslajilla käytyjen kauppojen kokonaisliikevaihdosta, jotka sijoituspalveluyritys on toteuttanut omaan lukuunsa tai asiakkaiden lukuun ja jotka se on toteuttanut kauppapaikassa tai pörssin ulkopuolella;

ii) 2,25 prosenttia niiden kyseisellä päästöoikeuslajilla käytyjen kauppojen kokonaisliikevaihdosta, jotka on toteutettu unionissa kauppapaikassa tai pörssin ulkopuolella.

▼M1

16 a artikla

Osallistuminen täsmäytysjärjestelyihin

Sijoituspalveluyrityksen ei katsota käyvän kauppaa omaan lukuunsa sovellettaessa direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 20 alakohtaa, jos kyseinen sijoituspalveluyritys osallistuu täsmäytysjärjestelyihin, jotka tehdään sen oman ryhmän ulkopuolisten yhteisöjen kanssa, ja tavoitteena tai tuloksena on rahoitusvälinettä koskevien tosiasiallisesti riskittömien back-to-back-kauppojen tekeminen kauppapaikan ulkopuolella.

▼B

17 artikla

Asianmukaiset arviointijaksot

(direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 20 alakohta)

Edellä 12–16 artiklassa esitetyt ehdot on arvioitava neljännesvuosittain kuutta viime kuukautta koskevien tietojen perusteella. Arviointijakso alkaa aina tammikuun, huhtikuun, heinäkuun ja lokakuun ensimmäisenä arkipäivänä.

Hiljattain liikkeeseen lasketut välineet otetaan huomioon arvioinnissa vain, jos aiemmat tiedot kattavat vähintään kolme viime kuukautta osakkeiden, talletustodistusten, pörssinoteerattujen rahastojen, todistusten ja muiden samanlaisten rahoitusvälineiden osalta, ja kuusi viikkoa joukkovelkakirjojen, strukturoitujen rahoitustuotteiden sekä johdannaisten osalta.

18 artikla

Algoritminen kaupankäynti

(direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 39 alakohta)

Tarkennettaessa direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 39 alakohdassa tarkoitetun algoritmisen kaupankäynnin määritelmää järjestelmän katsotaan toimivan siten, että ihmisen työpanosta tarvitaan vain vähän tai ei lainkaan, toimeksiannon tai tarjouksen luontimenettelyssä tai toimeksiannon toteuttamisen optimoimisen menettelyssä, kun automaattinen järjestelmä tekee päätöksiä missä tahansa toimeksiantojen tai tarjousten käynnistämisen, luomisen, reitittämisen tai toteuttamisen vaiheessa ennalta määritettyjen parametrien mukaisesti.

19 artikla

Huippunopea algoritminen kaupankäyntimenetelmä

(direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 40 alakohta)

1. Direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 40 alakohdan mukainen korkea päivänsisäinen viestimäärä koostuu seuraavissa alakohdissa lueteltujen viestien toimituksen keskiarvosta:

a) vähintään kaksi viestiä sekunnissa minkä tahansa kauppapaikassa kaupankäynnin kohteena olevan yksittäisen rahoitusvälineen osalta;

▼B

b) vähintään neljä viestiä sekunnissa kaikkien kauppapaikassa kaupankäynnin kohteena olevien rahoitusvälineiden osalta.

2. Sovellettaessa 1 kohtaa viestit, jotka koskevat rahoitusvälineitä, joille on olemassa likvidit markkinat asetuksen (EU) N:o 600/2014 2 artiklan 1 kohdan 17 alakohdan mukaisesti, sisällytetään laskelmaan. Sellaista kaupankäyntiä varten lähetetyt viestit, jotka täyttävät direktiivin 2014/65/EU 17 artiklan 4 kohdan mukaiset perusteet, on sisällytettävä laskelmaan.

3. Sovellettaessa 1 kohtaa viestit, jotka koskevat kaupankäyntiä omaan lukuun, on sisällytettävä laskelmaan. Viestit, jotka koskevat muita kaupankäyntitekniikoita kuin niitä, joita on käytetty käytäessä kauppaa omaan lukuun, on sisällytettävä laskelmaan, kun yrityksen toteuttamistekniikka on rakenteeltaan sellainen, että sillä vältetään toteuttaminen omaan lukuun.

4. Sovellettaessa 1 kohtaa viestit, jotka ovat peräisin DEA-analyysien tarjoajien asiakkailta, on jätettävä pois näihin tarjoajiin liittyvän korkean päivänsisäisen viestimäärän laskennasta.

5. Sovellettaessa 1 kohtaa kauppapaikkojen on toimitettava pyynnöstä kyseisille yrityksille kuukausittain kaksi viikkoa jokaisen kalenterikuukauden päättymisen jälkeen arviot yhdessä sekunnissa lähetettyjen viestien keskimääräisestä lukumäärästä, jolloin kaikki edeltäneiden 12 kuukauden aikana toimitetut viestit on otettava huomioon.

20 artikla

Suora sähköinen markkinoillepääsy

(direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 41 alakohta)

1. Henkilön ei katsota pystyvän välittämään rahoitusvälineeseen liittyviä toimeksiantoja sähköisesti kauppapaikkaan direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 41 alakohdan mukaisesti, jos kyseisellä henkilöllä ei ole harkintavaltaa toimeksiannon kirjauksen sekunnin tarkasta murto-osasta ja toimeksiannon voimassaolosta tämän ajan kuluessa.

2. Henkilön ei katsota pystyvän suoraan sähköiseen toimeksiannon välittämiseen, kun se tapahtuu sellaisten toimeksiannon toteutusmenettelyjen optimointiin tarkoitettujen järjestelyjen kautta, joilla määritellään toimeksiannon muita parametreja kuin kauppapaikka tai -paikat, johon/joihin toimeksianto olisi toimitettava, jolleivät nämä järjestelyt sisälly asiakkaiden järjestelmiin eivätkä siis säännellyn markkinan tai monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän tai organisoidun kaupankäyntijärjestelmän jäsenen tai osapuolen järjestelmiin.

▼B

II LUKU

TOIMINNAN JÄRJESTÄMISTÄ KOSKEVAT VAATIMUKSET

1 JAKSO

Toiminnan järjestäminen

21 artikla

Yleiset toiminnan järjestämistä koskevat vaatimukset

(direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 2–10 kohta)

1. Sijoituspalveluyritysten on täytettävä seuraavat toiminnan järjestämistä koskevat vaatimukset, joiden mukaan niiden on

a) otettava käyttöön sellaiset päätöksentekomenettelyt ja sellaisen toiminnan järjestämistä koskeva rakenne, joista käy selvästi ja dokumentoidusti ilmi raportointisuhteet sekä tehtävienjako ja vastuualueet, sekä sovellettava ja ylläpidettävä niitä;

b) varmistettava, että niiden relevantit henkilöt ovat tietoisia menettelyistä, joiden noudattamista kyseisten henkilöiden vastuualueiden asianmukainen hoitaminen edellyttää;

c) otettava käyttöön riittävät sisäiset valvontajärjestelmät, joilla varmistetaan päätösten ja menettelyjen noudattaminen kaikilla sijoituspalveluyrityksen toiminnan tasoilla, sekä sovellettava ja ylläpidettävä niitä;

d) otettava palvelukseensa henkilökuntaa, jolla on osoitettujen tehtävien hoitamisen edellyttämät taidot, tiedot ja asiantuntemus;

e) otettava käyttöön tehokkaat sisäiset raportointi- ja tiedonantojärjestelyt sekä sovellettava ja ylläpidettävä niitä kaikilla relevanteilla sijoituspalveluyrityksen toiminnan tasoilla;

f) säilytettävä riittävän yksityiskohtaiset ja järjestelmälliset tiedot liiketoiminnastaan ja sisäisestä organisaatiostaan;

g) varmistettava, että relevanttien henkilöjen hoitaessa useampia tehtäviä tämä ei estä eikä ole omiaan estämään kyseisiä henkilöitä hoitamasta tiettyä yksittäistä tehtävää moitteettomasti, rehellisesti ja ammattitaitoisesti.

▼M4

Sijoituspalveluyritysten on otettava huomioon kestävyysriskit täyttäessään tässä kohdassa säädettyjä vaatimuksia.

Jotta sijoituspalveluyritykset täyttäisivät tässä kohdassa esitetyt vaatimukset, niiden on otettava tässä yhteydessä huomioon liiketoimintansa luonne, laajuus ja monimuotoisuus sekä liiketoiminnan osana toteutettujen sijoituspalvelujen ja -toiminnan luonne ja laajuus.

▼B

2. Sijoituspalveluyritysten on otettava käyttöön ja pantava täytäntöön järjestelmät ja menettelyt, jotka riittävät varmistamaan tietoturvan sekä tietojen koskemattomuuden ja luottamuksellisuuden kyseessä olevien tietojen luonteen huomioon ottaen, ja ylläpidettävä niitä.

3. Sijoituspalveluyritysten on otettava käyttöön ja pantava täytäntöön liiketoiminnan jatkuvuutta koskevat riittävät toimintaperiaatteet, joiden tavoitteena on varmistaa, että keskeiset tiedot ja toiminnot säilyvät ja palveluja ja toimintaa jatketaan järjestelmiin ja menettelyihin liittyvien toimintahäiriöiden yhteydessä tai, jos tämä ei ole mahdollista, joilla varmistetaan tällaisten tietojen ja toimintojen nopea palautuminen ja palvelujen ja toiminnan nopea jatkaminen, ja ylläpidettävä näitä toimintaperiaatteita.

▼B

4. Sijoituspalveluyritysten on otettava käyttöön ja pantava täytäntöön kirjanpitoperiaatteet ja -menettely, joiden avulla ne voivat toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä toimittaa sille nopeasti taloudelliseen raportointiin liittyvät asiakirjat, jotka antavat oikean ja riittävän kuvan niiden taloudellisesta asemasta ja jotka ovat kaikkien sovellettavien tilinpäätösstandardien ja -sääntöjen mukaiset, ja ylläpidettävä näitä periaatteita, menettelyjä ja sääntöjä.

5. Sijoituspalveluyritysten on valvottava ja arvioitava säännöllisesti 1–4 kohdan mukaisesti käyttöön ottamiensa järjestelmien, sisäisten valvontajärjestelmien ja järjestelyjen riittävyyttä ja tehokkuutta ja toteutettava asianmukaiset toimenpiteet mahdollisten puutteiden korjaamiseksi.

22 artikla

Vaatimustenmukaisuus

(direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 2 kohta)

1. Sijoituspalveluyritysten on otettava ja pantava täytäntöön asianmukaiset politiikat ja menettelyt, joilla tunnistetaan riskit siitä, että kyseinen yritys ei pysty noudattamaan direktiivin 2014/65/EU mukaisia velvoitteitaan, sekä muut tähän mahdollisuuteen liittyvät riskit, ja ylläpidettävä näitä politiikkoja ja menettelyjä sekä otettava käyttöön asianmukaiset toimenpiteet ja menettelyt, joilla minimoidaan tällaiset riskit ja joiden avulla toimivaltaisilla viranomaisilla on mahdollisuus käyttää tehokkaasti mainitun direktiivin mukaista toimivaltaansa.

Sijoituspalveluyritysten on otettava huomioon liiketoimintansa luonne, laajuus ja monitahoisuus sekä kyseisen liiketoiminnan osana toteutettujen sijoituspalvelujen ja toimintojen luonne ja laajuus.

2. Sijoituspalveluyritysten on otettava käyttöön pysyvä, tehokas ja itsenäisesti toimiva vaatimusten noudattamista koskeva toiminto, jota se pitää yllä ja joka hoitaa seuraavia tehtäviä:

a) valvoo jatkuvasti ja arvioi säännöllisesti 1 kohdan ensimmäisen alakohdan nojalla käyttöön otettujen toimenpiteiden, periaatteiden ja menettelyjen sekä yrityksen velvoitteiden täyttämisessä esiintyneiden puutteiden korjaamiseksi toteutettujen toimien riittävyyttä ja tehokkuutta;

b) neuvoo ja avustaa sijoituspalvelujen tarjoamisesta ja sijoitustoiminnan harjoittamisesta vastaavia relevantteja henkilöitä direktiivistä 2014/65/EU johtuvien sijoituspalveluyrityksen velvoitteiden täyttämisessä;

c) raportoi hallintoelimelle vähintään kerran vuodessa sijoituspalvelujen ja sijoitustoiminnan yleisen valvontajärjestelmän täytäntöönpanosta ja tehokkuudesta, tunnistetuista riskeistä sekä valitusten käsittelystä ja toteutetuista tai toteutettavista korjaustoimista;

d) seuraa valitustenkäsittelymenettelyn toimia ja pitää valituksia tärkeän tiedon lähteenä sen yleisten valvontavastuiden osalta.

▼B

Tämän kohdan a ja b alakohdan vaatimusten täyttämiseksi vaatimusten noudattamista koskevan toiminnon on tehtävä arviointi, jonka perusteella se laatii riskiperusteisen valvontaohjelman, jossa otetaan huomioon kaikki sijoituspalveluyrityksen sijoituspalvelujen osa-alueet, toiminnot ja kaikki oleelliset oheispalvelut sekä valitusten käsittelyn seurannasta kerätyt keskeiset tiedot. Valvontaohjelmassa on vahvistettava vaatimusten noudattamista koskevan riskinarvioinnin perusteella määritetyt painopisteet, jotta varmistetaan, että vaatimusten noudattamiseen liittyvää riskiä valvotaan perusteellisesti.

3. Jotta 2 kohdassa tarkoitettu vaatimusten noudattamista valvova toiminto voisi hoitaa tehtävänsä asianmukaisesti ja riippumattomasti, sijoituspalveluyritysten on varmistettava seuraavien edellytysten täyttyminen:

a) vaatimusten noudattamista koskevalla toiminnolla on tarvittavat valtuudet, resurssit, asiantuntemus ja kaikkien olennaisten tietojen käyttöoikeudet;

b) hallintoelin nimittää toimihenkilön, joka vastaa vaatimusten noudattamista valvovasta toiminnosta ja siihen liittyvästä raportoinnista direktiivin 2014/65/EU ja tämän asetuksen 25 artiklan 2 kohdan mukaisesti;

c) vaatimusten noudattamista valvova toiminto raportoi tapauskohtaisesti suoraan hallintoelimelle, jos se havaitsee, että yrityksellä on merkittävä riski epäonnistua sen direktiivin 2014/65/EU mukaisten velvoitteidensa täyttämisessä;

d) vaatimusten noudattamista valvovaan toimintoon osallistuvat relevantit henkilöt eivät osallistu valvonnan kohteena olevien palvelujen tarjoamiseen tai toimintojen harjoittamiseen;

e) vaatimusten noudattamista valvovaan toimintoon osallistuville relevanteille henkilöille maksettavan korvauksen määritysmenetelmä ei vaaranna eikä ole omiaan vaarantamaan kyseisten henkilöjen objektiivisuutta.

4. Sijoituspalveluyrityksen ei kuitenkaan edellytetä noudattavan 3 kohdan d tai e alakohdan säännöksiä, jos se pystyy osoittamaan, että d tai e alakohdan mukainen vaatimus ei ole oikeassa suhteessa sen liiketoiminnan luonteeseen, laajuuteen ja monimuotoisuuteen sekä sijoituspalvelujen ja -toimintojen luonteeseen ja laajuuteen ja että sen säännösten noudattamista valvova toiminto on edelleen tehokas. Tässä tapauksessa sijoituspalveluyrityksen on arvioitava, onko vaatimusten noudattamista koskevan toiminnon tehokkuus vaarantunut. Arviointia on tarkistettava säännöllisesti.

23 artikla

Riskienhallinta

(direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 5 kohta)

1. Sijoituspalveluyritysten on toteutettava seuraavat riskienhallintaan liittyvät toimet, joiden mukaan niiden on

▼M4

a) otettava käyttöön sellaiset asianmukaiset riskienhallintaperiaatteet ja -menettelyt, joilla voidaan tunnistaa sijoituspalveluyrityksen toimintaan, menettelyihin ja järjestelmiin liittyvät riskit ja tarvittaessa määrittää sijoituspalveluyrityksen riskiraja, sekä sovellettava ja ylläpidettävä tällaisia periaatteita ja menettelyjä. Näin tehdessään sijoituspalveluyritysten on otettava huomioon kestävyysriskit;

▼B

b) vahvistettava tehokkaat järjestelyt, menettelyt ja menetelmät sijoituspalveluyrityksen toimintaan, menettelyihin ja järjestelmiin liittyvien riskien hallitsemiseksi kyseisen riskirajan perusteella;

c) valvottava seuraavia:

i) sijoituspalveluyrityksen riskienhallintaperiaatteiden ja -menettelyjen asianmukaisuus ja tehokkuus;

ii) se, miten hyvin sijoituspalveluyritys ja relevantit henkilöt noudattavat b alakohdan mukaisesti käyttöön otettuja järjestelyjä, menettelyjä ja menetelmiä;

iii) kyseisissä periaatteissa, menettelyissä, järjestelyissä ja menetelmissä havaittujen puutteiden, myös tilanteiden, joissa relevantit henkilöt eivät ole noudattaneet tällaisia periaatteita, järjestelyjä, menettelyjä tai menetelmiä, ratkaisemiseksi toteutettujen toimenpiteiden asianmukaisuus ja tehokkuus.

2. Sijoituspalveluyritysten on – jos tämä on sijoituspalveluyritysten liiketoiminnan luonteen, laajuuden ja monimuotoisuuden sekä liiketoiminnan osana tarjottujen sijoituspalvelujen ja harjoitetun sijoitustoiminnan luonteen ja laajuuden perusteella asianmukaista ja oikeasuhteista – otettava käyttöön sellainen riippumaton riskienhallintatoiminto ja ylläpidettävä sitä, joka vastaa seuraavista tehtävistä:

a) panee täytäntöön 1 kohdassa tarkoitetut riskienhallintaperiaatteet ja -menettelyt;

b) raportoi ja antaa neuvoja toimivalle johdolle 25 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

Jos sijoituspalveluyritys ei ota käyttöön ja ylläpidä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua riskienhallintatoimintoa, sen on voitava pyydettäessä osoittaa, että periaatteet ja menettelyt, jotka se on vahvistanut 1 kohdan mukaisesti, täyttävät asetetut vaatimukset.

24 artikla

Sisäinen tarkastus

(direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 5 kohta)

Sijoituspalveluyritysten on – jos tämä on sijoituspalveluyritysten liiketoiminnan luonteen, laajuuden ja monimuotoisuuden sekä liiketoiminnan osana tarjottujen sijoituspalvelujen ja harjoitetun sijoitustoiminnan luonteen ja laajuuden perusteella asianmukaista ja oikeasuhteista – otettava käyttöön sellainen sisäisen tarkastuksen toiminto ja ylläpidettävä sitä, joka on erillinen ja riippumaton muista sijoituspalveluyrityksen toiminnoista ja joka vastaa seuraavista tehtävistä, eli se

a) ottaa käyttöön tarkastussuunnitelman, jolla tutkitaan ja arvioidaan sijoituspalveluyrityksen menetelmien, sisäisten valvontajärjestelmien ja järjestelyjen asianmukaisuutta ja tehokkuutta, sekä soveltaa ja ylläpitää tällaista suunnitelmaa;

b) antaa suosituksia a alakohdan nojalla suoritetun työn tulosten perusteella ja varmistaa, että näitä suosituksia noudatetaan;

c) raportoi sisäistä tarkastusta koskevista asioista 25 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

▼B

25 artikla

Toimivan johdon vastuu

(direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 2 kohta)

1. Sijoituspalveluyritysten on huolehdittava sisäisessä tehtävänjaossaan siitä, että niiden toimiva johto ja tarvittaessa valvova toiminto vastaa siitä, että sijoituspalveluyritys täyttää direktiivistä 2014/65/EU johtuvat velvoitteensa. Erityisesti toimiva johto ja tarvittaessa valvova toiminto on velvoitettava arvioimaan ja säännöllisesti tarkistamaan direktiivistä 2014/65/EU johtuvien velvoitteiden täyttämiseksi käyttöön otettujen periaatteiden, järjestelyjen ja menettelyjen tehokkuutta ja toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet mahdollisten puutteiden korjaamiseksi.

Jaettaessa merkittäviä tehtäviä toimivalle johdolle on määritettävä selvästi, kenen vastuulla yrityksen toiminnan harjoittamiseen liittyvien vaatimusten valvonta ja ylläpitäminen on. Merkittävien tehtävien jakamista koskevat tiedot on pidettävä aina ajan tasalla.

2. Sijoituspalveluyritysten on varmistettava, että niiden toimiva johto saa säännöllisesti ja vähintään kerran vuodessa 22, 23 ja 24 artiklan soveltamisalaan kuuluvia asioita koskevat kirjalliset raportit, joissa mainitaan erityisesti, onko asianmukaiset korjaustoimenpiteet toteutettu mahdollisten puutteiden korjaamiseksi.

3. Sijoituspalveluyritysten on varmistettava, että jos käytössä on valvova toiminto, se saa kirjalliset raportit 22, 23 ja 24 artiklan soveltamisalaan kuuluvista asioista säännöllisesti.

4. Tässä artiklassa valvovalla toiminnolla tarkoitetaan sijoituspalveluyrityksen toimintoa, joka vastaa sen toimivan johdon valvonnasta.

26 artikla

Valitusten käsittely

(direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 2 kohta)

1. Sijoituspalveluyritysten on otettava käyttöön tehokkaat ja avoimet valitusten käsittelyperiaatteet ja -menettelyt, jotta asiakkaiden tai potentiaalisten asiakkaiden valitukset voidaan käsitellä ripeästi, ja toteutettava tällaiset periaatteet ja menettelyt ja ylläpidettävä niitä. Sijoituspalveluyritysten on pidettävä kirjaa saaduista valituksista ja niiden ratkaisemiseksi toteutetuista toimista.

Valitusten käsittelyperiaatteista on saatava selvää, tarkkaa ja ajantasaista tietoa valitustenkäsittelymenettelystä. Yrityksen hallintoelimen on hyväksyttävä nämä periaatteet.

2. Sijoituspalveluyritysten on julkistettava valituksen käsittelyssä noudatettavan menettelyn yksityiskohdat. Näiden yksityiskohtien on sisällettävä tiedot valituksen käsittelyperiaatteista sekä valitusten käsittelytoiminnon yhteystiedot. Tiedot on annettava asiakkaille tai potentiaalisille asiakkaille pyynnöstä tai valituksen vastaanottamisen yhteydessä. Sijoituspalveluyritysten on huolehdittava siitä, että asiakkaat ja potentiaaliset asiakkaat voivat toimittaa valitukset yrityksiin maksutta.

▼B

3. Sijoituspalveluyritysten on otettava käyttöön valitusten käsittelytoiminto, joka vastaa valitusten tutkimisesta. Tämän toiminnon voi toteuttaa vaatimusten noudattamista valvova toiminto.

4. Käsitellessään valitusta sijoituspalveluyritysten on ilmoitettava siitä asiakkaille tai potentiaalisille asiakkaille selvästi ja helposti ymmärrettävällä kielellä, ja vastattava valitukseen ilman tarpeetonta viivästystä.

5. Sijoituspalveluyritysten on ilmoitettava asiakkaille tai potentiaalisille asiakkaille yrityksen kanta valitukseen ja asiakkaiden käytettävissä olevat vaihtoehdot, mukaan lukien se, että ne voivat toimittaa valituksen vaihtoehtoisen riidanratkaisuelimen käsiteltäväksi kuluttajariitojen ratkaisusta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/11/EU ([1]) 4 artiklan h kohdassa määritetyn mukaisesti, tai että asiakas voi panna vireille siviilikanteen.

6. Sijoituspalveluyritysten on annettava tietoa valituksista ja niiden käsittelystä asianmukaisille toimivaltaisille viranomaisille, ja mikäli tarpeen kansallisen lainsäädännön nojalla, vaihtoehtoiselle riidanratkaisuelimelle.

7. Sijoituspalveluyritysten vaatimusten noudattamista valvovan toiminnon on analysoitava valitukset ja niiden käsittelyyn liittyvät tiedot, jotta varmistetaan, että ne tunnistavat mahdolliset riskit ja ongelmat ja ryhtyvät tarvittaviin toimiin.

27 artikla

Palkkioperiaatteet ja -käytännöt

(direktiivin 2014/65/EU 16, 23 ja 24 artikla)

1. Sijoituspalveluyritysten on määritettävä palkkioperiaatteet ja -käytännöt asianmukaisten sisäisten menettelyjen mukaisesti ja otettava huomioon kaikkien yrityksen asiakkaiden edut, kun tavoitteena on varmistaa, että asiakkaita kohdellaan tasapuolisesti ja etteivät niiden edut huonone yrityksen vahvistamien palkkiokäytäntöjen vuoksi lyhyellä, keskipitkällä tai pitkällä aikavälillä.

Palkkioperiaatteet ja -käytännöt on laadittava siten, etteivät ne aiheuta eturistiriitaa tai sellaista kannustinta, jonka vuoksi relevantit henkilöt suosivat omia etujaan tai yrityksen etuja, mistä saattaa aiheutua haittaa asiakkaille.

2. Sijoituspalveluyritysten on varmistettava, että niiden palkkioperiaatteita ja -käytäntöjä sovelletaan kaikkiin relevantteihin henkilöihin, jotka vaikuttavat suoraan tai epäsuorasti sijoituspalveluyrityksen tarjoamiin sijoitus- ja oheispalveluihin tai sen käytäntöihin, asiakkaiden tyypistä riippumatta, siinä määrin, että näiden henkilöiden palkkiot ja vastaavat kannustimet saattavat aiheuttaa sellaisen eturistiriidan, joka saa henkilöt toimimaan yrityksen asiakkaiden edun vastaisesti.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/11/EU, annettu 21 päivänä toukokuuta 2013, kuluttajariitojen vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 ja direktiivin 2009/22/EY muuttamisesta (vaihtoehtoista kuluttajariitojen ratkaisua koskeva direktiivi) (EUVL L 165, 18.6.2013, s. 63).

▼B

3. Sijoituspalveluyrityksen hallintoelimen on hyväksyttävä yrityksen palkkioperiaatteet sen jälkeen, kun se on ensin kuullut vaatimusten noudattamista valvovaa toimintoa. Sijoituspalveluyrityksen toimiva johto on vastuussa palkkioperiaatteiden päivittäisestä toteuttamisesta ja periaatteisiin liittyvien vaatimustenvastaisuuden riskin valvonnasta.

4. Palkkiot ja vastaavat kannustimet eivät saa perustua pelkästään tai pääasiassa määrällisiin kaupallisiin perusteisiin, ja niissä on otettava huomioon asianmukaiset laadulliset perusteet, jotka liittyvät sovellettavien asetusten noudattamiseen, asiakkaiden tasapuoliseen kohteluun ja asiakkaille annettavien palvelujen laatuun.

Palkkioiden kiinteät ja muuttuvat osat on pidettävä aina tasapainossa, jotta palkkiorakenne ei suosi sijoituspalveluyrityksen tai sen relevanttien henkilöiden etuja asiakkaiden etujen vastaisesti.

28 artikla

Henkilökohtaisten liiketoimien laajuus

(direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 2 kohta)

Henkilökohtaisen liiketoimi on 29 artiklaa ja 37 artiklaa sovellettaessa relevantin henkilön toteuttama tai tämän lukuun toteutettu kauppa rahoitusvälineellä, jossa ainakin yksi seuraavista kriteereistä täyttyy:

a) relevantti henkilö toimii ammattitoiminnassaan suorittamiensa tehtävien ulkopuolella;

b) kauppa toteutetaan jonkin seuraavan henkilön lukuun:

   i) relevantti henkilö;

   ii) sellainen henkilö, johon hänellä on perhesuhde tai muu läheinen sidos;

   iii) sellainen henkilö, jonka suhde relevanttiin henkilöön on sellainen, että viimeksi mainitulla on muuta suoraa tai välillistä merkittävää etua kaupan toteuttamisesta kuin kaupan toteuttamisesta veloitettava maksu tai palkkio.

29 artikla

Henkilökohtaiset liiketoimet

(direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 2 kohta)

1. Sijoituspalveluyritysten on otettava käyttöön riittävät järjestelyt ja sovellettava ja ylläpidettävä tällaisia järjestelyjä estääkseen jokaista relevanttia henkilöä, joka osallistuu eturistiriidan mahdollisesti aiheuttaviin toimiin tai jonka käytettävissä on sijoituspalveluyrityksen lukuun suorittamansa toimen vuoksi asetuksen (EU) N:o 596/2014 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja sisäpiiritietoja tai asiakkaita tai asiakkaiden kanssa tai heidän lukuunsa toteutettuja liiketoimia koskevia muita luottamuksellisia tietoja, toteuttamasta 2, 3 ja 4 kohdassa mainittuja toimia.

▼B

2. Sijoituspalveluyritysten on varmistettava, etteivät relevantit henkilöt tee henkilökohtaisia liiketoimia, jotka täyttävät vähintään yhden seuraavista kriteereistä:

a) kun henkilöä on kielletty tekemästä sitä asetuksen (EU) N:o 596/2014 nojalla;

b) kun siihen liittyy kyseisen luottamuksellisen tiedon väärinkäyttö tai asiaton julkistaminen;

c) kun se on tai voi olla ristiriidassa jonkin direktiivistä 2014/65/EU johtuvan sijoituspalveluyrityksen velvoitteen kanssa.

3. Sijoituspalveluyritysten on varmistettava, etteivät relevantit henkilöt neuvo tai suosita, muutoin kuin asianmukaisena osana työtehtäväänsä tai palvelusopimustaan, jotakin toista henkilöä toteuttamaan rahoitusvälineillä liiketoimea, joka kuuluisi relevantin henkilön toteuttamana henkilökohtaisena liiketoimena 2 kohdan tai 37 artiklan 2 kohdan a tai b alakohdan tai 67 artiklan 3 kohdan soveltamisalaan.

4. Rajoittamatta asetuksen (EU) N:o 596/2014 10 artiklan 1 kohdan soveltamista sijoituspalveluyritysten on varmistettava, etteivät relevantit henkilöt anna, muutoin kuin tavanomaisena osana työtehtäväänsä tai palvelusopimustaan, tietoja tai mielipidettä kenellekään toiselle henkilölle, jos relevantti henkilö tietää tai on kohtuullista odottaa hänen tietävän, että tämä toinen henkilö toteuttaa tai todennäköisesti toteuttaa tämän tiedon tai mielipiteen perusteella toisen seuraavista toimenpiteistä:

a) toteuttaa rahoitusvälineillä liiketoimen, joka kuuluisi relevantin henkilön toteuttamana henkilökohtaisena liiketoimena 2 tai 3 kohdan, 37 artiklan 2 kohdan a tai b alakohdan tai 67 artiklan 3 kohdan soveltamisalaan;

b) neuvoo tai ohjaa toista henkilöä toteuttamaan tällaisen liiketoimen.

5. Edellä 1 kohdassa edellytetyt järjestelyt on suunniteltava varmistamaan erityisesti se, että

a) jokainen 1, 2, 3 ja 4 kohdan soveltamisalaan kuuluva relevantti henkilö on tietoinen henkilökohtaisia liiketoimia koskevista rajoituksista ja sijoituspalveluyrityksen 1, 2, 3 ja 4 kohdan mukaisesti käyttöön ottamista toimenpiteistä, jotka liittyvät henkilökohtaisiin liiketoimiin ja tiedonantoon;

b) sijoituspalveluyrityksen tiedoksi annetaan nopeasti kaikki relevantin henkilön toteuttamat henkilökohtaiset liiketoimet joko ilmoittamalla tällaisesta liiketoimesta tai muilla menettelyillä, joiden perusteella sijoituspalveluyritys voi yksilöidä tällaiset liiketoimet;

c) säilytetään tieto sijoituspalveluyritykselle ilmoitetuista tai sen havaitsemista henkilökohtaisista liiketoimista, ja myös tällaisen liiketoimen hyväksyminen tai kieltäminen on mainittava.

▼B

Ulkoistamisjärjestelyjen tapauksessa sijoituspalveluyrityksen on varmistettava, että yritys, jolle toiminta ulkoistetaan, säilyttää tietoja relevanttien henkilöjen toteuttamista henkilökohtaisista liiketoimista ja antaa tiedot pyynnöstä viipymättä sijoituspalveluyritykselle.

6. Edellä olevia 1–5 kohtaa ei sovelleta seuraaviin henkilökohtaisiin liiketoimiin:

a) henkilökohtaiset liiketoimet, jotka toteutetaan osana harkinnanvaraista salkunhoitoa, jossa salkunhoitajan ja relevantin henkilön tai sellaisen toisen henkilön välillä, jonka lukuun liiketoimi toteutetaan, ei vaihdeta ennakolta liiketoimeen liittyviä viestejä;

b) henkilökohtaiset liiketoimet, jotka liittyvät siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaan yhteiseen sijoitustoimintaan tai vaihtoehtoisiin sijoitusrahastoihin, jotka ovat sellaisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisen valvonnan kohteena, joka edellyttää varojen osalta vastaavantasoista riskien hajauttamista, kun relevantti henkilö tai muu henkilö, jonka lukuun liiketoimet toteutetaan, ei osallistu kyseisen yrityksen johtamiseen.

2 JAKSO

Ulkoistaminen

30 artikla

Ratkaisevan tärkeiden ja tärkeiden operatiivisten toimintojen laajuus

(direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 2 kohta ja 5 kohdan ensimmäisen alakohta)

1. Direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 5 kohdan ensimmäisen alakohdan soveltamiseksi operatiivista toimintoa on pidettävä ratkaisevan tärkeänä tai tärkeänä, jos puute tai laiminlyönti sen suorittamisessa haittaisi tuntuvasti sitä, että sijoituspalveluyritys täyttää jatkuvasti toimilupansa mukaiset edellytykset ja velvoitteet tai sen muut direktiivistä 2014/65/EU johtuvat velvoitteet, taikka sen toiminnan tuloksellisuutta tai sen sijoituspalvelujen ja -toiminnan vakautta ja jatkuvuutta.

2. Rajoittamatta minkään muun toiminnon asemaa seuraavia ei pidetä 1 kohdassa tarkoitettuina ratkaisevan tärkeinä tai tärkeinä toimintoina:

a) neuvontapalvelujen ja muiden sellaisten palvelujen tarjoaminen sijoituspalveluyritykselle, jotka eivät ole osa sijoituspalveluyrityksen sijoitustoimintaa, myös oikeudellisten neuvojen tarjoaminen sijoituspalveluyritykselle, sen henkilöstön kouluttaminen, laskutuspalvelut ja sen toimitilojen ja henkilöstön turvallisuuspalvelut;

b) standardoitujen palvelujen ostaminen, myös markkina- ja hintatietopalvelut.

▼B

31 artikla

Ratkaisevan tärkeiden ja tärkeiden operatiivisten toimintojen ulkoistaminen

(direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 2 kohta ja 5 kohdan ensimmäinen alakohta)

1. Sijoituspalveluyritykset, jotka ulkoistavat ratkaisevan tärkeitä tai tärkeitä operatiivisia toimintoja, ovat edelleen täydessä vastuussa kaikkien niille direktiivin 2014/65/EU nojalla kuuluvien velvoitteiden noudattamisesta, ja niiden on täytettävä seuraavat ehdot:

a) ulkoistaminen ei saa johtaa siihen, että toimiva johto siirtää vastuutaan muille;

b) direktiivin 2014/65/EU ehtojen mukaiset sijoituspalveluyrityksen suhteet ja velvoitteet suhteessa asiakkaisiin eivät saa muuttua;

c) edellytyksiä, jotka sijoituspalveluyrityksen on täytettävä, jotta se saisi direktiivin 2014/65/EU 5 artiklan mukaisen toimiluvan ja säilyttäisi sen, ei lievennetä;

d) muita edellytyksiä, joiden nojalla sijoituspalveluyrityksen toimilupa on myönnetty, ei saa poistaa tai muuttaa.

2. Sijoituspalveluyritysten on aloitettava, hoidettava ja päätettävä ratkaisevan tärkeisiin tai tärkeisiin operatiivisiin toimintoihin liittyvät ulkoistamisjärjestelyt palveluntarjoajan kanssa asianmukaista huolellisuutta ja varovaisuutta noudattaen ja toteutettava tarvittavat toimet sen varmistamiseksi, että seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) palveluntarjoajalla on kyky, valmiudet, riittävästi resursseja sekä asianmukainen organisaatiorakenne ulkoistettujen toimintojen toteuttamisen tukemiseksi ja mahdollinen lakisääteinen toimilupa ulkoistettujen toimintojen toteuttamiseen luotettavasti ja ammattimaisesti;

b) palveluntarjoaja toteuttaa ulkoistetut palvelut tehokkaasti ja sovellettavia lakeja ja säännöksiä noudattaen, mitä varten yritys on ottanut käyttöön menetelmät ja menettelyt, joilla arvioidaan palveluntarjoajan toimintaedellytyksiä ja palveluntarjoajan antamia palveluja jatkuvasti;

c) palveluntarjoaja valvoo ulkoistettujen toimintojen suorittamista asianmukaisesti ja hallitsee ulkoistamiseen liittyviä riskejä riittävällä tavalla;

d) asianmukaisiin toimiin ryhdytään, jos käy ilmi, että palveluntarjoaja ei mahdollisesti suorita toimintoja tehokkaasti ja sovellettavia lakeja ja säännöksiä noudattaen;

▼B

e) sijoituspalveluyritys valvoo ulkoistettuja toimintoja tai palveluja tehokkaasti ja hallitsee ulkoistamiseen liittyviä riskejä ja säilyttää tarvittavan asiantuntemuksen ja riittävät resurssit, jotta se voi valvoa ulkoistettuja toimia tehokkaasti ja hallita ulkoistamiseen liittyviä riskejä;

f) palveluntarjoaja ilmoittaa sijoituspalveluyritykselle muutoksista, jotka voivat vaikuttaa olennaisesti sen kykyyn suorittaa ulkoistetut toiminnot tehokkaasti ja sovellettavia lakeja ja säännöksiä noudattaen;

g) sijoituspalveluyritys pystyy päättämään ulkoistamisjärjestelyt tarvittaessa välittömästi, jos se on sen asiakkaiden edun mukaista eikä vaikuta sen asiakkailleen tarjoamien palvelujen jatkuvuuteen ja laatuun haitallisesti;

h) palveluntarjoaja toimii ulkoistettujen toimintojen osalta yhteistyössä sijoituspalveluyritystä valvovien toimivaltaisten viranomaisten kanssa;

i) sijoituspalveluyrityksillä, sen tilintarkastajilla ja asianomaisilla toimivaltaisilla viranomaisilla on oikeus käyttää ulkoistettuihin toimintoihin liittyviä tietoja ja päästä palveluntarjoajan asianmukaisiin toimitiloihin, jotta ne voivat tarvittaessa valvoa toimintaa tehokkaasti tämän artiklan mukaisesti, ja toimivaltaiset viranomaiset voivat käyttää näitä oikeuksia;

j) palveluntarjoaja suojaa luottamukselliset tiedot, jotka liittyvät sijoituspalveluyritykseen ja sen asiakkaisiin;

k) sijoituspalveluyritys ja palveluntarjoaja ovat ottaneet käyttöön valmiussuunnitelman tietojen palauttamiseksi toimintahäiriötilanteissa ja säännöllisen varmuuskopiointijärjestelyjen testauksen sekä soveltavat ja ylläpitävät kyseistä suunnitelmaa ja testaamista, jos se on tarpeen ulkoistetun toiminnon, palvelun tai toiminnan perusteella;

l) sijoituspalveluyritys on varmistanut, että ulkoistettujen toimintojen tai palvelujen jatkuvuus ja laatu säilyvät myös ulkoistamisen päättyessä joko siirtämällä ulkoistetut toiminnot tai palvelut muulle kolmannelle osapuolelle tai toteuttamalla ne itse.

3. Sijoituspalveluyritysten ja palveluntarjoajan oikeudet ja velvoitteet on jaettava selvästi ja vahvistettava kirjallisella sopimuksella. Sijoituspalveluyrityksen on säilytettävä erityisesti ohjeiden antamista ja ulkoistamisen lopettamista koskevat oikeutensa, tiedonsaantioikeutensa, tarkastusoikeutensa ja oikeutensa tutustua kirjanpitoon ja tiloihin. Sopimuksella on varmistettava, että palveluntarjoaja ulkoistaa toimintoja ja palveluja vain sijoituspalveluyrityksen kirjallisella suostumuksella.

4. Kun sijoituspalveluyritys ja palveluntarjoaja kuuluvat samaan konserniin, sijoituspalveluyritys voi tämän artiklan ja 32 artiklan säännösten noudattamiseksi ottaa huomioon sen, missä määrin palveluntarjoaja on sijoituspalveluyrityksen määräysvallassa tai missä määrin sijoituspalveluyritys voi vaikuttaa palveluntarjoajan toimintaan.

▼B

5. Sijoituspalveluyritysten on asetettava pyynnöstä toimivaltaisten viranomaisten saataville kaikki tiedot, jotka ovat tarpeen, jotta viranomaiset voivat valvoa, noudatetaanko ulkoistettujen toimintojen hoidon yhteydessä direktiivin 2014/65/EU ja sen täytäntöönpanotoimenpiteiden mukaisia vaatimuksia.

32 artikla

Kolmansiin maihin sijoittautuneet palveluntarjoajat

(direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 2 kohta ja 5 kohdan ensimmäinen alakohta)

1. Jos sijoituspalveluyritys ulkoistaa asiakkaille sijoituspalveluina tarjottaviin salkunhoitopalveluihin liittyvät toiminnot kolmannessa maassa sijaitsevalle palveluntarjoajalle, sijoituspalveluyrityksen on varmistettava 31 artiklassa säädettyjen vaatimusten lisäksi, että seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) palveluntarjoajalla on kotimaassaan toimilupa tai se on rekisteröity kyseisen palvelun antamiseen ja kyseisen kolmannen maan toimivaltainen viranomainen valvoo sitä tehokkaasti;

b) sijoituspalveluyrityksen toimivaltaisen viranomaisen ja palveluntarjoajan valvontaviranomaisen välillä on asianmukainen yhteistyösopimus.

2. Edellä 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetulla yhteistyösopimuksella on varmistettava, että sijoituspalveluyrityksen toimivaltaiset viranomaiset pystyvät vähintään

a) saamaan pyynnöstä tarvittavat tiedot, jotta ne voivat hoitaa direktiivin 2014/65/EU ja asetuksen (EU) N:o 600/2014 mukaiset valvontatehtävänsä;

b) saavat tutustua kolmannessa maassa olevien valvontatehtäviensä hoidon kannalta merkityksellisiin asiakirjoihin;

c) saavat tietoa kolmannen maan valvontaviranomaiselta niin pian kuin mahdollista direktiivin 2014/65/EU ja sen täytäntöönpanotoimenpiteiden sekä asetuksen (EU) N:o 600/2014 mukaisten vaatimusten selvien rikkomisien tutkimiseksi;

d) tekevät täytäntöönpanoon liittyvää yhteistyötä kolmannen maan valvontaviranomaiseen ja unionin toimivaltaisiin viranomaisiin sovellettavan kansallisen ja kansainvälisen lainsäädännön mukaisesti tapauksissa, joissa direktiivin 2014/65/EU ja sen täytäntöönpanotoimenpiteiden sekä asianomaisen kansallisen lainsäädännön mukaisia vaatimuksia on rikottu.

3. Toimivaltaisten viranomaisten on julkaistava verkkosivustollaan luettelo sellaisista kolmansien maiden valvontaviranomaisista, joiden kanssa niillä on 1 kohdan b alakohdan mukainen yhteistyösopimus.

Toimivaltaisten viranomaisten on päivitettävä ennen tämän asetuksen soveltamisen alkamispäivää tehdyt yhteistyösopimukset kuuden kuukauden kuluessa kyseisestä päivästä.

▼B

3 JAKSO

Eturistiriidat

▼M4

33 artikla

Asiakkaaseen mahdollisesti haitallisesti vaikuttavat eturistiriidat

(direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 3 kohta ja 23 artikla)

Sijoituspalvelujen tai oheispalvelujen tai niiden yhdistelmien tarjoamiseen liittyvien, asiakkaan etua mahdollisesti vahingoittavien eturistiriitojen määrittämiseksi, mukaan lukien asiakkaan kestävyysmieltymykset, sijoituspalveluyritysten on otettava vähimmäisvaatimuksia soveltamalla huomioon se, pitääkö sijoituspalveluyrityksen, relevantin henkilön tai määräysvallan kautta suoraan tai välillisesti sijoituspalveluyritykseen sidoksissa olevan henkilön osalta jossakin seuraavista tilanteista sijoituspalvelun tai oheispalvelun tarjoamisen, sijoitustoiminnan harjoittamisen tai muun syyn vuoksi jokin seuraavista paikkansa:

a) yritys tai edellä tarkoitettu henkilö saa todennäköisesti taloudellista etua tai välttää taloudellisen tappion asiakkaan kustannuksella;

b) yrityksellä tai edellä tarkoitetulla henkilöllä on asiakkaalle tarjotun palvelun tai asiakkaan lukuun toteutetun liiketoimen tulokseen liittyvä, asiakkaan edusta poikkeava etu;

c) yrityksellä tai edellä tarkoitetulla henkilöllä on taloudellinen tai muunlainen kannustin suosia asiakkaan etujen sijaan toisen asiakkaan tai asiakasryhmän etuja;

d) yritys tai edellä tarkoitettu henkilö harjoittaa samaa liiketoimintaa kuin asiakas;

e) yritys tai edellä tarkoitettu henkilö saa tai tulee saamaan toiselta henkilöltä kuin asiakkaalta sellaisen kannustimen, joka liittyy asiakkaalle tarjottuun palveluun, rahallisina tai ei-rahallisina hyötyinä tai palveluina.

▼B

34 artikla

Eturistiriitoihin sovellettavat toimintaperiaatteet

(direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 3 kohta ja 23 artikla)

1. Sijoituspalveluyritysten on otettava käyttöön sellaiset eturistiriitoja koskevat tehokkaat kirjalliset toimintaperiaatteet, jotka ovat asianmukaiset yrityksen kokoon ja sen toiminnan järjestämiseen sekä sen liiketoiminnan luonteeseen, laajuuteen ja monimuotoisuuteen nähden, ja sovellettava ja ylläpidettävä kyseisiä periaatteita.

Jos sijoituspalveluyritys kuuluu konserniin, tällaisissa toimintaperiaatteissa on otettava huomioon myös kaikki sellaiset olosuhteet, joista sijoituspalveluyritys on tai sen pitäisi olla tietoinen ja jotka voivat konsernin muiden yritysten rakenteen ja liiketoiminnan seurauksena johtaa eturistiriitoihin.

▼B

2. Edellä olevan 1 kohdan mukaisesti käyttöön otetuissa eturistiriitoja koskevissa toimintaperiaatteissa on

a) mainittava sijoituspalveluyrityksen suorittamien tai sen lukuun suoritettujen sijoituspalvelujen tai -toiminnan ja oheispalvelujen lajit ja eriteltävä niihin viitaten olosuhteet, jotka aiheuttavat tai voivat aiheuttaa eturistiriidan, johon liittyy yhden tai useamman asiakkaan etuihin kohdistuva merkittävä riski;

b) täsmennettävä tällaisten eturistiriitojen estämiseksi tai hallitsemiseksi noudatettavat menettelyt ja toteutettavat toimenpiteet.

3. Edellä 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetuilla menettelyillä ja toimenpiteillä on voitava varmistaa, että erilaisia liiketoimintoja harjoittavat relevantit henkilöt, joihin liittyy 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettu eturistiriita, harjoittavat kyseisiä toimintoja niin riippumattomina kuin sijoituspalveluyrityksen ja konsernin, johon se kuuluu, koko ja toiminta sekä asiakkaan etuihin kohdistuvan vahinkoriskin merkittävyys edellyttävät.

Edellä olevaa 2 kohdan b alakohtaa sovellettaessa noudatettaviin menettelyihin ja toteutettaviin toimenpiteisiin on sisällytettävä vähintään seuraavassa luettelossa mainitut seikat, jotka ovat tarpeen sijoituspalveluyrityksen riittävän riippumattomuuden tason varmistamiseksi:

a) tehokkaat menettelyt, joilla estetään tietojenvaihto tai valvotaan sitä sellaista toimintaa harjoittavien relevanttien henkilöjen välillä, johon liittyy eturistiriidan riski, kun kyseisten tietojen vaihtaminen voi vahingoittaa yhden tai useamman asiakkaan etua;

b) erillinen valvonta sellaisille relevanteille henkilöille, joiden päätehtäviin kuuluu toiminnan harjoittaminen sellaisten asiakkaiden lukuun tai palvelujen tarjoaminen sellaisille asiakkaille, joiden edut saattavat joutua ristiriitaan tai jotka muutoin edustavat eri etuja, jotka voivat joutua ristiriitaan, sijoituspalveluyrityksen etu mukaan luettuna;

c) suoran yhteyden poistaminen jostakin toiminnasta pääasiassa vastaaville relevanteille henkilöille maksettavien palkkojen ja palkkioiden ja jostakin toisesta toiminnasta pääasiassa vastaaville muille relevanteille henkilöille maksettavien palkkojen ja palkkioiden tai näiden tuottamien tulojen väliltä, jos kyseisten toimintojen osalta voi syntyä eturistiriita;

d) toimenpiteet, joilla estetään henkilöä käyttämästä asiatonta vaikutusvaltaa tapaan, jolla relevantti henkilö tarjoaa sijoituspalveluja tai oheispalveluja taikka harjoittaa sijoitustoimintaa, tai joilla rajoitetaan kyseisen vaikutusvallan käyttöä;

e) toimenpiteet, joilla estetään relevantin henkilön samanaikainen tai peräkkäinen osallistuminen erillisen sijoituspalvelun tai oheispalvelun tarjontaan tai erilliseen sijoitustoimintaan, jos kyseinen osallistuminen voi heikentää eturistiriitojen asianmukaista hallintaa, tai valvotaan sitä.

▼B

4. Sijoituspalveluyritysten on varmistettava, että direktiivin 2014/65/EU 23 artiklan 2 kohdan mukaista eturistiriitojen julkistamista käytetään vasta viimesijaisena keinona yksinomaan silloin, kun sijoituspalveluyrityksen kehittämät toiminnan harjoittamiseen liittyvät ja hallinnolliset järjestelyt, joilla vältetään tai hallitaan sen eturistiriitoja direktiivin 2014/65/EU 23 artiklan mukaisesti, eivät ole riittävät varmistamaan kohtuullisen luotettavasti, että asiakkaan etuihin kohdistuvilta riskeiltä vältytään.

Julkistamisen yhteydessä on ilmoitettava selvästi, että sijoituspalveluyrityksen kehittämät toiminnan harjoittamiseen liittyvät ja hallinnolliset järjestelyt, joilla vältetään tai hallitaan sen eturistiriitoja, eivät ole riittävät varmistamaan kohtuullisen luotettavasti, että asiakkaan etuihin kohdistuvilta riskeiltä vältytään. Julkistamisen on sisällettävä tarkka kuvaus sijoitus- ja/tai oheispalvelujen tarjoamisen aiheuttamista eturistiriidoista, ja on otettava huomioon myös se, minkä tyyppiselle asiakkaalle asia julkistetaan. Kuvauksessa on selitettävä eturistiriitojen yleinen luonne ja lähteet sekä asiakkaaseen kohdistuvat riskit, jotka aiheutuvat eturistiriidoista ja riskien lieventämiseksi toteutetuista toimista, riittävän yksityiskohtaisesti, jotta asiakas voi tehdä tietoon perustuvan päätöksen sijoitus- tai oheispalvelusta, jonka yhteydessä eturistiriita syntyy.

5. Sijoituspalveluyritysten on arvioitava ja säännöllisesti, vähintään kerran vuodessa, tarkistettava laaditut eturistiriitoja koskevat periaatteet 1–4 kohdan mukaisesti ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet mahdollisten puutteiden korjaamiseksi. Eturistiriitojen julkistamisen liiallista käyttöä on pidettävä puutteena sijoituspalveluyrityksen eturistiriitoja koskevissa periaatteissa.

35 artikla

Kirjanpito haitallisen eturistiriidan aiheuttavista palveluista tai toiminnasta

(direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 6 kohta)

Sijoituspalveluyritysten on kirjattava ja saatettava säännöllisesti ajan tasalle tiedot sellaisista tarjoamistaan tai niiden lukuun tarjottavista sijoitus- tai oheispalveluista tai sellaisesta harjoittamastaan tai niiden lukuun harjoitettavasta sijoitustoiminnasta, jotka ovat aiheuttaneet sellaisen eturistiriidan, johon liittyy yhden tai useamman asiakkaan etuihin kohdistuva merkittävä vahinkoriski, tai kun kyseessä on jatkuva palvelu tai toiminta, joka voi aiheuttaa tällaisen eturistiriidan.

Toimivan johdon on saatava tihein väliajoin ja vähintään kerran vuodessa kirjallisia raportteja tässä artiklassa tarkoitetuista tilanteista.

36 artikla

Sijoitustutkimus ja markkinointiviestintä

(direktiivin 2014/65/EU 24 artiklan 3 kohta)

1. Jäljempänä olevassa 37 artiklassa sijoitustutkimuksella tarkoitetaan tutkimus- tai muuta tietoa, jossa suoraan tai epäsuorasti suositellaan tai ehdotetaan yhtä tai useampaa rahoitusvälinettä tai rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskijaa koskevaa sijoitusstrategiaa, myös näkemyksiä rahoitusvälineiden nykyisestä tai tulevasta arvosta tai hinnasta, ja joka on tarkoitettu jakelukanavia tai yleisöä varten ja jonka osalta täyttyvät seuraavat edellytykset:

▼B

a) tutkimusta tai tietoa kutsutaan tai kuvaillaan sijoitustutkimukseksi tai vastaavalla tavalla, tai se on muuten esitetty puolueettomana tai riippumattomana selvityksenä suosituksen sisältyvistä asioista;

b) jos sijoituspalveluyritys antaisi kyseisen suosituksen asiakkaalle, tätä ei katsottaisi direktiiviä 2014/65/EU sovellettaessa sijoitusneuvonnan tarjoamiseksi.

2. Asetuksen (EU) N:o 596/2014 3 artiklan 1 kohdan 35 alakohdassa tarkoitettua suosituksen tyyppiä, joka ei täytä 1 kohdassa asetettuja edellytyksiä, on pidettävä direktiivin 2014/65/EU mukaisena markkinointiviestintänä, ja sijoituspalveluyritysten, jotka tuottavat tai jakavat tällaisen suosituksen, on varmistettava, että se on selvästi tunnistettavissa sellaiseksi.

Lisäksi yritysten on varmistettava, että kaikki tällaiset suositukset sisältävät selkeän ja näkyvän ilmoituksen (tai jos kyseessä on suullisesti annettu suositus, tällaista ilmoitusta vastaavan ilmoituksen) siitä, ettei suositusta ole laadittu sijoitustutkimuksen riippumattomuuden edistämiseksi annettujen säännösten mukaisesti eikä siihen sovelleta kieltoja, jotka koskevat sijoitustutkimusten levittämistä edeltävää kaupankäyntiä.

37 artikla

Muut sijoitustutkimukseen tai markkinointiviestintään liittyvän toiminnan järjestämistä koskevat vaatimukset

(direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 3 kohta)

1. Sijoituspalveluyritysten, jotka laativat tai laadituttavat sellaisia sijoitustutkimuksia, jotka on suunnattu yrityksen asiakkaille tai yleisölle tai jotka ne myöhemmin levittävät näille siten, että levitys tapahtuu niiden omalla tai jonkin niiden konserniin kuuluvan jäsenen vastuulla, on varmistettava, että kaikki 34 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut toimenpiteet toteutetaan sellaisten, sijoitustutkimusten laatimiseen osallistuvien rahoitusanalyytikkojen ja muiden relevanttien henkilöiden osalta, joiden vastuualueet tai liiketoimintaedut voivat olla ristiriidassa sellaisten henkilöjen etujen kanssa, joille sijoitustutkimukset levitetään.

Ensimmäisen alakohdan mukaisia velvoitteita on sovellettava myös 36 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin suosituksiin.

2. Edellä 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuilla sijoituspalveluyrityksillä on oltava käytössään järjestelyt, joilla varmistetaan seuraavien edellytysten täyttyminen:

a) rahoitusanalyytikot ja muut relevantit henkilöt pidättäytyvät, paitsi toimiessaan vilpittömässä mielessä markkinatakaajina ja osana tavanomaista markkinatakausta tai toteuttaessaan pyytämättä saatuja asiakastoimeksiantoja, toteuttamasta henkilökohtaisia liiketoimia tai käymästä kauppaa kenenkään toisen henkilön tai sijoituspalveluyrityksen lukuun sellaisilla rahoitusvälineillä, joihin sijoitustutkimus liittyy, tai tällaisiin rahoitusvälineisiin liittyvillä rahoitusvälineillä, silloin kun ne ovat tietoisia sijoitustutkimuksen todennäköisestä julkistamisajankohdasta tai sisällöstä ja kun kyseinen tieto ei ole julkista tai asiakkaiden saatavilla eikä sitä voida helposti johtaa julkisesta tai asiakkaiden saatavilla olevasta tiedosta, siihen asti, kun sijoitustutkimuksen vastaanottajilla on ollut kohtuullinen mahdollisuus toimia sen perusteella;

▼B

b) edellä olevan a alakohdan soveltamisalan ulkopuolelle jäävissä tilanteissa sellaiset rahoitusanalyytikot ja muut relevantit henkilöt, jotka osallistuvat sijoitustutkimusten laatimiseen, eivät vastoin nykyisiä suosituksia toteuta henkilökohtaisia liiketoimia sellaisilla rahoitusvälineillä, joihin sijoitustutkimus liittyy, tai tällaisiin rahoitusvälineisiin liittyvillä rahoitusvälineillä lukuun ottamatta poikkeustapauksia, joissa on etukäteen saatu kirjallinen suostumus sijoituspalveluyrityksen oikeudelliselta tai vaatimusten noudattamista valvovalta toiminnolta;

c) sijoitustutkimuksen tuottamiseen osallistuvat rahoitusanalyytikot ja muut relevantit henkilöt, joiden vastuut tai liiketoimintaedut saattavat olla ristiriidassa niiden henkilöiden etujen kanssa, joille sijoitustutkimus levitetään, erotetaan toisistaan fyysisesti, tai mikäli sitä ei pidetä yrityksen koon ja organisaation sekä sen liiketoiminnan luonteen, laajuuden ja monimuotoisuuden kannalta asianmukaisena, suunnitellaan ja toteutetaan asianmukaiset vaihtoehtoiset tiedonkulun esteet;

d) sijoitustutkimusten laatimiseen osallistuvat sijoituspalveluyritykset, rahoitusanalyytikot ja muut relevantit henkilöt eivät hyväksy kannustimia sellaisilta tahoilta, joilla on sijoitustutkimuksen kohteeseen liittyvä merkittävä etu;

e) sijoitustutkimusten laatimiseen osallistuvat sijoituspalveluyritykset, rahoitusanalyytikot ja muut relevantit henkilöt eivät lupaa liikkeeseenlaskijoille suotuisaa kohtelua tutkimuksessa;

f) ennen sijoitustutkimuksen levittämistä liikkeeseenlaskijoille, muille relevanteille henkilöille kuin rahoitusanalyytikoille tai kenellekään muulle henkilölle ei saa antaa lupaa tarkistaa sijoitustutkimuksen luonnosta siinä esitettyjen tosiseikkojen paikkansapitävyyden varmistamiseksi tai muuta tarkoitusta varten kuin sijoituspalveluyrityksen oikeudellisten velvoitteiden noudattamisen tarkistamiseksi, jos luonnos sisältää suosituksen tai tavoitehinnan.

Tässä kohdassa ’rahoitusvälineeseen liittyvällä rahoitusvälineellä’ tarkoitetaan rahoitusvälinettä, jonka hinta määräytyy läheisesti jonkin toisen, sijoitustutkimuksen kohteena olevan rahoitusvälineen tai tällaisen rahoitusvälineen johdannaisen, hinnanvaihtelujen mukaan.

3. Sellaiset sijoituspalveluyritykset, jotka levittävät toisen henkilön laatimia sijoitustutkimuksia yleisölle tai asiakkaille, on vapautettava 1 kohdan säännösten noudattamisesta, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) sijoitustutkimuksen laatija ei ole sen konsernin jäsen, johon sijoituspalveluyritys kuuluu;

b) sijoituspalveluyritys ei olennaisesti muuta sijoitustutkimukseen sisältyviä suosituksia;

c) sijoituspalveluyritys ei esitä sijoitustutkimusta itse laatimanaan tutkimuksena;

d) sijoituspalveluyritys varmistaa, että tutkimuksen laatijaan sovelletaan tutkimuksen laatimisen osalta vaatimuksia, jotka vastaavat tämän asetuksen mukaisia vaatimuksia, tai että tutkimuksen laatija on vahvistanut toimintaperiaatteet, joissa on asetettu tällaiset vaatimukset.

▼B

38 artikla

Muut rahoitusvälineiden merkintään tai liikkeeseenlaskun järjestämiseen liittyvät yleiset vaatimukset

(direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 3 kohta sekä 23 ja 24 artikla)

1. Sijoituspalveluyrityksillä, jotka antavat yrityksen rahoitusstrategiaa koskevaa neuvontaa liitteessä I olevan B osan 3 kohdassa määritetyn mukaisesti ja jotka tarjoavat rahoitusvälineiden merkintää tai liikkeeseenlaskun järjestämistä koskevaa palvelua, on ennen tarjouksen hallintaa koskevan valtuutuksen hyväksymistä oltava käytössään järjestelyt, joilla ilmoitetaan liikkeeseenlaskijana toimivalle asiakkaalle seuraavista seikoista:

a) yritykseltä saatavissa olevat erilaiset rahoitusvaihtoehdot ja kuhunkin vaihtoehtoon liittyvien transaktiomaksujen määrä;

b) tarjouksen hinnoittelua koskevan yrityksen rahoitusneuvonnan ajoitus ja menettely;

c) tarjouksen liikkeeseenlaskua koskevan yrityksen rahoitusneuvonnan ajoitus ja menettely;

d) tarkat tiedot sijoittajista, joille yritys aikoo tarjota rahoitusvälineitä;

e) niiden relevanttien henkilöiden ammattinimikkeet ja osastot, jotka osallistuvat rahoitusneuvonnan antamiseen yritykselle rahoitusvälineiden hinnan ja jakamisen osalta; ja

f) yrityksen järjestelyt, joilla estetään eturistiriidat, joita saattaa aiheutua, kun yritys laskee liikkeelle keskeisiä rahoitusvälineitä sijoitusasiakkaidensa kanssa tai omasta kaupankäyntivarastostaan, tai joilla hallitaan niitä.

2. Sijoituspalveluyrityksillä on oltava käytössään keskitetty menettely, jolla yksilöidään kaikki yrityksen merkintä- ja liikkeeseenlaskutoimet ja tallennetaan niitä koskevat tiedot, mukaan lukien se päivämäärä, jolloin yritys sai tiedon mahdollisista merkintä- ja liikkeeseenlaskutoimista. Yritysten on yksilöitävä kaikki mahdolliset eturistiriidat, jotka aiheutuvat sijoituspalveluyrityksen tai konsernin muista toimista, ja pantava asianmukaiset hallintomenettelyt täytäntöön. Jos sijoituspalveluyritys ei voi hallita eturistiriitaa panemalla täytäntöön asianmukaisia menettelyjä, sen on oltava osallistumatta toimeen.

3. Sijoituspalveluyritysten, jotka tarjoavat toteutus- ja tutkimuspalveluja sekä merkintä- ja liikkeeseenlaskutoimien järjestämistä, on varmistettava, että käytössä on riittävät valvontatoimet, joilla hallitaan mahdollisia eturistiriitoja näiden toimien ja kyseisiä palveluja vastaanottavien eri asiakkaiden välillä.

▼B

39 artikla

Muut rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskuun liittyvien tarjousten hinnoittelua koskevat vaatimukset

(direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 3 kohta sekä 23 ja 24 artikla)

1. Sijoituspalveluyrityksillä on oltava käytössään järjestelmiä, valvontatoimia ja menettelyjä, joilla tunnistetaan ja estetään eturistiriidat, jotka aiheutuvat mahdollisesta liikkeeseenlaskun ali- tai ylihinnoittelusta tai relevanttien osapuolten osallistumisesta menettelyyn. Erityisesti sijoituspalveluyritysten on vähimmäisvaatimuksena otettava käyttöön, sovellettava ja ylläpidettävä sisäisiä järjestelyjä, joilla varmistetaan seuraavat seikat:

a) tarjouksen hinnoittelulla ei edistetä muiden asiakkaiden tai yrityksen omia etuja siten, että se olisi ristiriidassa liikkeeseenlaskijana toimivan asiakkaan etuihin nähden;

b) sellainen tilanne estetään tai sitä hallitaan, jossa palvelujen tarjoamisesta yrityksen sijoitusasiakkaille vastuulliset henkilöt osallistuvat suoraan päätöksiin, jotka koskevat liikkeeseenlaskija-asiakkaalle annettavaa yrityksen rahoitusneuvontaa hinnoittelusta.

2. Sijoituspalveluyritysten on annettava asiakkaille tietoa siitä, miten suositus tarjouksen hinnasta ja ajoituksesta määritetään. Yrityksen on annettava liikkeeseenlaskija-asiakkaalle tietoa ja keskusteltava tämän kanssa etenkin siitä, mitä mahdollisia suojaus- tai vakautusstrategioita se aikoo toteuttaa tarjouksen osalta ja miten nämä strategiat saattavat vaikuttaa liikkeeseenlaskija-asiakkaan etuihin. Yrityksen on myös toteutettava tarjousmenettelyn aikana kaikki kohtuulliset toimet, jotta liikkeeseenlaskija-asiakas pysyy ajan tasalla liikkeeseenlaskun hinnoittelun muutoksista.

40 artikla

Muut liikkeeseenlaskuun liittyvät vaatimukset

(direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 3 kohta sekä 23 ja 24 artikla)

1. Rahoitusvälineitä liikkeeseen laskevien sijoituspalveluyritysten on otettava käyttöön, sovellettava ja ylläpidettävä tehokkaita järjestelyjä, joilla vältetään se, etteivät nykyiset tai tulevat suhteet vaikuta liikkeeseenlaskua koskeviin suosituksiin epäasianmukaisesti.

2. Sijoituspalveluyritysten on otettava käyttöön, sovellettava ja ylläpidettävä tehokkaita sisäisiä järjestelyjä, joilla vältetään eturistiriidat, jotka aiheutuvat siitä, kun yrityksen sijoitusasiakkaille palvelujen tarjoamisesta vastuulliset henkilöt osallistuvat suoraan liikkeeseenlaskija-asiakkaalle kohdentamisesta annettavia suosituksia koskevaan päätöksentekoon, ja hallitaan näitä eturistiriitoja.

3. Sijoituspalveluyritykset eivät saa hyväksyä maksuja tai etuuksia kolmansilta osapuolilta, jolleivät nämä maksut tai etuudet ole direktiivin 2014/65/EU 24 artiklassa säädettyjä kannustimia koskevien vaatimusten mukaisia. Erityisesti seuraavien käytäntöjen katsotaan olevan näiden vaatimusten vastaisia, eikä niitä siksi pidetä hyväksyttävinä:

▼B

a) kohdentaminen, joka tehdään, jotta sijoituspalveluyrityksen kohdentamiseen liittymättömistä palveluista voitaisiin veloittaa suhteettoman suuria maksuja (”laddering”), kuten sijoitusasiakkaan maksettavat suhteettoman suuret maksut tai provisiot tai sijoitusasiakkaalle tarjottu suhteettoman suuri määrä liiketoimia normaalinsuuruisilla provisioilla kompensaationa liikkeeseenlaskun järjestämisen saamisesta;

b) nykyisen tai mahdollisen liikkeeseenlaskija-asiakkaan toimivan johdon jäsenelle tai toimihenkilölle tehty kohdentaminen yritysrahoitusliiketoiminnan saamiseksi tai siksi, että se on jo saatu (”spinning”);

c) kohdennus, joka on suoraan tai epäsuorasti riippuvainen siitä, antaako sijoitusasiakas tai muu yhteisö, jonka toimihenkilö sijoittaja on, sijoituspalveluyritykselle tulevaisuudessa toimeksiantoja tai ostaako se siltä muita palveluja.

4. Sijoituspalveluyritysten on otettava käyttöön kohdentamisperiaatteet, joissa määritetään kohdentamissuositusten kehittämisen menettely, ja sovellettava ja ylläpidettävä näitä periaatteita. Kohdentamisperiaatteet on toimitettava liikkeeseenlaskija-asiakkaalle ennen sopimista liikkeeseenlaskupalvelujen toteuttamisesta. Periaatteissa on määritettävä oleelliset tiedot, joiden liikkeeseenlaskun ehdotetusta kohdennusmenetelmästä on oltava saatavilla tässä vaiheessa.

5. Sijoituspalveluyritysten on otettava liikkeeseenlaskija-asiakas mukaan neuvotteluihin liikkeeseenlaskumenettelystä, jotta yritys ymmärtää ja osaa ottaa huomioon asiakkaan intressit ja tavoitteet. Sijoituspalveluyrityksen on saatava liikkeeseenlaskija-asiakkaan hyväksyntä ehdotetulle kohdennukselle kunkin liiketoimen asiaankuuluvassa asiakkaiden luokassa kohdentamisperiaatteiden mukaisesti.

41 artikla

Muut neuvontaan, jakeluun ja itsenäiseen liikkeeseenlaskuun liittyvät vaatimukset

(direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 3 kohta sekä 23 ja 24 artikla)

1. Sijoituspalveluyrityksillä on oltava käytettävissään järjestelmiä, valvontamenettelyjä ja muita menettelyjä, joilla havaitaan eturistiriidat, jotka syntyvät, kun sijoitusasiakkaalle tarjotaan sijoituspalvelua uuteen liikkeeseenlaskuun osallistumiseksi ja kun sijoituspalveluyritys saa provisioita, maksuja tai muita rahallisia tai ei-rahallisia etuja liikkeeseenlaskun järjestämisestä, ja joilla hallitaan näitä eturistiriitoja. Provisioiden, maksujen tai rahallisten ja ei-rahallisten etujen on täytettävä direktiivin 2014/65/EU 24 artiklan 7, 8 ja 9 kohdan mukaiset vaatimukset, ja ne on dokumentoitava sijoituspalveluyrityksen eturistiriitoja koskevissa periaatteissa ja otettava huomioon yrityksen kannustinjärjestelyissä.

▼B

2. Sijoituspalveluyritysten, jotka osallistuvat niiden itsensä tai samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen liikkeeseen laskemien rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskuun omille asiakkailleen, mukaan luettuina niiden nykyiset tallettaja-asiakkaat luottolaitosten osalta tai samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen hallitsemat sijoitusrahastot, on otettava käyttöön selkeät ja tehokkaat järjestelyt, joilla tämäntyyppisestä toiminnasta mahdollisesti aiheutuvat eturistiriidat havaitaan tai estetään tai joilla niitä hallitaan, ja sovellettava ja ylläpidettävä niitä. Näihin järjestelyihin on sisällyttävä tällaiseen toimintaan osallistumisesta pidättäytymisen harkitseminen, jos eturistiriitoja ei voida hallita riittävästi asiakkaisiin kohdistuvien mahdollisten haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi.

3. Jos eturistiriitojen julkistaminen on tarpeen, sijoituspalveluyritysten on täytettävä 34 artiklan 4 kohdan mukaiset vaatimukset, mukaan luettuna selvitys tämäntyyppiseen toimintaan liittyvien eturistiriitojen luonteesta ja lähteestä ja tarkat tiedot näihin käytäntöihin liittyvistä erityisriskeistä, jotta asiakkaat voivat tehdä tietoon perustuvan sijoituspäätöksen.

4. Sijoituspalveluyritysten, jotka tarjoavat asiakkailleen sijoituspalveluyritysten itsensä tai muiden konsernin yhteisöjen liikkeeseen laskemia rahoitusvälineitä, jotka sisältyvät Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 575/2013 ([1]), Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2013/36/EU ([2]) tai Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2014/59/EU ([3]) täsmennettyjen vakavaraisuusvaatimusten laskentaan, on annettava näille asiakkaille lisätietoja, joiden avulla selitetään rahoitusvälineen ja pankkitalletusten väliset erot tuoton, riskin, likviditeetin ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/49/EU ([4]) mukaisesti tarjotun suojan osalta.

42 artikla

Muut merkinnän tai liikkeeseenlaskun yhteydessä annettua lainaa tai luottoa koskevat vaatimukset

(direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 3 kohta sekä 23 ja 24 artikla)

1. Jos sijoituspalveluyrityksen tai samaan konserniin kuuluvan yhteisön liikkeeseenlaskija-asiakkaalle aiemmin myöntämä laina tai

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 1).

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 338).

([3]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/59/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä sekä neuvoston direktiivin 82/891/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2001/24/EY, 2002/47/EY, 2004/25/EY, 2005/56/EY, 2007/36/EY, 2011/35/EU, 2012/30/EU ja 2013/36/EU ja asetusten (EU) N:o 1093/2010 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 190).

([4]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/49/EU, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, talletusten vakuusjärjestelmistä (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 149).

▼B

luotto voidaan maksaa takaisin liikkeeseenlaskun tuotoilla, sijoituspalveluyrityksellä on oltava käytössään järjestelyt, joilla siitä mahdollisesti aiheutuvat eturistiriidat voidaan havaita ja estää tai joilla niitä voidaan hallita.

2. Jos eturistiriitojen hallitsemiseksi toteutettavat toimet eivät riitä varmistamaan, että liikkeeseenlaskija-asiakkaaseen kohdistuvan vahingon riski on estetty, sijoituspalveluyritysten on ilmoitettava liikkeeseenlaskija-asiakkaalle niistä eturistiriidoista, jotka ovat syntyneet siitä, että sijoituspalveluyritys tai samaan konserniin kuuluvat yhteisöt toimivat luotonantajana, ja arvopapereiden tarjoamiseen liittyvistä toimista.

3. Sijoituspalveluyritysten eturistiriitaperiaatteissa on edellytettävä, että liikkeeseenlaskijan taloudellista tilannetta koskevat tiedot jaetaan luotonantajina toimiville konsernin yhteisöille, mikäli se ei ole vastoin yrityksen tietosuojakäytäntöjä, joilla suojellaan asiakkaan etuja.

43 artikla

Merkintään tai liikkeeseenlaskun järjestämiseen liittyvä kirjanpito

(direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 3 kohta sekä 23 ja 24 artikla)

Sijoituspalveluyritysten on pidettävä kirjaa asiakkailta saatujen ohjeiden sisällöstä ja ajoituksesta. Jokaisesta toimesta tehdyistä kohdentamispäätöksistä on pidettävä kirjaa, jotta asiakkaiden tileille rekisteröityjen toimien ja sijoituspalveluyrityksen saamien ohjeiden välinen kirjausketju olisi täydellinen. Eritoten jokaiselle sijoitusasiakkaalle tehty lopullinen kohdentaminen on perusteltava hyvin ja dokumentoitava. Merkintä- ja liikkeeseenlaskumenettelyn keskeisten vaiheiden täydellinen kirjausketju on toimitettava toimivaltaisten viranomaisten käyttöön pyynnöstä.

III LUKU

SIJOITUSPALVELUYRITYSTEN TOIMINNAN HARJOITTAMISEN EDELLYTYKSET

1 JAKSO

Asiakkaille ja potentiaalisille asiakkaille annettavat tiedot

44 artikla

Tasapuolista, selkeää ja harhaanjohtamatonta tietoa koskevat vaatimukset

(direktiivin 2014/65/EU 24 artiklan 3 kohta)

1. Sijoituspalveluyritysten on varmistettava, että kaikki tiedot, markkinointiviestintä mukaan luettuna, jotka sijoituspalveluyritykset osoittavat yksityisasiakkaille tai ammattimaisille asiakkaille taikka potentiaalisille yksityisasiakkaille tai potentiaalisille ammattimaisille asiakkaille tai joita ne levittävät siten, että niiden todennäköisinä vastaanottajina ovat kyseiset asiakkaat, täyttävät 2–8 kohdassa vahvistetut edellytykset.

▼B

2. Sijoituspalveluyrityksen on varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitetut tiedot täyttävät seuraavat edellytykset:

a) tiedoissa on sijoituspalveluyrityksen nimi;

b) tiedot ovat tarkkoja ja ne antavat aina tasapuolisen ja selkeän kuvan kaikista oleellisista riskeistä, kun tarkastellaan sijoituspalvelusta tai rahoitusvälineestä koituvia mahdollisia etuja;

c) oleelliset riskit esitetään tiedoissa käyttäen vähintään yhtä suurta kirjasinkokoa kuin millä muut annetut tiedot on kirjoitettu, ja myös taiton avulla varmistetaan, että nämä tiedot ovat selvästi havaittavissa;

d) tietoja on riittävästi ja ne esitetään siten, että niiden kohderyhmään tai todennäköiseen vastaanottajaryhmään kuuluva keskimääräinen jäsen todennäköisesti ymmärtää ne;

e) tiedoissa ei saa peitellä tärkeitä osia, väitteitä tai varoituksia, eikä niitä saa esittää todellista vähämerkityksisempinä tai epäselvästi;

f) tiedot esitetään johdonmukaisesti samalla kielellä kaikentyyppisissä tiedoissa ja markkinointiaineistoissa, jotka annetaan jokaiselle asiakkaalle, jollei asiakas ole ilmoittanut voivansa vastaanottaa tietoa useammalla kuin yhdellä kielellä;

g) tiedot ovat ajan tasalla ja relevantteja käytettyyn viestintäkanavaan nähden.

3. Jos tiedoissa verrataan sijoitus- tai oheispalveluja, rahoitusvälineitä tai sijoitus- tai oheispalveluja tarjoavia henkilöitä, sijoituspalveluyritysten on varmistettava, että seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) vertailu on järkevää, ja esitystapa on asiallinen ja tasapuolinen;

b) vertailun perustana olevat tietolähteet on ilmoitettu;

c) Tiedot sisältävät vertailun perustana olevat olennaiset tosiseikat ja oletukset.

4. Jos tiedoissa viitataan rahoitusvälineen, rahoitusindeksin tai sijoituspalvelun aiempaan tuotto- tai arvonkehitykseen, sijoituspalveluyritysten on varmistettava, että seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) kyseinen viittaus ei muodosta viestin keskeisintä sisältöä;

▼B

b) tietojen on sisällettävä asianmukaiset tuotto- tai arvonkehitystä koskevat tiedot välittömästi edeltävältä viiden vuoden jaksolta, tai koko jaksolta, jolla rahoitusvälinettä on tarjottu, rahoitusindeksi on ollut käytössä tai rahoituspalvelua on tarjottu, jos kyseinen jakso on alle viisi vuotta, tai yrityksen valitsemalta, edellisiä pidemmältä ajanjaksolta kuitenkin siten, että tuotto- tai arvonkehitystä koskevien tietojen on aina perustuttava täysiin 12 kuukauden jaksoihin;

c) viitejakso ja tietolähde ilmoitetaan selvästi;

d) tiedot sisältävät selvästi havaittavan varoituksen siitä, että numerotiedot koskevat aiempia jaksoja ja ettei aiemman tuotto- tai arvonkehityksen perusteella voida muodostaa luotettavia oletuksia tulevasta tuotto- tai arvonkehityksestä;

e) kun viittaus perustuu numerotietoihin, jotka on ilmoitettu muuna kuin yksityisasiakkaan tai potentiaalisen yksityisasiakkaan kotipaikkajäsenvaltion valuuttana, valuutta on ilmoitettu selkeästi, ja tiedot sisältävät lisäksi varoituksen siitä, että tuotto voi kasvaa tai supistua valuuttakurssivaihtelujen seurauksena;

f) kun viittaus perustuu bruttotuotto- tai bruttoarvonkehitykseen, palkkioiden, maksujen ja muiden kulujen vaikutus on ilmoitettu.

5. Jos tiedoissa viitataan simuloituun aiempaan tuotto- tai arvonkehitykseen tai jos ne sisältävät tietoja tällaisesta tuotto- tai arvonkehityksestä, sijoituspalveluyritysten on varmistettava, että tiedot liittyvät rahoitusvälineeseen tai rahoitusindeksiin ja että seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) simuloitu aiempi tuotto- tai arvonkehitys perustuu yhden tai useamman sellaisen rahoitusvälineen tai rahoitusindeksin todelliseen aiempaan tuotto- tai arvonkehitykseen, joka on samanlainen kuin tarkasteltavana oleva rahoitusväline tai joka on sen perustana;

b) edellä olevan 4 kohdan a–c, e ja f alakohdassa vahvistetut edellytykset täyttyvät a alakohdassa tarkoitetun todellisen aiemman tuotto- tai arvonkehityksen osalta;

c) tiedot sisältävät selvästi havaittavan varoituksen siitä, että numerotiedot koskevat simuloitua aiempaa tuotto- tai arvonkehitystä eikä aiemman tuotto- tai arvonkehityksen perusteella voida muodostaa luotettavia oletuksia tulevasta tuotto- tai arvonkehityksestä.

6. Jos tiedot sisältävät tietoa tulevasta tuotto- tai arvonkehityksestä, sijoituspalveluyritysten on varmistettava, että seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) tiedot eivät perustu eikä niissä viitata simuloituun aiempaan tuotto- tai arvonkehitykseen;

b) tiedot perustuvat kohtuullisiin oletuksiin, jotka pohjautuvat puolueettomaan tietoon;

c) kun tiedot perustuvat bruttotuotto- tai bruttoarvonkehitykseen, palkkioiden, maksujen ja muiden kulujen vaikutus on ilmoitettu;

▼B

d) tiedot perustuvat tuotto- tai arvonkehitysskenaarioihin eri markkinaolosuhteissa (sekä negatiiviset että positiiviset skenaariot) ja niissä otetaan huomioon analyysiin sisältyneiden tietyntyyppisten välineiden luonne ja riskit;

e) tiedot sisältävät selvästi havaittavan varoituksen siitä, ettei kyseisten ennusteiden perusteella voida muodostaa luotettavia oletuksia tulevasta tuotto- tai arvonkehityksestä.

7. Jos tiedoissa viitataan tiettyyn verokohteluun, niissä on selvästi havaittavalla tavalla ilmoitettava, että verokohtelu määräytyy kunkin asiakkaan yksilöllisten olosuhteiden mukaan ja voi tulevaisuudessa muuttua.

8. Tiedoissa ei saa käyttää minkään toimivaltaisen viranomaisen nimeä siten, että tämä voitaisiin tulkita osoitukseksi tai viitteeksi siitä, että kyseinen viranomainen on hyväksynyt sijoituspalveluyrityksen tarjoamat tuotteet tai palvelut.

45 artikla

Asiakkaiden luokittelua koskevat tiedot

(direktiivin 2014/65/EU 24 artiklan 4 kohta)

1. Sijoituspalveluyritysten on ilmoitettava uusille ja vanhoille asiakkaille, että asiakas on hiljattain luokitettu direktiivin 2014/65/EU vaatimusten mukaisesti kyseisessä direktiivissä tarkoitetuksi yksityisasiakkaaksi, ammattimaiseksi asiakkaaksi tai hyväksyttäväksi vastapuoleksi.

2. Sijoituspalveluyritysten on ilmoitettava asiakkailleen pysyvällä välineellä kaikista sellaisista oikeuksista, joihin vedoten nämä voivat pyytää luokittelun muuttamista, sekä kaikista luokittelun muuttamisen seurauksena asiakkaan suojan tasoon kohdistuvista rajoituksista.

3. Sijoituspalveluyritykset voivat omasta aloitteestaan tai kyseisen asiakkaan pyynnöstä käsitellä

a) ammattimaisena asiakkaana tai yksityisasiakkaana asiakasta, joka muutoin luokiteltaisiin direktiivin 2014/65/EU 30 artiklan 2 kohdan mukaan hyväksyttäväksi vastapuoleksi;

b) yksityisasiakkaana asiakasta, joka direktiivin 2014/65/EU liitteessä II olevan I osan mukaan katsotaan ammattimaiseksi asiakkaaksi.

46 artikla

Asiakkaille annettavia tietoja koskevat yleiset vaatimukset

(direktiivin 2014/65/EU 24 artiklan 4 kohta)

1. Sijoituspalveluyritysten on annettava asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle seuraavassa luetellut tiedot hyvissä ajoin ennen kuin sijoitus- tai oheispalvelujen tarjontaa koskeva sopimus sitoo kyseistä asiakasta tai ennen kuin tällaisia palveluja tarjotaan kyseiselle asiakkaalle, sen mukaan kumpi näistä tapahtuu ensin:

a) kyseisen sopimuksen ehdot;

▼B

b) kyseiseen sopimukseen tai kyseisiin sijoitus- tai oheispalveluihin liittyvät 47 artiklassa edellytetyt tiedot.

2. Sijoituspalveluyritysten on annettava asiakkaille tai potentiaalisille asiakkaille 47–50 artiklassa edellytetyt tiedot hyvissä ajoin ennen kuin sijoitus- tai oheispalveluja tarjotaan kyseisille asiakkaille.

3. Edellä olevissa 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu tieto on annettava pysyvällä välineellä tai verkkosivustolla (kun sitä ei katsota pysyväksi välineeksi) edellyttäen, että 3 artiklan 2 kohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät.

4. Sijoituspalveluyritysten on ilmoitettava asiakkaalle hyvissä ajoin kaikista sellaisista 47–50 artiklan mukaisesti annettuihin tietoihin tehdyistä olennaisista muutoksista, joilla on merkitystä yrityksen kyseiselle asiakkaalle tarjoaman palvelun kannalta. Ilmoitus on tehtävä pysyvällä välineellä, jos tiedot, joihin ilmoitus liittyy, annetaan pysyvällä välineellä.

5. Sijoituspalveluyritysten on varmistettava, että markkinointiviestintään sisältyvät tiedot ovat johdonmukaisia niiden tietojen kanssa, joita sijoituspalveluyritys antaa sijoitus- ja oheispalveluja tarjotessaan asiakkaille.

6. Silloin kun markkinointiviestintä sisältää seuraavassa kuvatun kaltaisen tarjouksen tai kehotuksen ja kun siinä täsmennetään vastaustapa tai kun se sisältää vastauslomakkeen, sen on sisällettävä sellaiset 47–50 artiklassa tarkoitetut tiedot, joilla on merkitystä tällaisen tarjouksen tai kehotuksen kannalta:

a) tarjous, jossa tarjoudutaan tekemään rahoitusvälinettä, sijoituspalvelua tai oheispalvelua koskeva sopimus ilmoitukseen vastaavan henkilön kanssa;

b) kehotus, jossa kehotetaan ilmoitukseen vastaavaa henkilöä tekemään tarjous rahoitusvälinettä, sijoituspalvelua tai oheispalvelua koskevan sopimuksen tekemiseksi.

Ensimmäistä alakohtaa ei kuitenkaan sovelleta, jos potentiaalisen asiakkaan on markkinointiviestintään sisältyvään tarjoukseen tai kehotukseen vastatakseen tutustuttava sellaiseen muuhun asiakirjaan tai sellaisiin muihin asiakirjoihin, jotka erikseen tai yhdessä sisältävät kyseiset tiedot.

47 artikla

Sijoituspalveluyritystä sekä sen asiakkaille ja potentiaalisille asiakkaille tarjoamia palveluja koskevat tiedot

(direktiivin 2014/65/EU 24 artiklan 4 kohta)

1. Sijoituspalveluyritysten on annettava asiakkaille tai potentiaalisille asiakkaille soveltuvin osin seuraavat yleiset tiedot:

a) sijoituspalveluyrityksen nimi ja osoite sekä yhteystiedot, joita asiakkaat tarvitsevat voidakseen asioida tehokkaasti yrityksen kanssa;

▼B

b) kielet, joilla asiakas voi asioida sijoituspalveluyrityksen kanssa ja joilla tämä voi saada asiakirjoja ja muuta tietoa yritykseltä;

c) sijoituspalveluyrityksen ja asiakkaan välisessä viestinnässä käytettävät menetelmät, joiden yhteydessä ilmoitetaan tarvittaessa myös toimeksiantojen lähettämisessä ja vastaanottamisessa käytettävät menetelmät;

d) ilmoitus siitä, että sijoituspalveluyrityksellä on toimilupa, sekä toimiluvan myöntäneen toimivaltaisen viranomaisen nimi ja osoite;

e) jos sijoituspalveluyritys toimii sidonnaisasiamiehen välityksellä, tätä koskeva ilmoitus, joka sisältää myös tiedon sidonnaisasiamiehen rekisteröintijäsenvaltiosta;

f) sellaisten tarjottavaa palvelua koskevien selvitysten luonne, toimitusväli ja -ajankohta, jotka sijoituspalveluyrityksen on toimitettava asiakkaalle direktiivin 2014/65/EU 25 artiklan 6 kohdan mukaisesti;

g) jos sijoituspalveluyritys pitää hallussaan asiakkaan rahoitusvälineitä tai varoja, yhteenveto toimenpiteistä, joita yritys toteuttaa suojatakseen kyseisiä rahoitusvälineitä ja varoja, mukaan luettuina yhteenvetotiedot sellaisista mahdollisista sijoittajien korvausjärjestelmistä tai talletussuojajärjestelmistä, joita yritykseen sovelletaan sen jäsenvaltiossa harjoittaman toiminnan johdosta;

h) kuvaus, joka voidaan toimittaa tiivistelmän muodossa, toimintaperiaatteista, joita yritys soveltaa eturistiriitoihin 34 artiklan mukaisesti;

i) asiakkaan pyytäessä lisätietoja toimintaperiaatteista, joita yritys soveltaa eturistiriitoihin, pysyvällä välineellä tai verkkosivustolla (kun sitä ei katsota pysyväksi välineeksi) edellyttäen, että 3 artiklan 2 kohdassa täsmennetyt edellytykset täyttyvät.

Edellä a–i kohdassa luetellut tiedot on annettava hyvissä ajoin ennen sijoitus- tai oheispalvelujen tarjoamista asiakkaille tai potentiaalisille asiakkaille.

2. Salkunhoitopalvelua tarjotessaan sijoituspalveluyritysten on käytettävä asianmukaista arviointi- ja vertailumenetelmää, kuten tarkoituksenmukaista viitearvoa, joka perustuu asiakkaan sijoitustavoitteisiin ja asiakkaan salkkuun sisältyviin rahoitusvälinelajeihin, jotta asiakas, jolle palvelua tarjotaan, pystyy arvioimaan yrityksen toiminnan tuloksellisuutta.

3. Sijoituspalveluyritysten ehdottaessa yksityisasiakkaalle tai potentiaaliselle yksityisasiakkaalle salkunhoitopalveluja niiden on annettava tällaiselle asiakkaalle 1 kohdassa edellytettyjen tietojen lisäksi seuraavat tiedot soveltuvin osin:

a) tiedot asiakkaan salkkuun sisältyvien rahoitusvälineiden arvon määritysmenetelmästä ja -välistä;

b) tiedot salkunhoitoon liittyvän harkintavallan siirtämisestä asiakkaan salkkuun sisältyvien kaikkien rahoitusvälineiden tai varojen tai niiden osan osalta;

▼B

c) asiakkaan salkun tuotto- tai arvonkehityksen tarkastelussa käytettävä viitearvo;

d) tiedot siitä, minkä tyyppisiä rahoitusvälineitä asiakkaan salkkuun voidaan sisällyttää ja minkä tyyppisiä liiketoimia kyseisillä rahoitusvälineillä voidaan toteuttaa, mahdollisia limiittejä koskevat tiedot mukaan luettuina;

e) salkunhoitotavoitteet ja salkunhoitajan harkintavallan käyttöä ohjaava riskitaso sekä kyseiseen harkintavaltaan liittyvät mahdolliset rajoitukset.

Edellä a–e kohdassa luetellut tiedot on annettava hyvissä ajoin ennen sijoitus- tai oheispalvelujen tarjoamista asiakkaille tai potentiaalisille asiakkaille.

48 artikla

Rahoitusvälineitä koskevat tiedot

(direktiivin 2014/65/EU 24 artiklan 4 kohta)

1. Sijoituspalveluyritysten on annettava asiakkaille tai potentiaalisille asiakkaille hyvissä ajoin ennen sijoitus- tai oheispalvelujen tarjoamista niille yleinen kuvaus rahoitusvälineiden luonteesta ja riskeistä, ja otettava huomioon erityisesti asiakkaan luokitus yksityisasiakkaaksi, ammattimaiseksi asiakkaaksi tai hyväksyttäväksi vastapuoleksi. Kuvauksessa on selitettävä kulloisenkin rahoitusvälinelajin luonne, toiminta ja tuotto- ja arvonkehitys erilaisissa markkinaolosuhteissa, sekä positiivisissa että negatiivisissa olosuhteissa, sekä kyseiseen rahoitusvälinelajiin liittyvät riskit niin yksityiskohtaisesti, että asiakas voi tehdä perustellun sijoituspäätöksen.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen riskien kuvaukseen on kyseisen rahoitusvälinelajin, asiakkaan aseman ja asiakkaalla olevan tietämyksen mukaan sisällytettävä seuraavat tekijät:

a) kyseiseen rahoitusvälinelajiin liittyvät riskit, mukaan luettuina selvitys vipuvaikutuksesta ja sen seurauksista sekä koko sijoituksen menettämisen riskistä, sekä liikkeeseenlaskijan maksukyvyttömyyteen tai siihen liittyvien tapahtumien, kuten velkakirjojen alaskirjaukseen, liittyvät riskit;

b) kyseisten rahoitusvälineiden hintavolatiliteetti ja muut niihin liittyvät tarjolla olevan markkinan rajoitukset;

c) tiedot divestoinnin esteistä tai rajoituksista, joita voi olla esimerkiksi epälikvidien rahoitusvälineiden tai määräaikaisten rahoitusvälineiden osalta, sekä kuvaus mahdollisista irtautumismenetelmistä ja irtautumisen seurauksista, rahoitusvälineen myyntiä koskevat mahdolliset rajoitukset ja arvioitu aikakehys ennen tämän luokan rahoitusvälineeseen liittyvän liiketoimen alustavien kulujen takaisinsaamista;

▼B

d) se seikka, että sijoittajalle voi kyseisillä rahoitusvälineillä toteutettavien liiketoimien seurauksena syntyä taloudellisia sitoumuksia ja muita lisävelvoitteita, mukaan luettuina mahdolliset ehdolliset vastuut, jotka eivät sisälly kyseisten rahoitusvälineiden hankintakustannuksiin;

e) kyseiseen rahoitusvälinelajiin mahdollisesti sovellettavat vakuusvaatimukset ja vastaavat velvoitteet.

3. Jos sijoituspalveluyritys antaa yksityisasiakkaalle tai potentiaaliselle yksityisasiakkaalle tietoja rahoitusvälineestä, jota tarjotaan parhaillaan yleisölle, ja jos kyseisen tarjoamisen yhteydessä on julkistettu esite direktiivin 2003/71/EY mukaisesti, sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava hyvissä ajoin ennen sijoitus- tai oheispalvelujen tarjoamista asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle, missä kyseinen esite on yleisön saatavilla.

4. Jos rahoitusväline koostuu kahdesta tai useammasta erilaisesta rahoitusvälineestä tai -palvelusta, sijoituspalveluyrityksen on annettava asianmukainen kuvaus rahoitusvälineen oikeudellisesta luonteesta, välineen osista ja siitä, miten osien välinen vuorovaikutus vaikuttaa sijoituksen riskeihin.

5. Sellaisten rahoitusvälineiden osalta, joihin sisältyy vakuus tai pääomasuoja, sijoituspalveluyrityksen on annettava asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle tietoa tällaisen vakuuden tai pääomasuojan laajuudesta ja luonteesta. Jos vakuus on kolmannen osapuolen antama, vakuutta koskevien tietojen on sisällettävä riittävän yksityiskohtaiset tiedot vakuuden antajasta ja vakuudesta, jotta asiakas tai potentiaalinen asiakas voi asianmukaisesti arvioida vakuuden.

49 artikla

Asiakkaiden rahoitusvälineiden tai varojen suojaamista koskevat tiedot

(direktiivin 2014/65/EU 24 artiklan 4 kohta)

1. Sijoituspalveluyritysten, jotka hallitsevat asiakkaille kuuluvia rahoitusvälineitä tai varoja, on annettava näille asiakkaille tai potentiaalisille asiakkaille 2–7 kohdassa määritetyt tiedot, mikäli tarpeen.

2. Silloin kun sijoituspalveluyritys voi säilyttää asiakkaan tai potentiaalisen asiakkaan rahoitusvälineitä tai varoja kolmannen osapuolen hallussa, sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava kyseiselle asiakkaalle tästä ja siitä, mikä on sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaan sijoituspalveluyrityksen vastuu kolmannen osapuolen toimista tai laiminlyönneistä, sekä asiakkaalle kolmannen osapuolen maksukyvyttömyydestä aiheutuvista seurauksista.

3. Silloin kun kolmas osapuoli voi kansallisen lainsäädännön mukaan säilyttää asiakkaan tai potentiaalisen asiakkaan rahoitusvälineitä yhteistilillä, sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava asiakkaalle tästä ja annettava selvästi havaittava varoitus seurauksena olevista riskeistä.

▼B

4. Silloin kun kolmannen osapuolen hallussa olevia asiakkaan rahoitusvälineitä ei kansallisen lainsäädännön mukaan voida erottaa yksilöidysti kyseisen kolmannen osapuolen tai sijoituspalveluyrityksen omista rahoitusvälineistä, sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle tästä ja annettava selvästi havaittava varoitus seurauksena olevista riskeistä.

5. Silloin kun tileihin, joilla on asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle kuuluvia rahoitusvälineitä tai varoja, sovelletaan tai tullaan soveltamaan jonkin muun lainkäyttöalueen kuin jonkin jäsenvaltion lainsäädäntöä, sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava kyseiselle asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle tästä sekä mainittava, että kyseisiin rahoitusvälineisiin tai varoihin liittyvät asiakkaan oikeudet voivat vaihdella sovellettavan lain mukaan.

6. Sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava asiakkaalle kaikkien sellaisten asiakkaan rahoitusvälineisiin tai varoihin kohdistuvien vakuus- tai panttioikeuksien olemassaolosta ja niiden ehdoista, joita sijoituspalveluyrityksellä on tai voi olla, ja kaikista sillä olevista kyseisiin rahoitusvälineisiin tai varoihin kohdistuvista kuittausoikeuksista. Sijoituspalveluyrityksen on myös ilmoitettava tarvittaessa asiakkaalle siitä, että säilytysyhteisöllä voi olla kyseisiin rahoitusvälineisiin tai varoihin kohdistuva vakuus- tai panttioikeus tai kuittausoikeus.

7. Ennen kuin sijoituspalveluyritys aloittaa sellaisiin rahoitusvälineisiin liittyviä arvopapereilla toteutettavia rahoitustoimia, joita se pitää hallussaan asiakkaan lukuun, tai ennen tällaisten rahoitusvälineiden käyttämistä muulla tavalla omaan lukuunsa tai toisen asiakkaan lukuun, sen on hyvissä ajoin ennen kyseisten rahoitusvälineiden käyttöä annettava asiakkaalle pysyvällä välineellä selkeät, täydelliset ja tarkat tiedot kyseisten rahoitusvälineiden käyttöön liittyvistä sijoituspalveluyrityksen velvoitteista ja vastuista rahoitusvälineiden palauttamista koskevat ehdot mukaan luettuina, sekä niiden käyttöön liittyvistä riskeistä.

50 artikla

Kuluja ja liitännäisiä veloituksia koskevat tiedot

(direktiivin 2014/65/EU 24 artiklan 4 kohta)

1. Annettaessa asiakkaille tietoa kaikista kuluista ja veloituksista direktiivin 2014/65/EU 24 artiklan 4 kohdan mukaisesti, sijoituspalveluyritysten on täytettävä 2–10 kohdassa esitetyt yksityiskohtaiset vaatimukset.

Rajoittamatta direktiivin 2014/65/EU 24 artiklan 4 kohdan mukaisten velvoitteiden soveltamista sijoituspalveluja ammattimaisille asiakkaille tarjoavilla sijoituspalveluyrityksillä on oltava oikeus sopia näiden asiakkaiden kanssa tässä artiklassa esitettyjen yksityiskohtaisten vaatimusten soveltamisesta rajoitetusti. Sijoituspalveluyritykset eivät saa sopia tällaisista rajoituksista, kun ne tarjoavat sijoitusneuvontaan tai salkunhoitoon liittyviä palveluja tai kun kyseiseen rahoitusvälineeseen sisältyy johdannainen tarjotusta sijoituspalvelusta riippumatta.

Rajoittamatta direktiivin 2014/65/EU 24 artiklan 4 kohdan mukaisten velvoitteiden soveltamista sijoituspalveluja hyväksyttäville vastapuolille tarjoavilla sijoituspalveluyrityksillä on oltava oikeus sopia tässä

▼B

artiklassa esitettyjen yksityiskohtaisten vaatimusten soveltamisesta rajoitetusti, paitsi silloin, kun kyseiset rahoitusvälineet sisältävät johdannaisen, tarjotuista sijoituspalveluista riippumatta, ja kun hyväksyttävä vastapuoli aikoo tarjota niitä asiakkailleen.

2. Asiakkaille koituvia kuluja ja veloituksia koskevien etukäteen ja jälkikäteen julkistettavien tietojen osalta sijoituspalveluyritysten on koottava yhteen seuraavat tiedot:

a) kaikki kulut ja liitännäiset veloitukset, jotka sijoituspalveluyritys tai muut osapuolet, joiden puoleen asiakasta on kehotettu kääntymään, veloittavat asiakkaille tarjotuista sijoituspalveluista ja/tai oheispalveluista;

b) kaikki rahoitusvälineiden valmistamiseen ja hallintaan liittyvät kulut ja liitännäiset veloitukset.

Edellä a ja b alakohdassa tarkoitetut kulut on lueteltu tämän asetuksen liitteessä II. Edellä olevaa a alakohtaa sovellettaessa sijoituspalveluyritysten kolmannelta osapuolelta saamat maksut, jotka liittyvät asiakkaalle tarjottuun sijoituspalveluun, on eriteltävä, ja kaikki kulut ja veloitukset on laskettava yhteen ja ilmoitettava sekä rahamääränä että prosenttiosuutena.

3. Jos osa kulujen ja veloitusten kokonaismäärästä maksetaan ulkomaan valuuttana tai on ulkomaan valuutan määräinen, sijoituspalveluyritysten on annettava tiedot kyseisestä valuutasta sekä sovellettavasta muuntokurssista ja muuntamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi sijoituspalveluyritysten on annettava tietoa maksuihin tai muihin toimiin liittyvistä järjestelyistä.

4. Sellaisten tuotekulujen ja -veloitusten osalta, jotka eivät sisälly yhteissijoitusyritysten sijoittajille annettavaan avaintietoasiakirjaan, sijoituspalveluyritysten on laskettava ja julkistettava nämä kulut esimerkiksi ottamalla yhteyttä yhteissijoitusyritysten rahastoyhtiöihin näiden tietojen saamiseksi.

5. Velvoitetta toimittaa hyvissä ajoin etukäteen tiedot rahoitusvälineeseen sekä tarjottuun sijoitus- tai oheispalveluun liittyvistä kootuista kuluista ja veloituksista sovelletaan sijoituspalveluyrityksiin seuraavissa tilanteissa:

a) kun sijoituspalveluyritys suosittelee tai markkinoi rahoitusvälineitä asiakkaille; tai

b) kun sijoituspalveluja tarjoavan sijoituspalveluyrityksen edellytetään toimittavan asiakkaille kyseisiin rahoitusvälineisiin liittyvä yhteissijoitusyritysten sijoittajille annettava avaintietoasiakirja tai paketoituja sijoitustuotteita ja vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita (PRIIP-tuotteita) koskeva avaintietoasiakirja asiaa koskevan unionin lainsäädännön mukaisesti.

▼B

6. Sijoituspalveluyritysten, jotka eivät suosittele tai markkinoi rahoitusvälinettä asiakkaalle tai joiden ei tarvitse toimittaa asiakkaalle avaintietoasiakirjaa asiaa koskevan unionin lainsäädännön mukaisesti, on ilmoitettava asiakkailleen kaikista tarjottuun sijoitus- ja/tai oheispalveluun liittyvistä kuluista ja veloituksista.

7. Kun useampi kuin yksi sijoituspalveluyritys tarjoaa asiakkaalle sijoitus- tai oheispalveluja, jokaisen sijoituspalveluyrityksen on annettava tietoa sen tarjoamiin sijoitus- tai oheispalveluihin liittyvistä kuluista. Sijoituspalveluyrityksen, joka suosittelee tai markkinoi asiakkailleen toisen yrityksen tarjoamia palveluja, on laskettava sen palvelujen kulut ja veloitukset sekä toisen yrityksen tarjoamien palvelujen kulut ja veloitukset yhteen. Sijoituspalveluyrityksen on otettava huomioon kulut ja veloitukset, jotka liittyvät muiden yritysten tarjoamiin muihin sijoitus- tai oheispalveluihin, jos se on ohjannut asiakkaan kääntymään muiden yritysten puoleen.

8. Laskettaessa kulut ja veloitukset etukäteen sijoituspalveluyritysten on arvioitava odotetut kulut ja veloitukset todellisten kulujen perusteella. Jos todellisia kuluja ei ole saatavissa, sijoituspalveluyrityksen on laadittava kohtuulliset arviot näistä kuluista. Sijoituspalveluyritysten on tarkistettava ennakko-oletukset jälkikäteen kertyneen kokemuksen perusteella ja mukautettava näitä oletuksia tarvittaessa.

9. Sijoituspalveluyritysten on toimitettava vuotuiset jälkikäteistiedot kaikista kuluista ja veloituksista, jotka liittyvät sekä rahoitusvälineeseen (-välineisiin) että sijoitus- ja oheispalveluun (-palveluihin), jos ne ovat suositelleet tai markkinoineet rajoitusvälinettä (-välineitä) tai toimittaneet asiakkaalle rahoitusvälineeseen (-välineisiin) liittyvän avaintietoasiakirjan ja jos niillä on tai on ollut jatkuva suhde asiakkaan kanssa vuoden aikana. Näiden tietojen on perustuttava aiheutuneisiin kuluihin, ja ne on annettava henkilökohtaisesti.

Sijoituspalveluyritykset voivat halutessaan toimittaa yhteenlasketut tiedot sijoituspalvelujen ja rahoitusvälineiden kuluista ja veloituksista asiakkaalle annettavan säännöllisen raportoinnin yhteydessä.

10. Sijoituspalveluyritysten on annettava asiakkailleen kuva, joka näyttää sijoituspalvelujen tarjoamiseen liittyvien kustannusten kumulatiivisen vaikutuksen tuottoon. Tällainen kuva on toimitettava sekä etukäteen että jälkikäteen. Sijoituspalveluyritysten on varmistettava, että kuva täyttää seuraavat vaatimukset:

a) kuva osoittaa kokonaiskulujen ja -veloitusten vaikutuksen sijoituksen tuottoon;

b) kuva osoittaa kaikki kulujen ennakoidut piikit tai vaihtelut; ja

▼B

c) kuvan mukana toimitetaan myös sen selostus.

51 artikla

Direktiivin 2009/65/EY ja asetuksen (EU) N:o 1286/2014 mukaisesti toimitettavat tiedot

(direktiivin 2014/65/EU 24 artiklan 4 kohta)

Yhteissijoitusyritysten osuuksia tai PRIIP-tuotteita jakelevien sijoituspalveluyritysten on lisäksi ilmoitettava asiakkailleen kaikista muista kuluista ja veloituksista, jotka liittyvät tuotteeseen ja joita ei välttämättä ole sisällytetty yhteissijoitusyritysten sijoittajille annettavaan avaintietoasiakirjaan tai paketoituja sijoitustuotteita koskevaan avaintietoasiakirjaan, sekä kuluista ja veloituksista, jotka liittyvät niiden tarjoamiin sijoituspalveluihin kyseisen rahoitusvälineen osalta.

2 JAKSO

Sijoitusneuvonta

52 artikla

Sijoitusneuvontaa koskevat tiedot

(direktiivin 2014/65/EU 24 artiklan 4 kohta)

1. Sijoituspalveluyritysten on kerrottava selkeästi ja ytimekkäästi, pidetäänkö sijoitusneuvontaa riippumattomana vai ei ja tämän syyt sekä sovellettavien rajoitusten laji ja luonne, mukaan luettuna se, että kannustimien vastaanottaminen ja säilyttäminen on kielletty, kun sijoitusneuvontaa tarjotaan riippumattomasti.

Jos samalle asiakkaalle annetaan neuvontaa sekä riippumattomasti että muuten kuin riippumattomasti, sijoituspalveluyritysten on kerrottava kummankin palvelun laajuus, jotta sijoittajat ymmärtävät niiden väliset erot, eivätkä yritykset saa esittää toimivansa vain riippumattomina neuvonantajina koko toiminnan osalta. Yritykset eivät saa asettaa riippumattomia sijoitusneuvontapalvelujaan tarpeettomasti muiden kuin riippumattomien palvelujen edelle asiakasviestinnässään.

2. Sijoitusneuvontaa riippumattomasti tai muuten kuin riippumattomasti antavien sijoituspalveluyritysten on selostettava asiakkaalle mahdollisesti suositeltavien rahoitusvälineiden valikoima sekä kyseisen yrityksen suhde välineiden liikkeeseenlaskijoihin tai tarjoajiin.

▼M4

3. Sijoituspalveluyritysten on annettava kuvaus

a) tarkasteltujen rahoitusvälineiden lajeista;

b) palvelun laajuuden ja kunkin välineen lajin mukaan analysoitujen rahoitusvälineiden ja tarjoajien valikoimasta;

c) soveltuvin osin rahoitusvälineen valintamenettelyssä huomioon otetuista kestävyystekijöistä;

d) tarjotessaan riippumatonta neuvontaa: miten tarjottu palvelu täyttää riippumattoman sijoitusneuvonnan antamista koskevat edellytykset ja mitkä seikat on otettu huomioon valintamenettelyssä, jota sijoituspalveluyritys käyttää rahoitusvälineiden suosittelussa, kuten rahoitusvälineiden riskit, kulut ja monimuotoisuus.

▼B

4. Kun riippumatonta sijoitusneuvontaa antavan sijoituspalveluyrityksen arvioimien rahoitusvälineiden valikoimaan kuuluvat sijoituspalveluyrityksen omat rahoitusvälineet tai sellaisten yhteisöjen tarjoamat välineet, joilla on läheiset kytkökset tai muu läheinen oikeudellinen tai taloudellinen suhde sijoituspalveluyritykseen, sekä muiden sellaisten liikkeeseenlaskijoiden tai tarjoajien välineet, joilla tällaista kytköstä tai suhdetta ei ole, sijoituspalveluyrityksen on eriteltävä kunkin rahoitusvälinelajin osalta ne rahoitusvälineet, jotka ovat sellaisten yhteisöjen liikkeeseen laskemia tai tarjoamia, joilla ei ole minkäänlaista kytköstä sijoituspalveluyritykseen.

5. Sijoituspalveluyritysten, jotka arvioivat annettujen suositusten soveltuvuutta säännöllisesti 54 artiklan 12 kohdan nojalla, on julkistettava kaikki seuraavat tiedot:

a) säännöllisen soveltuvuusarvioinnin tiheys ja laajuus ja tarvittaessa olosuhteet, jotka edellyttävät tällaista arviointia;

b) tieto siitä, missä määrin aiemmin kerättyjä tietoja on arvioitava uudelleen; ja

c) tapa, jolla päivitetystä suosituksesta viestitään asiakkaalle.

53 artikla

Riippumaton sijoitusneuvonta

(direktiivin 2014/65/EU 24 artiklan 4 ja 7 kohta)

1. Riippumatonta sijoitusneuvontaa antavien sijoituspalveluyritysten on määritettävä ja toteutettava valintamenettely, jolla arvioidaan ja vertaillaan riittävää määrää markkinoilla olevia rahoitusvälineitä direktiivin 2014/65/EU 24 artiklan 7 kohdan a alakohdan mukaisesti. Valintamenettelyn on sisällettävä seuraavat osat:

a) se rahoitusvälineiden lukumäärä ja valikoima, jota pidetään oikeasuhteisena riippumattoman sijoitusneuvojan tarjoamien sijoitusneuvontapalvelujen laajuuden osalta;

b) se rahoitusvälineiden lukumäärä ja valikoima, jonka katsotaan edustavan markkinoilla olevia rahoitusvälineitä riittävästi;

c) se sijoituspalveluyrityksen tai siihen läheisesti kytköksissä olevien yhteisöjen liikkeeseenlaskemien rahoitusvälineiden määrä, jota pidetään oikeasuhteisena huomioon otettujen rahoitusvälineiden kokonaismäärän kannalta; ja

d) eri rahoitusvälineiden valintaperusteiden on sisällettävä kaikki oleelliset näkökohdat, kuten riskit, kulut ja monimuotoisuus sekä tiedot sijoituspalveluyrityksen asiakkaiden ominaisuuksista, ja niiden avulla on varmistettava, ettei mahdollisesti suositeltavien välineiden valikoima ole yksipuolinen.

▼B

Jos tällainen vertailu ei ole mahdollinen liiketoimintamallin tai tarjotun palvelun erityisen laajuuden vuoksi, sijoitusneuvontaa antava sijoituspalveluyritys ei saa kutsua itseään riippumattomaksi.

2. Riippumatonta sijoitusneuvontaa antavan sijoituspalveluyrityksen, joka keskittyy tiettyjen rahoitusvälineiden luokkiin tai tiettyyn rahoitusvälineiden valikoimaan, on täytettävä seuraavat vaatimukset:

a) yrityksen on markkinoitava itseään tavalla, joka on tarkoitettu houkuttelemaan vain niitä asiakkaita, joille kyseiset rahoitusvälineiden luokat tai kyseinen valikoima ovat etusijalla;

b) yrityksen on edellytettävä, että sen asiakkaat ilmoittavat selvästi olevansa kiinnostuneita sijoittamaan vain kyseiseen rahoitusvälineiden luokkaan tai valikoimaan; ja

c) ennen palvelun tarjoamista yrityksen on varmistettava, että sen palvelu soveltuu jokaiselle uudelle asiakkaalle sillä perusteella, että sen liiketoimintamalli vastaa asiakkaan tarpeita ja tavoitteita ja että rahoitusvälineiden valikoima soveltuu asiakkaalle. Jos näin ei ole, yritys ei saa tarjota asiakkaalle tällaista palvelua.

3. Sekä riippumatonta että muuta kuin riippumatonta sijoitusneuvontaa antavan sijoituspalveluyrityksen on täytettävä seuraavat velvoitteet:

a) sijoituspalveluyrityksen on hyvissä ajoin ennen palvelujen tarjoamista ilmoitettava asiakkailleen pysyvällä välineellä, onko neuvonta riippumatonta vai muuta kuin riippumatonta direktiivin 2014/65/EU 24 artiklan 4 kohdan a alakohdan ja sen täytäntöönpanotoimenpiteiden mukaisesti;

b) sijoituspalveluyritys kutsuu itseään riippumattomaksi niiden palvelujen osalta, joiden yhteydessä se antaa riippumatonta sijoitusneuvontaa;

c) sijoituspalveluyrityksellä on käytössään asianmukaiset toiminnan järjestämistä koskevat vaatimukset ja valvontamenettelyt sen varmistamiseksi, että kummankintyyppiset neuvontapalvelut ja palvelujen antajat on erotettu toisistaan selvästi ja ettei asiakkaille todennäköisesti aiheudu sekaannusta siitä, minkä tyyppistä neuvontaa ne saavat, ja että asiakkaille annetaan niille asianmukaista neuvontaa. Sijoituspalveluyritys ei saa antaa luonnollisen henkilön tarjota sekä riippumatonta että muuta kuin riippumatonta neuvontaa.

▼B

3 JAKSO

Soveltuvuuden ja asianmukaisuuden arviointi

54 artikla

Soveltuvuuden arviointi ja soveltuvuusarviointiraportit

(direktiivin 2014/65/EU 25 artiklan 2 kohta)

1. Sijoituspalveluyritykset eivät saa aiheuttaa monitulkintaisuutta tai sekavuutta menettelyyn liittyvistä vastuistaan, kun arvioidaan sijoituspalvelujen tai rahoitusvälineiden soveltuvuutta direktiivin 2014/65/EU 25 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Soveltuvuusarviointia tehtäessä yrityksen on kerrottava asiakkaille tai potentiaalisille asiakkaille selkeästi ja yksinkertaisesti, että soveltuvuus arvioidaan siksi, että yritys voisi toimia asiakkaan parhaan edun mukaisesti.

Kun sijoitusneuvonta- tai salkunhoitopalveluja annetaan kokonaan tai osittain automaattisen tai puoliautomaattisen järjestelmän kautta, vastuu soveltuvuusarvioinnin tekemisestä on palvelua antavalla yrityksellä, eikä sitä saa supistaa käyttämällä sähköistä järjestelmää henkilökohtaisen suosituksen antamiseen tai kaupankäyntiä koskevan päätöksen tekemiseen.

2. Sijoituspalveluyritysten on määritettävä, miten paljon asiakkailta on kerättävä tietoa kaikkien näille asiakkaille tarjottavien sijoitusneuvonta- tai salkunhoitopalvelujen kaikkien piirteiden kannalta. Sijoituspalveluyritysten on hankittava asiakkailta tai potentiaalisilta asiakkailta tiedot, jotka ne tarvitsevat ymmärtääkseen asiakkaaseen liittyvät olennaiset seikat ja joiden perusteella ne voivat, kun tarjotun palvelun luonne ja laajuus otetaan asianmukaisesti huomioon, kohtuudella varmistua siitä, että salkunhoitopalvelun tarjoamisen yhteydessä suositeltava tai toteutettava liiketoimi täyttää seuraavat edellytykset:

▼M4

a) se vastaa kyseisen asiakkaan sijoitustavoitteita, mukaan luettuina asiakkaan riskiraja ja mahdolliset kestävyysmieltymykset;

▼B

b) se on sellainen, että asiakas pystyy taloudellisesti kantamaan kaikki siihen liittyvät sijoitustavoitteen kanssa johdonmukaiset sijoitusriskit;

c) se on sellainen, että asiakkaalla on tarvittava kokemus ja tietämys liiketoimeen tai salkkunsa hoitoon liittyvien riskien ymmärtämiseksi.

3. Kun sijoituspalveluyritys tarjoaa sijoituspalvelua ammattimaiselle asiakkaalle, se voi olettaa, että kyseisellä asiakkaalla on 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettu tarvittava kokemus ja tietämys sellaisista tuotteista, liiketoimista ja palveluista, joiden osalta se on luokiteltu ammattimaiseksi asiakkaaksi.

▼B

Kun kyseinen sijoituspalvelu muodostuu sijoitusneuvonnan tarjoamisesta direktiivin 2014/65/EU liitteessä II olevan 1 osan soveltamisalaan kuuluvalle ammattimaiselle asiakkaalle, sijoituspalveluyritys voi 2 kohdan b alakohtaa sovellettaessa olettaa, että kyseinen asiakas pystyy kantamaan taloudellisesti oman sijoitustavoitteensa mukaiset mahdolliset sijoitusriskit.

4. Asiakkaan tai potentiaalisen asiakkaan taloudellista tilannetta koskevien tietojen on soveltuvin osin sisällettävä tiedot tämän säännöllisen tulon lähteistä ja määrästä sekä omaisuudesta, johon kuuluvat muun muassa likvidit varat, sijoitukset ja kiinteistöt, sekä säännöllisistä taloudellisista sitoumuksista.

▼M4

5. Asiakkaan tai potentiaalisen asiakkaan sijoitustavoitteita koskevien tietojen on soveltuvin osin sisällettävä tiedot siitä, miten kauan asiakas haluaa pitää sijoitusta hallussaan ja millaisia riskejä tämä mieluiten ottaa, sekä tiedot asiakkaan riskirajasta, sijoituksen tarkoituksesta ja asiakkaan kestävyysmieltymyksistä.

▼B

6. Kun asiakas on oikeushenkilö tai kahdesta tai useammasta luonnollisesta henkilöstä koostuva ryhmä tai kun yhtä tai useampaa luonnollista henkilöä edustaa toinen luonnollinen henkilö, sijoituspalveluyrityksen on otettava käyttöön periaatteet, joiden mukaan määritetään, kenelle tehdään soveltuvuusarviointi ja miten se käytännössä tehdään, mukaan luettuina tiedot siitä, keneltä tiedot tietämyksestä, kokemuksesta, taloudellisesta tilanteesta ja sijoitustavoitteista olisi kerättävä, ja sovellettava näitä periaatteita. Sijoituspalveluyrityksen on dokumentoitava nämä periaatteet.

Kun luonnollista henkilöä edustaa toinen luonnollinen henkilö tai kun oikeushenkilöstä, joka on pyytänyt tulla käsitellyksi ammattimaisena asiakkaana direktiivin 2014/65/EU liitteessä II olevan 2 osan mukaisesti, harkitaan soveltuvuusarvioinnin tekemistä, on otettava huomioon oikeushenkilön taloudellinen tilanne ja sijoitustavoitteet tai luonnollisen henkilön osalta varsinaisen asiakkaan tilanne ja tavoitteet edustajan sijasta. Tietämyksen ja kokemuksen osalta on otettava huomioon luonnollisen henkilön edustajan tai varsinaisen asiakkaan lukuun liiketoimien toteuttamiseen valtuutetun henkilön tietämys ja kokemus.

7. Sijoituspalveluyritysten on toteutettava kohtuulliset toimet sen varmistamiseksi, että niiden asiakkaista tai potentiaalisista asiakkaista kerätyt tiedot ovat luotettavia. Tällaisia toimia ovat esimerkiksi seuraavat:

a) sen varmistaminen, että asiakkaat tietävät, miten tärkeää tarkkojen ja ajan tasalla olevien tietojen antaminen on;

b) sen varmistaminen, että kaikki työkalut, esimerkiksi riskinarvioinnin profilointityökalut tai työkalut, joilla arvioidaan asiakkaan tietämystä ja kokemusta, joita käytetään soveltuvuusarviointimenettelyssä, sopivat tarkoitukseensa ja että ne on kehitetty asianmukaisesti käytettäväksi sijoituspalveluyrityksen asiakkaiden kanssa ja että mahdolliset rajoitukset on havaittu ja että niitä lievennetään aktiivisesti soveltuvuusarviointimenettelyn aikana;

▼B

c) sen varmistaminen, että asiakkaat todennäköisesti ymmärtävät menettelyssä kysytyt kysymykset ja että niillä saadaan tarkka kuva asiakkaan tavoitteista ja tarpeista sekä soveltuvuusarvioinnin tekemiseen tarvittavat tiedot; ja

d) tarvittaessa sellaisten toimien toteuttaminen, joilla varmistetaan asiakkaita koskevien tietojen yhdenmukaisuus esimerkiksi arvioimalla, onko asiakkaiden antamissa tiedoissa selviä epätäsmällisyyksiä.

Sijoituspalveluyrityksillä, joilla on jatkuva suhde asiakkaaseen (esimerkiksi kun ne tarjoavat jatkuvaa neuvonta- tai salkunhoitopalvelua), on oltava käytössään asianmukaiset toimintaperiaatteet ja menettelyt, joilla asiakkaita koskevia tietoja ylläpidetään ja päivitetään siinä määrin kuin on tarpeen 2 kohdan vaatimusten täyttämiseksi, ja yritysten on myös voitava osoittaa, että nämä periaatteet ja menettelyt ovat olemassa.

8. Jos sijoituspalveluyritys ei sijoitusneuvonnasta tai salkunhoidosta muodostuvaa sijoituspalvelua tarjotessaan hanki direktiivin 2014/65/EU 25 artiklan 2 kohdassa edellytettyjä tietoja, se ei saa suositella asiakkaalle tai potentiaaliselle asiakkaalle sijoituspalveluja tai rahoitusvälineitä.

▼M4

9. Sijoituspalveluyrityksillä on oltava käytössään asianmukaiset periaatteet ja menettelyt sen varmistamiseksi, että ne ymmärtävät asiakkailleen valitsemiensa sijoituspalvelujen ja rahoitusvälineiden luonteen ja ominaisuudet, myös kulut ja riskit, sekä mahdolliset kestävyystekijät, ja arvioivat kulut ja kompleksisuus huomioon ottaen, voivatko muut vastaavat sijoituspalvelut tai rahoitusvälineet olla niiden asiakkaan profiilin mukaisia; sijoituspalveluyritysten on kyettävä osoittamaan, että niillä on käytössään tällaiset periaatteet ja menettelyt.

10. Tarjotessaan sijoitusneuvontaa tai salkunhoitoa sijoituspalveluna sijoituspalveluyritys ei saa suositella tai tehdä päätöstä kaupankäynnistä, jos mikään palveluista tai välineistä ei sovellu asiakkaalle.

Sijoituspalveluyritys ei saa suositella rahoitusvälineitä tai päättää käydä kauppaa rahoitusvälineillä asiakkaan tai potentiaalisen asiakkaan kestävyysmieltymysten mukaisina, jos kyseiset rahoitusvälineet eivät ole näiden mieltymysten mukaisia. Sijoituspalveluyrityksen tulisi selittää asiakkailleen ja potentiaalisille asiakkailleen, miksi näin ei ole, ja pidettävä kirjaa näistä syistä.

Jos mikään rahoitusväline ei vastaa asiakkaan tai potentiaalisen asiakkaan kestävyysmieltymyksiä ja asiakas päättää mukauttaa kestävyysmieltymyksiään, sijoituspalveluyrityksen on pidettävä kirjaa asiakkaan päätöksestä ja sen perusteluista.

▼B

11. Tarjotessaan sijoitusneuvonta- tai salkunhoitopalveluita, joihin liittyy sijoitusten vaihtoa joko myymällä väline ja ostamalla toinen tai hyödyntämällä oikeutta tehdä muutos olemassa olevaan välineeseen, sijoituspalveluyritysten on kerättävä tarvittavat tiedot asiakkaan nykyisistä sijoituksista ja suositelluista uusista sijoituksista ja analysoitava vaihdon kulut ja hyödyt, jotta ne pystyvät riittävästi osoittamaan, että vaihdosta koituvat hyödyt ovat suuremmat kuin kulut.

▼M4

12. Sijoitusneuvontaa antaessaan sijoituspalveluyritysten on annettava yksityisasiakkaalle raportti, joka sisältää yhteenvedon annetusta neuvonnasta ja siitä, sopiiko annettu suositus yksityisasiakkaalle, mukaan luettuina tiedot siitä, miten se täyttää asiakkaan sijoitustavoitteet ja henkilökohtaiset olosuhteet edellytetyn sijoitusajan kannalta, sekä asiakkaan tietämyksestä, kokemuksesta ja suhtautumisesta riskeihin ja tappion mahdollisuuteen sekä asiakkaan kestävyysmieltymyksistä.

▼B

Sijoituspalveluyritysten on sisällytettävä soveltuvuusraporttiin tiedot siitä, edellyttävätkö suositellut palvelut tai välineet sitä, että yksityisasiakkaan on pyydettävä järjestelyjensä arviointia säännöllisin väliajoin, ja niiden on kehotettava asiakkaita kiinnittämään huomiota näihin tietoihin.

Kun sijoituspalveluyritys tarjoaa palvelua, johon liittyy säännöllisiä soveltuvuusarviointeja ja raportteja, palvelun antamisen aloittamisen jälkeisissä raporteissa voidaan käsitellä vain kyseisissä palveluissa tai välineissä ja/tai asiakkaan olosuhteissa tapahtuneita muutoksia, eikä kaikkia ensimmäisen raportin yksityiskohtia tarvitse toistaa.

13. Säännöllisiä soveltuvuusarviointeja toteuttavien sijoituspalveluyritysten on tarkistettava annettujen suositusten soveltuvuus vähintään kerran vuodessa palvelun parantamiseksi. Tämän arvioinnin tiheyttä on lisättävä asiakkaan riskiprofiilin ja suositeltujen rahoitusvälineiden lajin mukaan.

▼M4

Asiakkaiden tai soveltuvin osin potentiaalisten asiakkaiden kestävyysmieltymysten mukaisuutta koskevat vaatimukset eivät saa muuttaa ensimmäisessä alakohdassa säädettyjä edellytyksiä.

▼B

55 artikla

Soveltuvuuden tai asianmukaisuuden arvioinnin yhteiset säännökset

(direktiivin 2014/65/EU 25 artiklan 2 ja 3 kohta)

1. Sijoituspalveluyritysten on varmistettava, että tiedot, jotka koskevat asiakkaalla tai potentiaalisella asiakkaalla sijoitusalasta olevaa tietämystä ja kokemusta, sisältävät seuraavista tiedoista ne, jotka ovat asianmukaisia, kun otetaan huomioon asiakaslaji, tarjottavan sijoituspalvelun laji ja laajuus sekä tuotteen tai liiketoimen laji niiden monimuotoisuus ja niihin liittyvät riskit mukaan luettuina:

a) asiakkaan jo tuntemat palvelu-, liiketoimi- ja rahoitusvälinelajit;

▼B

b) rahoitusvälineisiin liittyvien asiakkaan liiketoimien luonne, volyymi ja toteutusvälit sekä ajanjakso, jonka kuluessa ne on toteutettu;

c) asiakkaan tai potentiaalisen asiakkaan koulutus ja ammatti tai aikaisempi ammatti, jos sillä on merkitystä tässä yhteydessä.

2. Sijoituspalveluyritys ei saa kannustaa asiakasta tai potentiaalista asiakasta olemaan toimittamatta direktiivin 2014/65/EU 25 artiklan 2 ja 3 kohdan soveltamiseksi tarvittavia tietoja.

3. Sijoituspalveluyritys voi luottaa asiakkaidensa tai potentiaalisten asiakkaidensa toimittamiin tietoihin, paitsi jos se on tietoinen tai sen pitäisi olla tietoinen siitä, että kyseiset tiedot ovat selkeästi vanhentuneita, virheellisiä tai puutteellisia.

56 artikla

Asianmukaisuuden arviointi ja siihen liittyvät kirjanpitovelvoitteet

(direktiivin 2014/65/EU 25 artiklan 3 ja 5 kohta)

1. Sijoituspalveluyritysten on määritettävä, onko asiakkaalla tarvittava kokemus ja ymmärrys, jotta asiakas ymmärtää tarjottuun tai pyydettyyn tuotteeseen tai sijoituspalveluun liittyvät riskit, kun arvioidaan direktiivin 2014/65/EU 25 artiklan 3 kohdan mukaisesti, onko sijoituspalvelu asiakkaalle asianmukainen.

Sijoituspalveluyritys voi edellä olevan soveltamiseksi olettaa, että ammattimaisella asiakkaalla on riittävä kokemus ja tietämys sellaisiin sijoituspalveluihin, liiketoimiin tai liiketoimi- tai tuotelajeihin liittyvien riskien ymmärtämiseksi, joiden osalta se on luokiteltu ammattimaiseksi asiakkaaksi.

2. Sijoituspalveluyritysten on säilytettävä toteutettuja asianmukaisuuden arviointeja koskevat tallenteet, ja niiden on sisällettävä seuraavat tiedot:

a) asianmukaisuuden arvioinnin tulos;

b) asiakkaalle mahdollisesti annettu varoitus, kun sijoituspalvelun tai tuotteen oston arvioitiin saattavan olla asiakkaalle epäasianmukaista sekä tieto siitä, pyysikö asiakas jatkamaan liiketoimea varoituksesta huolimatta ja tarvittaessa tieto siitä, hyväksyikö yritys asiakkaan pyynnön jatkaa liiketoimea;

c) asiakkaalle mahdollisesti annettu varoitus, jos asiakas ei antanut riittävästi tietoa, jotta yritys olisi voinut toteuttaa asianmukaisuuden arvioinnin, sekä tieto siitä, pyysikö asiakas jatkamaan liiketoimea varoituksesta huolimatta ja tarvittaessa tieto siitä, hyväksyikö yritys asiakkaan pyynnön jatkaa liiketoimea.

▼B

57 artikla

Yksinkertaisiin rahoitusvälineisiin liittyvien palvelujen tarjoaminen

(direktiivin 2014/65/EU 25 artiklan 4 kohta)

Rahoitusvälinettä, jota ei ole nimenomaisesti määritetty direktiivin 2014/65/EU 25 artiklan 4 kohdan a alakohdassa, pidetään direktiivin 2014/65/EU 25 artiklan 4 kohdan a alakohdan vi alakohtaa sovellettaessa yksinkertaisena rahoitusvälineenä, jos se täyttää seuraavat perusteet:

a) rahoitusväline ei kuulu direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 44 alakohdan c alakohdan tai direktiivin liitteessä I olevan C osan 4–11 kohdan soveltamisalaan;

b) tarjolla on runsaasti tilaisuuksia rahoitusvälineen luovuttamiseen, lunastamiseen tai muunlaiseen rahaksi muuttamiseen hintoihin, jotka ovat julkisesti markkinatoimijoiden saatavilla ja jotka ovat joko markkinahintoja tai liikkeeseenlaskijasta riippumattomien arvonmääritysjärjestelmien saataville asettamia tai vahvistamia hintoja;

c) rahoitusvälineeseen ei liity minkäänlaista asiakkaalle aiheutuvaa tosiasiallista tai ehdollista maksuvelvoitetta, joka ylittäisi rahoitusvälineen hankintakustannukset;

d) rahoitusväline ei sisällä sellaista lauseketta, ehtoa tai perustetta, joka voisi oleellisesti muuttaa sijoituksen luonnetta tai riskiä tai vaikuttaa profiiliin, kuten sijoituksia, joihin sisältyy oikeus muuntaa väline erilaiseksi sijoitukseksi;

e) rahoitusväline ei sisällä suoria tai epäsuoria irtautumisveloituksia, joiden vuoksi sijoituksesta tulee epälikvidi, vaikka teknisesti olisi usein toistuvia mahdollisuuksia ottaa se haltuun, lunastaa tai realisoida muuten;

f) rahoitusvälineen ominaispiirteistä on julkisesti saatavilla riittävän kattavaa tietoa, ja kyseiset tiedot ovat todennäköisesti helposti ymmärrettävissä niin, että keskimääräinen yksityisasiakas voi tehdä perustellun päätöksen siitä, toteuttaako hän kyseiseen rahoitusvälineeseen liittyvän liiketoimen.

58 artikla

Yksityisasiakkaiden ja ammattimaisten asiakkaiden sopimukset

(direktiivin 2014/65/EU 24 artiklan 1 kohta ja 25 artiklan 5 kohta)

Sijoituspalveluyritysten, jotka tarjoavat direktiivin 2014/65/EU liitteessä I olevan B osan 1 kohdassa tarkoitettua sijoituspalvelua tai oheispalvelua asiakkaalle sen jälkeen, kun tämän asetuksen soveltaminen on alkanut, on tehtävä asiakkaan kanssa kirjallinen perussopimus paperilla tai muulla pysyvällä välineellä, ja sopimuksessa on määritettävä yrityksen ja asiakkaan keskeiset oikeudet ja velvoitteet. Sijoitusneuvontaa tarjoavien sijoituspalveluyritysten on noudatettava tätä velvoitetta vain, jos ne toteuttavat suositeltujen rahoitusvälineiden tai palvelujen soveltuvuuden säännöllisen arvioinnin.

▼B

Kirjallisessa sopimuksessa on määritettävä osapuolten keskeiset oikeudet ja velvoitteet, ja sen on sisällettävä seuraavat tiedot:

a) tarjottavien palvelujen kuvaus ja tarvittaessa sijoitusneuvonnan luonne ja laajuus;

b) salkunhoitopalvelujen osalta niiden rahoitusvälineiden lajit, joita voidaan ostaa ja myydä, sekä niiden liiketoimien lajit, jotka voidaan toteuttaa asiakkaan lukuun, sekä mahdollisesti kielletyt välineet tai liiketoimet;

c) kuvaus tarjottavista direktiivin 2014/65/EU liitteessä I olevan B osan 1 kohdassa tarkoitettujen palveluiden pääpiirteistä ja tarvittaessa tieto siitä, mikä rooli yrityksellä on yhtiötapahtumissa, jotka liittyvät asiakkaan välineisiin ja niihin ehtoihin, joiden mukaan arvopapereilla toteuttavat rahoitustoimet ja asiakkaan arvopaperit luovat asiakkaalle tuottoa.

4 JAKSO

Tietojen antaminen asiakkaille

59 artikla

Muiden kuin salkunhoitoon liittyvien toimeksiantojen toteuttamista koskevat raportointivelvoitteet

(direktiivin 2014/65/EU 25 artiklan 6 kohta)

1. Kun sijoituspalveluyritykset ovat toteuttaneet asiakkaan lukuun muun kuin salkunhoitoa koskevan toimeksiannon, niiden on kyseisen toimeksiannon osalta

a) viipymättä toimitettava asiakkaalle toimeksiannon toteuttamista koskevat olennaiset tiedot pysyvällä välineellä;

b) lähetettävä kyseiselle asiakkaalle pysyvällä välineellä ilmoitus, jossa vahvistetaan toimeksiannon toteuttaminen, mahdollisimman pian mutta viimeistään toimeksiannon toteutuspäivää seuraavana ensimmäisenä arkipäivänä tai, jos sijoituspalveluyritys saa vahvistuksen kolmannelta osapuolelta, viimeistään kyseisen vahvistuksen vastaanottamista seuraavana ensimmäisenä arkipäivänä.

Edellä olevaa b alakohtaa ei sovelleta, kun kyseinen vahvistus sisältää samat tiedot kuin vahvistus, joka jonkin toisen henkilön on viipymättä lähetettävä asiakkaalle.

▼B

Edellä olevia a ja b alakohtaa ei sovelleta, kun asiakkaan lukuun toteutetut toimeksiannot liittyvät kyseisten asiakkaiden kanssa tehtyjä kiinnelainasopimuksia rahoittaviin joukkovelkakirjoihin, jolloin liiketoimesta raportoidaan samaan aikaan kiinnelainan ehtojen tiedoksiantamisen kanssa, kuitenkin viimeistään kuukauden kuluessa toimeksiannon toteuttamisesta.

2. Edellä olevassa 1 kohdassa tarkoitettujen vaatimusten lisäksi sijoituspalveluyritysten on annettava asiakkaalle tämän pyytäessä tiedot siitä, missä vaiheessa kyseisen asiakkaan toimeksiannon toteuttaminen on.

3. Kun asiakkaan toimeksiannot liittyvät yhteissijoitusyrityksessä oleviin osuuksiin tai osakkeisiin ja kun ne toteutetaan säännöllisin väliajoin, sijoituspalveluyritysten on joko toimittava 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetulla tavalla tai annettava kyseisistä liiketoimista asiakkaalle 4 kohdassa luetellut tiedot vähintään kerran kuudessa kuukaudessa.

4. Edellä olevan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun ilmoitukseen on sisällytettävä seuraavat tiedot soveltuvin osin ja tarvittaessa asetuksen (EY) N:o 600/2014 26 artiklan mukaisesti hyväksyttyjen raportointivelvoitteita koskevien teknisten sääntelystandardien mukaisesti:

a) raportoivan sijoituspalveluyrityksen tunnistetiedot;

b) asiakkaan nimi tai muut yksilöintitiedot;

c) kaupankäyntipäivä;

d) kaupan ajankohta;

e) toimeksiannon tyyppi;

f) paikan tunnistetiedot;

g) tiedot rahoitusvälineestä;

h) osta/myy-indikaattori;

i) toimeksiannon luonne, jos muu kuin osta/myy;

j) määrä;

k) yksikköhinta;

l) kokonaissuoritus;

▼B

m) veloitettujen provisioiden ja kulujen kokonaissumma ja asiakkaan pyytäessä erittely, joka sisältää tarvittaessa mahdolliset katteet tai hinnanalennukset, kun sijoituspalveluyritys on toteuttanut liiketoimen käydessään kauppaa omaan lukuunsa ja kun sijoituspalveluyrityksen täytyy noudattaa asiakasta kohtaan parhaan toteutuksen velvollisuutta;

n) vaihtokurssi, kun liiketoimeen liittyy valuutan muuntaminen;

o) liiketoimen suoritukseen liittyvät asiakkaan velvoitteet, joihin kuuluvat muun muassa maksu- ja toimitusmääräajat, sekä asianmukaiset tilitiedot, jos kyseisiä tietoja ja velvoitteita ei ole aikaisemmin ilmoitettu asiakkaalle;

p) jos asiakkaan vastapuolena on sijoituspalveluyritys itse, sijoituspalveluyrityksen konserniin kuuluva henkilö tai sijoituspalveluyrityksen toinen asiakas, ilmoitus tästä, paitsi silloin kun toimeksianto on toteutettu kaupankäyntijärjestelmässä, joka edesauttaa anonyymia kaupankäyntiä.

Sovellettaessa k alakohtaa sijoituspalveluyritys voi ilmoittaa asiakkaalle kunkin erän hinnan tai erien keskihinnan, kun toimeksianto toteutetaan erissä. Jos sijoituspalveluyritys ilmoittaa keskihinnan, sen on annettava yksityisasiakkaalle pyynnöstä tiedot kunkin erän hinnasta.

5. Sijoituspalveluyritys voi antaa asiakkaalle 4 kohdassa tarkoitetut tiedot käyttämällä vakiokoodeja, jos se antaa myös käytettyjen koodien selitykset.

60 artikla

Salkunhoitoa koskevat raportointivelvoitteet

(direktiivin 2014/65/EU 25 artiklan 6 kohta)

1. Salkunhoitopalvelua asiakkaille tarjoavien sijoituspalveluyritysten on toimitettava kullekin tällaiselle asiakkaalle pysyvällä välineellä säännöllisin väliajoin raportti kyseisen asiakkaan lukuun toteutetuista salkunhoitotoimista, jollei toinen henkilö anna tällaista raporttia.

2. Edellä 1 kohdassa edellytetyn säännöllisen raportin on sisällettävä asiallinen ja tasapuolinen yhteenveto toteutetuista toimista ja salkun tuotto- ja arvonkehityksestä raportointijaksolla, ja sen on tarvittaessa sisällettävä seuraavat tiedot:

a) sijoituspalveluyrityksen nimi;

b) asiakkaan tilin nimi tai muu tunniste;

▼B

c) salkun sisältöä ja arvostusta koskeva selvitys, joka sisältää muun muassa tiedot kustakin hallussa pidetystä rahoitusvälineestä, sen markkina-arvosta tai sen käyvästä arvosta, jos markkina-arvoa ei ole saatavissa, käteisvaroista raportointijakson alussa ja lopussa sekä salkun tuotto- tai arvonkehityksestä raportointijakson aikana;

d) raportointijakson aikana aiheutuneiden maksujen ja kulujen kokonaismäärää koskeva selvitys, jossa on vähintään eritelty salkunhoitomaksujen kokonaismäärä ja toteuttamiseen liittyvien kustannusten kokonaismäärä ja joka sisältää tarvittaessa myös maininnan siitä, että tarkempi erittely toimitetaan pyynnöstä;

e) vertailu, jossa raportointijakson tuotto- tai arvonkehitystä verrataan sijoituspalveluyrityksen ja asiakkaan kesken mahdollisesti sovittuun sijoituksen tuotto- tai arvonkehitystä kuvaavaan viitearvoon;

f) raportointijakson aikana saatujen asiakkaan salkkuun liittyvien osinkojen, korkojen ja muiden maksujen kokonaismäärä;

g) tiedot muista yhtiötapahtumista, jotka antavat salkkuun sisältyviin rahoitusvälineisiin liittyviä oikeuksia;

h) kustakin raportointijaksolla toteutetusta liiketoimesta soveltuvin osin tiedot, joihin viitataan 59 artiklan 4 kohdan c–l alakohdassa, jollei asiakas halua saada tietoja toteutetuista liiketoimista liiketoimikohtaisesti, jolloin sovelletaan tämän artiklan 4 kohtaa.

3. Edellä olevassa 1 kohdassa tarkoitettu säännöllisin väliajoin annettava raportti on toimitettava kolmen kuukauden välein, paitsi seuraavissa tapauksissa:

a) kun sijoituspalveluyritys antaa asiakkailleen käyttöoikeudet verkossa toimivaan järjestelmään, jota voidaan pitää pysyvänä välineenä ja jossa voidaan tarkastella asiakkaan salkun ajan tasalla olevia arvostuksia ja jossa asiakas voi helposti tarkastella 63 artiklan 2 kohdassa edellytettyjä tietoja, ja kun yrityksellä on näyttöä siitä, että asiakas on tarkastellut salkkunsa arvostusta järjestelmässä vähintään kerran kyseisen vuosineljänneksen aikana;

b) kun sovelletaan 4 kohtaa, säännöllisin väliajoin annettava raportti on toimitettava vähintään kerran 12 kuukaudessa;

c) jos sijoituspalveluyrityksen ja asiakkaan välillä salkunhoitopalvelusta tehdyssä sopimuksessa sallitaan vipuvaikutukseen perustuva salkku, säännöllisin väliajoin annettava raportti on toimitettava vähintään kerran kuukaudessa.

Edellä b alakohdassa tarkoitettua poikkeusta ei sovelleta, jos liiketoimi liittyy rahoitusvälineisiin, jotka kuuluvat direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 44 alakohdan c alakohdan tai jonkin liitteessä I olevan C osan 4–11 kohdan soveltamisalaan.

▼B

4. Kun asiakas haluaa tiedot toteutetuista liiketoimista liiketoimikohtaisesti, sijoituspalveluyritysten on toimitettava kyseiselle asiakkaalle toteutettua liiketoimea koskevat olennaiset tiedot pysyvällä välineellä viipymättä sen jälkeen kun salkunhoitaja on toteuttanut liiketoimen.

Sijoituspalveluyrityksen on lähetettävä asiakkaalle ilmoitus, jossa vahvistetaan toimeksiannon toteuttaminen ja joka sisältää 59 artiklan 4 kohdassa mainitut tiedot, viimeistään toimeksiannon toteutuspäivää seuraavana ensimmäisenä arkipäivänä tai, jos sijoituspalveluyritys saa vahvistuksen kolmannelta osapuolelta, viimeistään kyseisen vahvistuksen vastaanottamista seuraavana ensimmäisenä arkipäivänä.

Edellä olevaa toista alakohtaa ei sovelleta, jos kyseinen vahvistus sisältäisi samat tiedot kuin vahvistus, joka jonkin toisen henkilön on viipymättä lähetettävä asiakkaalle.

61 artikla

Hyväksyttäviin vastapuoliin liittyvät raportointivelvoitteet

(direktiivin 2014/65/EU 24 artiklan 4 kohta ja 25 artiklan 6 kohta)

Edellä 49 ja 59 artiklassa esitettyjä vaatimuksia tietojen antamisesta yksityisasiakkaille ja ammattimaisille asiakkaille on sovellettava, jolleivät sijoituspalveluyritykset tee hyväksyttävien vastapuolten kanssa sopimuksia, joissa määritetään raportoinnin sisältö ja aikataulu.

62 artikla

Muut salkunhoitoa tai ehdolliseen velkaan liittyviä liiketoimia koskevat raportointivelvoitteet

(direktiivin 2014/65/EU 25 artiklan 6 kohta)

1. Salkunhoitopalvelua tarjoavien sijoituspalveluyritysten on ilmoitettava asiakkaalle, jos salkun kokonaisarvo kunkin raportointijakson alussa arvioituna on heikentynyt 10 prosentilla ja sen jälkeen 10 prosentin kerrannaisina, viimeistään sen arkipäivän aikana, jolloin kynnysarvo ylittyi, tai jos se ylittyi muuna päivänä kuin arkipäivänä, sen jälkeisen ensimmäisen arkipäivän aikana.

2. Sijoituspalveluyritysten, jotka hallinnoivat sellaista yksityisasiakkaan tiliä, johon sisältyy vivutettuja rahoitusvälineitä tai ehdolliseen velkaan liittyviä liiketoimia, on ilmoitettava asiakkaalle, jos kunkin välineen alkuperäinen arvo heikkenee 10 prosentilla ja sen jälkeen 10 prosentin kerrannaisilla. Tämän kohdan mukainen raportointi on tehtävä välinekohtaisesti, jollei asiakkaan kanssa ole muuta sovittu, ja se on tehtävä viimeistään sen arkipäivän aikana, jolloin kynnysarvo ylittyi, tai jos se ylittyi muuna päivänä kuin arkipäivänä, sen jälkeisen ensimmäisen arkipäivän aikana.

▼B

63 artikla

Asiakkaiden rahoitusvälineitä tai varoja koskevat lausunnot

(direktiivin 2014/65/EU 25 artiklan 6 kohta)

1. Sellaisten sijoituspalveluyritysten, joilla on hallussaan asiakkaiden rahoitusvälineitä tai varoja, on toimitettava vähintään neljännesvuosittain kullekin sellaiselle asiakkaalleen, jonka rahoitusvälineitä tai varoja niillä on hallussaan, pysyvällä välineellä lausunto kyseisistä rahoitusvälineistä tai varoista, jollei tällaista lausuntoa ole annettu jossakin muussa säännöllisesti toimitettavassa lausunnossa. Asiakkaan pyynnöstä yritysten on toimitettava tällainen lausunto useamminkin kaupallisin kustannuksin.

Edellä olevaa ensimmäistä alakohtaa ei sovelleta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/12/EY ([1]) mukaisesti toimiluvan saaneisiin luottolaitoksiin niiden hallussa olevien kyseisessä direktiivissä tarkoitettujen talletusten osalta.

2. Edellä olevassa 1 kohdassa tarkoitetun asiakasvaroja koskevan lausunnon on sisällettävä seuraavat tiedot:

a) yksityiskohtaiset tiedot kaikista rahoitusvälineistä tai varoista, jotka ovat sijoituspalveluyrityksen hallussa asiakkaan lukuun raportointijakson lopussa;

b) tiedot siitä, missä määrin asiakkaan rahoitusvälineitä tai asiakasvaroja on mahdollisesti käytetty arvopapereilla toteutettaviin rahoitustoimiin;

c) tiedot siitä, missä määrin asiakkaalle on mahdollisesti kertynyt etua osallistumisesta arvopapereilla toteutettaviin rahoitustoimiin, sekä kyseisen edun kertymisperusteista;

d) selkeä ilmoitus omaisuudesta tai varoista, joihin sovelletaan direktiivin 2014/65/EU säännöksiä ja sen täytäntöönpanotoimenpiteitä, ja omaisuudesta ja varoista, jotka eivät ole sellaisia, joihin sovelletaan omistusoikeuden siirtävää rahoitusvakuussopimusta;

e) selkeä ilmoitus siitä, minkä omaisuuden omistajuuteen liittyy erityispiirteitä esimerkiksi vakuusoikeuden vuoksi;

f) lausuntoon sisältyvien rahoitusvälineiden markkina-arvo tai jos sitä ei ole saatavilla, arvioitu arvo ja selkeä ilmoitus siitä, että markkina-arvon puuttuminen on todennäköisesti merkki likviditeetin puutteesta. Yrityksen on määritettävä arvioitu arvo parhaan kykynsä mukaan.

Jos asiakkaan salkkuun sisältyy yhden tai useamman vielä suorittamatta olevan liiketoimen tuotto, a alakohdassa tarkoitetut tiedot voivat perustua joko kaupantekopäivään tai suorituspäivään edellyttäen, että kaikilla tällaisilla lausuntoon sisältyvillä tiedoilla on johdonmukaisesti sama perusta.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/12/EY, annettu 20 päivänä maaliskuuta 2000, luottolaitosten liiketoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta (EYVL L 126, 26.5.2000, s. 1).

▼B

Edellä 1 kohdassa tarkoitettua säännöllistä lausuntoa asiakkaan omaisuudesta ei tarvitse laatia, jos sijoituspalveluyritys antaa asiakkailleen käyttöoikeudet verkossa toimivaan järjestelmään, jota voidaan pitää pysyvänä välineenä ja jossa asiakas voi helposti tarkastella rahoitusvälineitään tai varojaan koskevia lausuntoja ja jos yrityksellä on näyttöä siitä, että asiakas on tarkastellut tällaista lausuntoa vähintään kerran kyseisen vuosineljänneksen aikana.

3. Sellaisten sijoituspalveluyritysten, jotka pitävät hallussaan rahoitusvälineitä tai varoja asiakkaan lukuun tai jotka tarjoavat asiakkaalle salkunhoitopalveluja, voivat sisällyttää 1 kohdassa tarkoitetun asiakasvaroja koskevan lausunnon sellaiseen säännöllisesti toimitettavaan raporttiin, jonka se antaa kyseiselle asiakkaalle 60 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

5 JAKSO

Parhaan toteutuksen periaate

64 artikla

Parhaan toteutuksen kriteerit

(direktiivin 2014/65/EU 27 artiklan 1 kohta ja 24 artiklan 1 kohta)

1. Sijoituspalveluyritysten on otettava asiakastoimeksiantoja toteuttaessaan huomioon seuraavat kriteerit määrittäessään direktiivin 2014/65/EU 27 artiklan 1 kohdassa lueteltujen tekijöiden tärkeysjärjestystä:

a) asiakkaan ominaispiirteet, asiakkaan luokittelu yksityiseksi tai ammattimaiseksi mukaan luettuna;

b) asiakastoimeksiannon ominaispiirteet ja tieto siitä, liittyykö toimeksiantoon arvopapereilla toteutettava rahoitustoimi;

c) toimeksiannon kohteena olevien rahoitusvälineiden ominaispiirteet;

d) niiden toteuttamispaikkojen ominaispiirteet, joihin toimeksianto voidaan ohjata.

Tässä artiklassa sekä 65 ja 66 artiklassa ’toteuttamispaikalla’ tarkoitetaan säänneltyä markkinaa, monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää, organisoitua kaupankäyntijärjestelmää, kauppojen sisäistä toteuttajaa, markkinatakaajaa tai muuta likviditeetin tarjoajaa tai yhteisöä, joka vastaa kolmannessa maassa vastaavanlaisesta toiminnosta kuin jokin edellä mainituista.

2. Sijoituspalveluyritys täyttää sille direktiivin 2014/65/EU 27 artiklan 1 kohdasta johtuvan velvoitteen, jonka mukaan sen on toteutettava kaikki kohtuulliset toimenpiteet päästäkseen toimeksiantoja toteuttaessaan asiakkaidensa kannalta parhaimpaan mahdolliseen tulokseen, siltä osin kuin se toteuttaa toimeksiannon tai toimeksiannon tietyn osan asiakkaan sellaisten erityisohjeiden perusteella, jotka koskevat toimeksiantoa tai sen tiettyä osaa.

3. Sijoituspalveluyritysten palkkiorakenne tai palkkioiden veloituskäytäntö ei saa aiheuttaa syrjintää toteuttamispaikkojen kesken.

▼B

4. Toteuttaessaan toimeksiantoja tai tehdessään päätöksen käydä kauppaa OTC-tuotteilla ja räätälöidyillä tuotteilla sijoituspalveluyrityksen on tarkistettava, että asiakkaalle ehdotettu hinta on käypä, keräämällä kyseisen tuotteen hinnan arvioinnissa käytettyjä kaupankäyntitietoja ja mikäli mahdollista, vertailemalla hintaa samanlaisiin tai vertailukelpoisiin tuotteisiin.

65 artikla

Salkunhoitoa sekä toimeksiantojen vastaanottamista ja välittämistä tarjoavien sijoituspalveluyritysten velvoite toimia asiakkaan parhaan edun mukaisesti

(direktiivin 2014/65/EU 24 artiklan 1 ja 4 kohta)

1. Sijoituspalveluyritysten on salkunhoitopalvelua tarjotessaan noudatettava direktiivin 2014/65/EU 24 artiklan 1 kohdasta johtuvaa velvoitetta toimia asiakkaidensa parhaiden etujen mukaisesti antaessaan muiden yhteisöjen toteutettavaksi toimeksiannot, jotka ovat seurausta sijoituspalveluyrityksen tekemästä päätöksestä käydä kauppaa rahoitusvälineillä asiakkaan lukuun.

2. Sijoituspalveluyritysten on toimeksiantojen vastaanotto- ja välityspalvelua tarjotessaan noudatettava direktiivin 2014/65/EU 24 artiklan 1 kohdasta johtuvaa velvoitetta toimia asiakkaansa parhaan edun mukaisesti välittäessään asiakastoimeksiantoja toisille yhteisöille toteutusta varten.

3. Jotta sijoituspalveluyritykset täyttäisivät 1 tai 2 kohdan vaatimukset, niiden on noudatettava myös tämän artiklan 4–7 kohtaa ja 64 artiklan 4 kohtaa.

4. Sijoituspalveluyritysten on toteutettava kaikki riittävät toimenpiteet päästäkseen toimeksiantoja toteuttaessaan asiakkaidensa kannalta parhaimpaan mahdolliseen tulokseen, kun otetaan huomioon direktiivin 2014/65/EU 27 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut seikat. Näiden seikkojen suhteellinen merkitys on määritettävä viittaamalla direktiivin 2014/65/EU 64 artiklan 1 kohdassa vahvistettuihin kriteereihin ja yksityisasiakkaiden osalta saman direktiivin 27 artiklan 1 kohdassa vahvistettuun vaatimukseen.

Sijoituspalveluyritys täyttää 1 tai 2 kohdasta johtuvan velvoitteensa eikä sen edellytetä toteuttavan tässä kohdassa mainittuja toimenpiteitä silloin, kun se noudattaa asiakkaan erityisohjeita antaessaan tai välittäessään toimeksiannon toisen yhteisön toteutettavaksi.

5. Sijoituspalveluyritysten on otettava käyttöön sellaiset toimintaperiaatteet ja sovellettava niitä, joiden avulla ne voivat noudattaa 4 kohdasta johtuvaa velvoitetta. Toimintaperiaatteissa on ilmoitettava jokaisen rahoitusvälinelajin osalta yhteisöt, joille toimeksiannot annetaan tai joille sijoituspalveluyritys välittää toimeksiantoja toteutettavaksi. Kyseisillä yhteisöillä on oltava toteuttamisjärjestelyt, joiden avulla sijoituspalveluyritys pystyy noudattamaan tästä artiklasta johtuvia velvoitteitaan antaessaan tai välittäessään toimeksiantoja kyseisen yhteisön toteutettavaksi.

▼B

6. Sijoituspalveluyritysten on annettava asiakkailleen tietoa 5 kohdan ja 66 artiklan 2–9 kohdan mukaisesti käyttöön otetuista toimintaperiaatteista. Sijoituspalveluyritysten on annettava asiakkailleen asianmukaiset tiedot yrityksestä ja sen palveluista sekä toimeksiannon toteuttamiseen valituista yhteisöistä. Etenkin jos sijoituspalveluyritys valitsee muita yrityksiä, jotka tarjoavat toimeksiantojen toteuttamispalveluja, sen on laadittava vuosittain yhteenveto kunkin rahoitusvälineluokan osalta kaupankäyntivolyymin kannalta viidestä parhaasta sijoituspalveluyrityksestä, joihin se välitti tai antoi asiakkaiden toimeksiantoja toteutettavaksi edellisenä vuonna sekä tiedot toteutuksen laadusta. Näiden tietojen on oltava yhdenmukaisia direktiivin 2014/65/EU 27 artiklan 10 kohdan b alakohdan mukaisesti laadittujen teknisten standardien mukaan julkistettujen tietojen kanssa.

Asiakkaalta tulleen kohtuullisen pyynnön perusteella sijoituspalveluyritysten on annettava asiakkailleen tai potentiaalisille asiakkailleen tietoa yhteisöistä, joihin toimeksiantoja välitetään tai annetaan toteutettavaksi.

7. Sijoituspalveluyritysten on seurattava säännöllisesti 5 kohdan mukaisesti käyttöön otettujen toimintaperiaatteidensa tehokkuutta ja valvottava erityisesti toimintaperiaatteissa mainittujen yhteisöjen toteutuksen laatua sekä tarvittaessa korjattava mahdolliset puutteet.

Sijoituspalveluyritysten on tarkistettava toimintaperiaatteita ja järjestelyjä vähintään kerran vuodessa. Periaatteita on tarkistettava myös aina silloin, kun esiintyy olennaisia muutoksia, jotka vaikuttavat yrityksen kykyyn päästä asiakkaan kannalta parhaimpaan mahdolliseen tulokseen.

Sijoituspalveluyritysten on arvioitava, onko tapahtunut olennainen muutos ja harkittava, onko toteutuspaikkoihin tai yhteisöihin, joiden ne arvioivat täyttävän parhaan toteutuksen vaatimuksen kokonaisuudessaan parhaiten, tehtävä muutoksia.

Olennaisena muutoksena pidetään merkittävää tapahtumaa, joka voi vaikuttaa parhaan toteutuksen parametreihin, joita ovat esimerkiksi kulut, hinta, nopeus, toteutuksen ja toimituksen todennäköisyys, suuruus, luonne tai mikä tahansa muu toimeksiannon toteutuksen kannalta oleellinen seikka.

8. Tätä artiklaa ei sovelleta silloin, kun salkunhoitopalveluja ja/tai toimeksiantojen vastaanotto- ja välityspalveluja tarjoava sijoituspalveluyritys myös toteuttaa saadut toimeksiannot tai päätökset käydä kauppaa asiakkaan salkun lukuun. Tällaisissa tapauksissa sovelletaan direktiivin 2014/65/EU 27 artiklaa.

66 artikla

Toteuttamisperiaatteet

(direktiivin 2014/65/EU 27 artiklan 5 ja 7 kohta)

1. Sijoituspalveluyritysten on tarkistettava vähintään kerran vuodessa direktiivin 2014/65/EU 27 artiklan 4 kohdan nojalla laadittuja toteuttamisperiaatteitaan sekä toimeksiantojen toteuttamisjärjestelyjään.

▼B

Tällainen arviointi on tehtävä myös aina silloin, kun tapahtuu 65 artiklan 7 kohdassa määritetty olennainen muutos, joka vaikuttaa yrityksen kykyyn toteuttaa myös vastaisuudessa asiakastoimeksiannot toteuttamisperiaatteidensa mukaisilla toteuttamispaikoilla johdonmukaisesti siten, että päästään asiakkaan kannalta parhaaseen mahdolliseen tulokseen. Sijoituspalveluyrityksen on arvioitava, onko tapahtunut olennainen muutos ja harkittava, onko toteutuspaikkoihin tai yhteisöihin, joiden se arvioi täyttävän parhaan toteutuksen vaatimuksen kokonaisuudessaan parhaiten, tehtävä muutoksia.

2. Toteuttamisperiaatteita koskevat tiedot on laadittava rahoitusvälineen luokan ja tarjottavan palvelun lajin mukaan, ja niiden on sisällettävä 3–9 kohdassa vahvistetut tiedot.

3. Sijoituspalveluyritysten on annettava asiakkailleen seuraavat tiedot toteuttamispariaatteistaan hyvissä ajoin ennen palvelun tarjoamista:

a) selvitys siitä, millaiseen tärkeysjärjestykseen sijoituspalveluyritys asettaa direktiivin 2014/65/EU 27 artiklan 1 kohdassa mainitut tekijät 59 artiklan 1 kohdassa esitettyjen kriteerien perusteella, tai siitä, mitä menettelyä noudattaen se määrittää kyseisten tekijöiden tärkeysjärjestyksen;

b) luettelo toteuttamispaikoista, joita sijoituspalveluyritys käyttää merkittävässä määrin täyttäessään velvoitettaan, jonka mukaan sen on toteutettava kaikki kohtuulliset toimenpiteet toteuttaakseen asiakastoimeksiannot johdonmukaisesti siten, että saavutetaan asiakkaan kannalta paras mahdollinen tulos, ja määrittäessään, mitä paikkoja käytetään kunkin rahoitusvälineiden luokan, yksityisasiakkaan toimeksiantojen, ammattimaisten asiakkaiden toimeksiantojen ja arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien osalta;

c) luettelo tekijöistä, joita käytetään toteutuspaikan valinnassa, mukaan lukien laadulliset tekijät, kuten selvitysjärjestelmä, kauppojen hintavaihtelurajat, suunnitellut toimenpiteet tai muut oleelliset seikat, ja kunkin tekijän suhteellinen merkitys; toimeksiannon toteutuspaikan valinnassa käytettyjen tekijöiden on oltava johdonmukaisia niiden valvontatoimien kanssa, joita yritys käyttää osoittaakseen asiakkailleen, että paras toteutus on saavutettu jatkuvasti, kun yritys arvioi periaatteidensa ja järjestelyjensä asianmukaisuutta;

d) tieto siitä, miten toteuttamiseen liittyvät tekijät, kuten hinta, kulut, nopeus, toteutuksen todennäköisyys ja muut olennaiset tekijät, on otettu huomioon osana riittäviä toimenpiteitä, jotta saavutetaan asiakkaan kannalta paras mahdollinen tulos;

e) tarvittaessa tieto siitä, että yritys toteuttaa toimeksiantoja kauppapaikan ulkopuolella sekä sen seuraukset, esimerkiksi vastapuolen riski, joka aiheutuu kaupan toteuttamisesta kauppapaikan ulkopuolella, ja asiakkaan pyynnöstä lisätiedot tämän toteutustavan seurauksista;

▼B

f) selkeä ja selvästi havaittavissa oleva varoitus siitä, että asiakkaan mahdollisesti antamat erityisohjeet saattavat kyseisten ohjeiden sisältämien tekijöiden osalta estää sijoituspalveluyritystä toteuttamasta toimenpiteitä, jotka se on suunnitellut ja ottanut osaksi toteuttamisperiaatteitaan voidakseen toteuttaa kyseiset toimeksiannot asiakkaan kannalta parhaan mahdollisen tuloksen takaavalla tavalla;

g) yhteenveto toteuttamispaikkojen valintamenettelystä, käytetyistä toteuttamisstrategioista sekä menetelmistä ja menettelyistä, joilla saavutetun toteutuksen laatua analysoitiin, sekä tieto siitä, miten yritykset valvovat ja varmentavat, että asiakkaiden kannalta saavutettiin parhaat mahdolliset tulokset.

Kyseiset tiedot on annettava pysyvällä välineellä tai verkkosivustolla (kun sitä ei katsota pysyväksi välineeksi) edellyttäen, että 3 artiklan 2 kohdassa täsmennetyt edellytykset täyttyvät.

4. Jos sijoituspalveluyritykset soveltavat erilaisia maksuja, jotka määräytyvät toteutuspaikan mukaan, niiden on selitettävä nämä erot riittävän tarkasti, jotta asiakas ymmärtää tietyn toteutuspaikan valinnasta koituvat edut ja haitat.

5. Jos sijoituspalveluyritykset pyytävät asiakkaita valitsemaan toteutuspaikan, on annettava tasapuolista, selkeää ja harhaanjohtamatonta tietoa, jotta asiakas ei valitse tiettyä toteutuspaikkaa jonkin toisen sijasta pelkästään yrityksen soveltaman hintapolitiikan perusteella.

6. Sijoituspalveluyritykset saavat vastaanottaa vain sellaisia kolmannen osapuolen maksuja, jotka täyttävät direktiivin 2014/65/EU 24 artiklan 9 kohdan vaatimukset, ja niiden on ilmoitettava asiakkailleen kannustimista, joita yritys saattaa saada toteutuspaikoilta. Tiedoissa on eriteltävä maksut, jotka sijoituspalveluyritys veloittaa kaikilta liiketoimen vastapuolilta, ja jos maksut vaihtelevat asiakkaan mukaan, tiedoissa on ilmoitettava enimmäismaksut tai velotettavien maksujen vaihteluväli.

7. Jos sijoituspalveluyritys veloittaa maksuja useammalta kuin yhdeltä liiketoimen osapuolelta direktiivin 2014/65/EU 24 artiklan 9 kohdan ja sen täytäntöönpanotoimenpiteiden mukaisesti, yrityksen on ilmoitettava asiakkailleen mahdollisesti saamiensa rahallisten ja ei-rahallisten etujen arvo.

8. Jos asiakas toimittaa sijoituspalveluyritykselle kohtuullisia ja oikeasuhteisia pyyntöjä saada tietoa yrityksen periaatteista tai järjestelyistä ja siitä, miten niitä tarkistetaan, yrityksen on vastattava pyyntöön selkeästi ja kohtuullisessa määräajassa.

9. Jos sijoituspalveluyritys toteuttaa yksityisasiakkaiden toimeksiantoja, sen on annettava näille asiakkaille yhteenveto keskeisistä periaatteista ja erityisesti yrityksen veloittamista kokonaiskustannuksista. Yhteenvedossa on oltava myös linkki uusimpiin toteutuksen laatua koskeviin tietoihin, jotka on julkaistu direktiivin 2014/65/EU 27 artiklan 3 kohdan mukaisesti kaikkien niiden toteutuspaikkojen osalta, jotka sijoituspalveluyritys on luetellut toteutusperiaatteissaan.

▼B

6 JAKSO

Asiakastoimeksiannon käsittely

67 artikla

Yleiset periaatteet

(direktiivin 2014/65/EU 28 artiklan 1 kohta ja 24 artiklan 1 kohta)

1. Sijoituspalveluyritysten on täytettävä asiakastoimeksiantoja toteuttaessaan seuraavat edellytykset:

a) niiden on varmistettava, että asiakkaiden lukuun toteutetut toimeksiannot kirjataan ja kohdennetaan viipymättä ja oikein;

b) niiden on toteutettava muutoin toisiaan vastaavat asiakastoimeksiannot järjestyksessä ja viipymättä, jollei tämä ole toimeksiannon ominaispiirteiden tai vallitsevien markkinaolosuhteiden kannalta epätarkoituksenmukaista tai jollei asiakkaan etu muuta vaadi;

c) niiden on ilmoitettava yksityisasiakkaalle kaikista toimeksiantojen moitteettomaan toteuttamiseen mahdollisesti liittyvistä olennaisista ongelmista heti ongelman havaitsemisen jälkeen.

2. Kun sijoituspalveluyritys on vastuussa toteutetun toimeksiannon suorittamisen valvomisesta tai järjestämisestä, sen on toteutettava kaikki kohtuulliset toimenpiteet varmistaakseen, että kaikki kyseisen toimeksiannon suorittamisen yhteydessä saadut asiakkaan rahoitusvälineet tai varat siirretään viipymättä ja oikein kunkin asianomaisen asiakkaan tilille.

3. Sijoituspalveluyritys ei saa käyttää väärin tietoja, jotka liittyvät toteutusta odottaviin asiakastoimeksiantoihin, ja sen on toteutettava kaikki kohtuulliset toimenpiteet estääkseen relevantteja henkilöitään käyttämästä väärin tällaisia tietoja.

68 artikla

Toimeksiantojen yhdistäminen ja kohdentaminen

(direktiivin 2014/65/EU 28 artiklan 1 kohta ja 24 artiklan 1 kohta)

1. Sijoituspalveluyritykset eivät saa toteuttaa asiakastoimeksiantoa tai omaan lukuun toteutettavaa liiketoimea yhdessä toisen asiakastoimeksiannon kanssa paitsi silloin, kun seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) on epätodennäköistä, että toimeksiantojen ja liiketoimien yhdistäminen on kokonaistuloksen tasolla epäedullista jollekin niistä asiakkaista, joiden toimeksiannot on tarkoitus yhdistää;

b) kullekin tällaiselle asiakkaalle ilmoitetaan, että yhdistäminen saattaa vaikuttaa epäedullisesti tiettyyn toimeksiantoon;

▼B

c) käytössä on toimeksiantojen kohdentamisperiaatteet, jota on toteutettava tehokkaasti: kyseisillä periaatteilla on säänneltävä riittävän tarkkaan se, miten yhdessä toteutetut toimeksiannot ja liiketoimet kohdennetaan tasapuolisesti, mukaan lukien se, miten toimeksiantojen määrä ja hinta vaikuttavat kohdentamiseen ja miten osittaista toteuttamista käsitellään.

2. Silloin kun sijoituspalveluyritys yhdistää jonkin asiakastoimeksiannon yhden tai useamman muun asiakastoimeksiannon kanssa ja yhdistetty toimeksianto toteutetaan osittain, sen on kohdennettava asianomaiset kaupat toimeksiantojen kohdentamisperiaatteitaan noudattaen.

69 artikla

Omaan lukuun toteutettavien liiketoimien yhdistäminen ja kohdentaminen

(direktiivin 2014/65/EU 28 artiklan 1 kohta ja 24 artiklan 1 kohta)

1. Sijoituspalveluyritykset, jotka ovat yhdistäneet omaan lukuun toteutettavia liiketoimia yhden tai useamman asiakastoimeksiannon kanssa, eivät saa kohdentaa asianomaisia kauppoja asiakkaan kannalta vahingollisella tavalla.

2. Silloin kun sijoituspalveluyritys yhdistää asiakastoimeksiannon liiketoimeen, jonka se toteuttaa omaan lukuunsa, ja tällainen yhdistetty toimeksianto toteutetaan osittain, yrityksen on kohdennettava asianomaiset kaupat siten, että asiakkaalla on etusija sijoituspalveluyritykseen nähden.

Jos sijoituspalveluyritys pystyy kuitenkin perustellusti osoittamaan, että se ei olisi ilman yhdistämistä voinut toteuttaa kyseistä toimeksiantoa yhtä edullisin ehdoin tai lainkaan, se saa kohdentaa omaan lukuun toteutetun liiketoimen suhteellisesti noudattaen 68 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettuja toimeksiantojen kohdentamisperiaatteita.

3. Sijoituspalveluyritysten on otettava osana 68 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettuja toimeksiantojen kohdentamisperiaatteita käyttöön menettelyt sen estämiseksi, että sellaiset omaan lukuun toteutetut liiketoimet, jotka toteutetaan yhdessä asiakastoimeksiantojen kanssa, kohdennetaan uudelleen asiakkaalle vahingollisella tavalla.

70 artikla

Asiakastoimeksiantojen toteuttaminen täsmällisesti, tasapuolisesti ja nopeasti sekä kauppapaikassa kaupankäynnin kohteena olevia osakkeita koskevien toteuttamattomien asiakkaan rajahintatoimeksiantojen julkistaminen

(direktiivin 2014/65/EU 28 artikla)

1. Jos asiakas on antanut rajahintatoimeksiannon osakkeista, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla tai joilla käydään kauppaa kauppapaikassa, eikä toimeksiantoa toteuteta välittömästi vallitsevissa markkinaolosuhteissa direktiivin 2014/65/EU 28 artiklan 2 kohdan mukaisesti, toimeksiantoa on pidettävä julkisesti saatavilla, kun sijoituspalveluyritys on antanut toimeksiannon toteutettavaksi säännellyillä markkinoilla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai kun toimeksiannon on julkistanut jossain jäsenvaltiossa sijaitseva raportointipalvelujen tarjoaja ja kun se voidaan helposti toteuttaa heti markkinaolosuhteiden salliessa.

▼B

2. Säänneltyjä markkinoita ja monenkeskisiä kaupankäyntijärjestelmiä on pidettävä ensisijaisina yrityksen toteuttamisperiaatteiden mukaan, jotta varmistetaan, että toimeksianto toteutuu heti markkinaolosuhteiden salliessa.

7 JAKSO

Hyväksyttävät vastapuolet

71 artikla

Hyväksyttävät vastapuolet

(direktiivin 2014/65/EU 30 artikla)

1. Direktiivin 2014/65/EU 30 artiklan 2 kohdassa nimenomaisesti vahvistettujen kategorioiden lisäksi jäsenvaltiot voivat pitää kyseisen direktiivin 30 artiklan 3 kohdan mukaisesti hyväksyttävänä vastapuolena yritystä, joka kuuluu sellaisten asiakkaiden kategoriaan, joita voidaan pitää ammattimaisina asiakkaina kyseisen direktiivin liitteessä II olevan I osan 1, 2 ja 3 kohdan mukaisesti.

2. Jos hyväksyttävä vastapuoli pyytää direktiivin 2014/65/EU 30 artiklan 2 kohdan nojalla, että sitä käsitellään asiakkaana, jonka liiketoiminta sijoituspalveluyrityksen kanssa kuuluu kyseisen direktiivin 24, 25, 27 ja 28 artiklan soveltamisalaan, pyyntö on tehtävä kirjallisesti, ja siinä on ilmoitettava, liittyykö yksityisasiakkaana tai ammattimaisena asiakkaana kohtelu yhteen vai useampaan sijoituspalveluun tai liiketoimeen vai yhden tai useamman lajin liiketoimeen tai tuotteeseen.

3. Jos hyväksyttävä vastapuoli pyytää, että sitä käsitellään asiakkaana, jonka liiketoiminta sijoituspalveluyrityksen kanssa kuuluu direktiivin 2014/65/EU 24, 25, 27 ja 28 artiklan säännösten soveltamisalaan mutta ei nimenomaisesti pyydä, että sitä käsitellään yksityisasiakkaana, sijoituspalveluyrityksen on käsiteltävä kyseistä hyväksyttävää vastapuolta ammattimaisena asiakkaana.

4. Jos hyväksyttävä vastapuoli nimenomaisesti pyytää, että sitä käsitellään yksityisasiakkaana, sijoituspalveluyrityksen on käsiteltävä hyväksyttävää vastapuolta yksityisasiakkaana ja sovellettava direktiivin 2014/65/EU liitteessä II olevan I osan toiseen, kolmanteen ja neljänteen kohtaan sisältyviä säännöksiä, jotka koskevat pyyntöä käsittelystä ei-ammattimaisena asiakkaana.

5. Jos asiakas pyytää, että sitä käsitellään hyväksyttävänä vastapuolena direktiivin 2014/65/EU 30 artiklan 3 kohdan nojalla, on noudatettava seuraavaa menettelyä:

a) sijoituspalveluyrityksen on annettava asiakkaalle selkeä kirjallinen varoitus seurauksista, joita asiakkaan pyynnöllä on, esimerkiksi se, että asiakas saattaa menettää suojaukset;

▼B

b) asiakkaan on vahvistettava kirjallisesti pyyntö tulla käsitellyksi hyväksyttävänä vastapuolena joko yleisesti tai yhden tai useamman sijoituspalvelun tai liiketoimen tai liiketoimilajin tai tuotteen osalta, ja asiakas tietää voivansa menettää suojauksen pyynnön seurauksena.

8 JAKSO

Kirjanpito

72 artikla

Tietojen säilyttäminen

(direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 6 kohta)

1. Tiedot on säilytettävä välineellä, joka mahdollistaa tietojen säilyttämisen siten, että toimivaltainen viranomainen saa ne käyttöönsä myös vastaisuudessa, ja ne on säilytettävä sellaisessa muodossa ja sellaisella tavalla, että seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) toimivaltainen viranomainen pääsee tietoihin nopeasti ja voi todentaa kaikki kunkin liiketoimen käsittelyn keskeiset vaiheet;

b) oikaisut tai muut muutokset sekä säilytettyjen tietojen sisältö ennen tällaisia oikaisuja tai muita muutoksia voidaan selvittää helposti;

c) tietoja ei voida muutoin manipuloida eikä muuttaa;

d) tietotekniikan tai muiden keinojen tehokas hyödyntäminen on mahdollista, kun tietojen analysointi on muutoin hankalaa niiden määrän ja luonteen vuoksi;

e) yrityksen järjestelyt täyttävät kirjanpitovaatimukset käytetystä teknologiasta riippumatta.

2. Sijoituspalveluyritysten on pidettävä kirjaa vähintään tämän asetuksen liitteessä I yksilöidyistä seikoista toimintojensa luonteen mukaisesti.

Tämän asetuksen liitteessä I yksilöityjä seikkoja koskeva luettelo ei rajoita muusta lainsäädännöstä johtuvien muiden kirjanpitovelvoitteiden noudattamista.

3. Sijoituspalveluyritysten on pidettävä kirjaa myös kaikista periaatteista ja menettelyistä, jotka niiden on säilytettävä kirjallisesti direktiivin 2014/65/EU, asetuksen (EU) N:o 600/2014, direktiivin 2014/57/EU ja asetuksen (EU) N:o 596/2014 ja niiden täytäntöönpanotoimenpiteiden mukaisesti.

▼B

Toimivaltaiset viranomaiset voivat vaatia sijoituspalveluyrityksiä pitämään kirjaa myös muista seikoista tämän asetuksen liitteessä I yksilöidyn luettelon lisäksi.

73 artikla

Sijoituspalveluyrityksen ja asiakkaan oikeuksia ja velvoitteita koskeva kirjanpito

(direktiivin 2014/65/EU 25 artiklan 5 kohta)

Tiedot, jotka koskevat palvelusopimukseen perustuvia, sijoituspalveluyrityksen ja asiakkaan oikeuksia ja velvoitteita tai ehtoja, joiden mukaisesti sijoituspalveluyritys tarjoaa palveluja asiakkaalle, on säilytettävä vähintään asiakassuhteen keston ajan.

74 artikla

Asiakastoimeksiantoja ja kaupankäyntipäätöksiä koskeva kirjanpito

(direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 6 kohta)

Sijoituspalveluyrityksen on tallennettava jokaisesta asiakkaalta saadusta alkuperäisestä toimeksiannosta ja jokaisesta alkuperäisestä kaupankäyntipäätöksestä vähintään tämän asetuksen liitteessä IV olevassa 1 osassa vahvistetut yksityiskohdat, siinä määrin kuin niitä sovelletaan kyseiseen toimeksiantoon tai kaupankäyntipäätökseen, ja pidettävä nämä tiedot toimivaltaisen viranomaisen saatavilla.

Jos tämän asetuksen liitteessä IV olevassa 1 osassa vahvistetuista yksityiskohdista määrätään myös asetuksen (EU) N:o 600/2014 25 ja 26 artiklassa, nämä yksityiskohdat on säilytettävä johdonmukaisesti ja asetuksen (EU) N:o 600/2014 25 ja 26 artiklassa määrättyjen samojen standardien mukaisesti.

75 artikla

Liiketoimia ja toimeksiantojen käsittelyä koskeva kirjanpito

(direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 6 kohta)

Välittömästi asiakastoimeksiannon tai kaupankäyntipäätöksen vastaanotettuaan sijoituspalveluyritysten on tallennettava vähintään liitteessä IV olevassa 2 osassa vahvistetut yksityiskohdat, siinä määrin kuin niitä sovelletaan kyseiseen toimeksiantoon tai kaupankäyntipäätökseen, ja pidettävä nämä yksityiskohdat toimivaltaisen viranomaisen saatavilla.

Jos tämän asetuksen liitteessä IV olevassa 2 osassa vahvistetuista yksityiskohdista säädetään myös asetuksen (EU) N:o 600/2014 25 ja 26 artiklassa, nämä yksityiskohdat on säilytettävä johdonmukaisesti ja asetuksen (EU) N:o 600/2014 25 ja 26 artiklassa määrättyjen samojen standardien mukaisesti.

▼B

76 artikla

Puhelinkeskustelujen tai sähköisten viestien tallentaminen

(direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 7 kohta)

1. Sijoituspalveluyritysten on otettava käyttöön sellaiset puhelinkeskustelujen ja sähköisten viestien tallentamista koskevat tehokkaat kirjalliset toimintaperiaatteet, jotka ovat asianmukaiset yrityksen kokoon ja sen toiminnan järjestämiseen sekä sen liiketoiminnan luonteeseen, laajuuteen ja monimuotoisuuteen nähden, ja sovellettava ja ylläpidettävä kyseisiä periaatteita. Toimintaperiaatteiden on sisällettävä seuraavat seikat:

a) tunnistetiedot puhelinkeskusteluista ja sähköisistä viesteistä, mukaan luettuina olennaiset sisäiset puhelinkeskustelut ja sähköiset viestit, joihin sovelletaan kirjanpitovaatimuksia direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 7 kohdan nojalla;

b) erittely noudatettavista menettelyistä ja toteutettavista toimenpiteistä, jotta varmistetaan, että yritys täyttää direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 7 kohdan kolmannen ja kahdeksannen alakohdan vaatimukset, lukuun ottamatta poikkeustilanteita, jolloin yritys ei pysty tallentamaan keskustelua/viestiä yrityksen käyttämillä, hyväksymillä tai sallimilla laitteilla. Todisteet tällaisista olosuhteista on säilytettävä, ja niiden on oltava toimivaltaisten viranomaisten saatavilla.

2. Sijoituspalveluyritysten on varmistettava, että hallintoelin seuraa ja valvoo yrityksen puhelinkeskustelujen ja sähköisten viestien tallentamiseen liittyviä periaatteita ja menettelyjä tehokkaasti.

3. Sijoituspalveluyritysten on varmistettava, että tallennusvaatimusten täyttämiseksi käytettävät järjestelyt ovat teknologiariippumattomia. Yritysten on arvioitava sen periaatteiden ja menettelyjen tehokkuus säännöllisesti, ja toteutettava vaihtoehtoisia tai muita toimenpiteitä ja menettelyjä sen mukaan, mikä on tarpeen ja asianmukaista. Tällaisia vaihtoehtoisia tai muita toimenpiteitä on toteutettava ainakin silloin, kun yritys hyväksyy tai sallii uuden viestintävälineen käytön.

4. Sijoituspalveluyritysten on pidettävä kirjaa niistä henkilöistä, joiden hallussa on yrityksen laitteita tai yksityisessä omistuksessa olevia laitteita, joiden käyttö yrityksen on hyväksyttävä, ja päivitettävä näitä tietoja säännöllisesti.

5. Sijoituspalveluyritysten on koulutettava ja perehdytettävä työntekijöitä direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 7 kohdassa olevia vaatimuksia koskeviin menettelyihin.

6. Valvoakseen direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 7 kohdassa esitettyjen tallennus- ja kirjanpitovaatimusten noudattamista sijoituspalveluyritysten on tarkastettava säännöllisesti niiden liiketoimien ja toimeksiantojen sekä olennaisten keskustelujen tallenteet, joihin kyseisiä vaatimuksia sovelletaan. Tämän tarkastuksen on oltava riskipohjaista ja oikeasuhteista.

▼B

7. Sijoituspalveluyritysten on esiteltävä pyynnöstä toimivaltaisille viranomaisille tallennussääntöjä koskevat toimintaperiaatteet, menettelyt ja hallintoelimen toteuttamat valvontatoimet.

8. Ennen kuin sijoituspalveluyritykset tarjoavat sijoituspalveluja ja toimintoja, jotka liittyvät uusien ja nykyisten asiakkaiden toimeksiantojen vastaanottamiseen, välittämiseen ja toteuttamiseen, yritysten on tiedotettava asiakkaille, että

a) keskustelut ja viestit tallennetaan; ja

b) kopio asiakkaan kanssa käytyjen keskustelujen ja vaihdettujen viestien tallenteista on saatavana pyynnöstä viiden vuoden ajan, tai toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä seitsemän vuoden ajan.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tiedot on esitettävä samalla kielellä (samoilla kielillä), joita käytetään sijoituspalvelujen tarjoamiseen asiakkaille.

9. Sijoituspalveluyritysten on tallennettava pysyvällä välineellä kaikki olennaiset tiedot, jotka liittyvät kasvokkain asiakkaiden kanssa käytyihin relevantteihin keskusteluihin. Tallennettavien tietojen on sisällettävä ainakin seuraavat seikat:

a) tapaamisten päivä ja kellonaika;

b) tapaamispaikka;

c) läsnäolijoiden henkilöllisyys;

d) tapaamisten koollekutsuja; ja

e) olennaiset tiedot asiakastoimeksiannosta, esimerkiksi sen hinta, volyymi, laji sekä tieto siitä, milloin se on määrä välittää tai toteuttaa.

10. Tallenteet on säilytettävä pysyvässä välineessä, jolla ne voidaan toistaa tai kopioida, ja ne on säilytettävä sellaisessa muodossa, ettei alkuperäistä tallennetta voi muuttaa tai poistaa.

Tallenteet on säilytettävä sellaisessa välineessä, että ne ovat helposti käytettävissä ja asiakkaiden saatavilla pyynnöstä.

Yritysten on varmistettava, että kaikki puhelinkeskustelujen ja sähköisten viestien tallenteet ovat laadukkaita, tarkkoja ja täydellisiä.

11. Tallenteen säilyttämisaika alkaa sinä päivänä, kun tallenne tehdään.

▼B

9 JAKSO

Pk-yritysten kasvumarkkinat

77 artikla

Pk-yrityksen määrittely

(direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 13 alakohta)

1. Liikkeeseenlaskijaa, jonka osakkeet on otettu kaupankäynnin kohteeksi alle kolme vuotta sitten, pidetään pk-yrityksenä direktiivin 2014/65/EU 33 artiklan 3 kohdan a alakohtaa sovellettaessa, kun sen markkina-arvo on alle 200 miljoonaa euroa jonkin seuraavan kohdan perusteella:

a) osakkeen hinta sulkemishetkellä ensimmäisenä kaupankäyntipäivänä, jos yrityksen osakkeet on otettu kaupankäynnin kohteeksi alle vuosi sitten;

b) osakkeen viimeinen hinta sulkemishetkellä ensimmäisenä kaupankäyntivuotena, jos yrityksen osakkeet on otettu kaupankäynnin kohteeksi yli vuosi mutta alle kaksi vuotta sitten;

c) osakkeen sulkemishetken viimeisten hintojen keskiarvo kumpanakin kahtena ensimmäisenä kaupankäyntivuotena, jos yrityksen osakkeet on otettu kaupankäynnin kohteeksi yli kaksi vuotta mutta alle kolme vuotta sitten.

▼M2

2. Liikkeeseenlaskijaa, jolla ei ole oman pääoman ehtoista välinettä kaupankäynnin kohteena missään kauppapaikassa, on pidettävä direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 1 kohdan 13 alakohdassa tarkoitettuna pk-yrityksenä, jos sen nimellisarvona laskettu velkainstrumenttien liikkeeseenlasku edellisenä kalenterivuonna kaikissa unionin kauppapaikoissa on enintään 50 miljoonaa euroa.

▼B

78 artikla

Rekisteröinti pk-yritysten kasvumarkkinaksi

(direktiivin 2014/65/EU 33 artiklan 3 kohta)

1. Kun määritetään, onko vähintään 50 prosenttia liikkeeseenlaskijoista, joiden välineet on otettu kaupankäynnin kohteeksi monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, pk-yrityksiä, jotta ne voisivat rekisteröityä pk-yritysten kasvumarkkinaksi direktiivin 2014/65/EU 33 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaisesti, monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ylläpitäjän kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on laskettava pk-yritysten keskimääräinen osuus niiden liikkeeseenlaskijoiden kokonaismäärästä, joiden rahoitusvälineet on otettu kaupankäynnin kohteeksi kyseisillä markkinoilla. Keskimääräinen osuus on laskettava 31 päivänä joulukuuta edellisenä kalenterivuotena kyseisen kalenterivuoden 12 kuukauden päättymispäivän osuuksien keskiarvona.

Rajoittamatta muita direktiivin 2014/65/EU 33 artiklan 3 kohdan b–g kohdassa määritettyjä rekisteröinnin edellytysten noudattamista toimivaltaisen viranomaisen on rekisteröitävä pk-yritysten kasvumarkkinaksi hakija, jolla ei ole aiempaa toimintahistoriaa, ja varmennettava kolmen kalenterivuoden kuluttua, että pk-yritysten vähimmäisosuutta koskeva vaatimus täyttyy ensimmäisessä alakohdassa määritetyn mukaisesti.

▼B

2. Direktiivin 2014/65/EU 33 artiklan 3 kohdan b, c, d ja f alakohdassa esitettyjen kriteerien osalta monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ylläpitäjän kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen ei saa rekisteröidä monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää pk-yritysten kasvumarkkinaksi, jollei ole vahvistettu, että monenkeskinen kaupankäyntijärjestelmä

a) on ottanut käyttöön säännöt, joiden mukaan laaditaan objektiiviset ja avoimet kriteerit liikkeeseenlaskijoiden välineiden ottamisesta kaupankäynnin kohteeksi kauppapaikassaan ensimmäisen kerran ja jatkuvasti, ja soveltaa näitä sääntöjä;

b) toteuttaa toimintamallia, joka on asianmukainen sen toimintojen suorituskyvyn kannalta ja jolla varmistetaan tasapuolinen ja asianmukainen kaupankäynti kauppapaikkaan kaupankäynnin kohteeksi otetuilla rahoitusvälineillä;

c) on ottanut käyttöön säännöt, joiden perusteella liikkeeseenlaskijan, joka tarjoaa rahoitusvälineitään otettavaksi kaupankäynnin kohteeksi monenvälisessä kaupankäyntijärjestelmässä, on julkaistava silloin, kun direktiiviä 2003/71/EY ei sovelleta, asianmukainen listalleottoa koskeva asiakirja, joka on laadittu liikkeeseenlaskijan vastuulla ja jossa ilmoitetaan selvästi, onko se hyväksytty tai arvioitu vai ei ja kuka sen on tehnyt, ja soveltaa näitä sääntöjä;

d) on ottanut käyttöön sääntöjä, joiden mukaan määritellään c alakohdassa tarkoitettu listalleottoa koskeva asiakirja siten, että sijoittajat saavat riittävästi tietoa, jotta ne voivat tehdä perustellun arvion liikkeeseenlaskijan rahoitusasemasta ja näkymistä sekä sen arvopapereihin liittyvistä oikeuksista, ja soveltaa näitä sääntöjä;

e) edellyttää, että liikkeeseenlaskija ilmoittaa c kohdassa tarkoitetussa listalleottoa koskevassa asiakirjassa, katsooko se, että sen käyttöpääoma on riittävä sen nykyisiin vaatimuksiin nähden ja jos ei ole, miten se aikoo järjestää tarvittavan lisäkäyttöpääoman;

f) on tehnyt c kohdassa tarkoitettua listalleottoa koskevaan asiakirjaan liittyviä järjestelyjä, jotta asiakirjan täydellisyys, johdonmukaisuus ja ymmärrettävyys arvioidaan asianmukaisesti;

g) edellyttää, että liikkeeseenlaskijat, joiden arvopapereilla käydään kauppaa sen kauppapaikassa, julkaisevat vuotuiset tilinpäätöskertomukset kuuden kuukauden kuluessa kunkin varainhoitovuoden päättymisestä ja puolivuotiskertomukset neljän kuukauden kuluessa kunkin varainhoitovuoden kuuden ensimmäisen kuukauden päättymisestä;

h) varmistaa, että niiden liikkeeseenlaskijoiden, joiden arvopapereilla käydään kauppaa sen kauppapaikassa, direktiivin 2003/71/EY mukaisesti laaditut esitteet levitetään yleisölle ja d alakohdassa tarkoitetut listalleottoa koskevat asiakirjat, g alakohdassa tarkoitetut tilinpäätöskertomukset ja asetuksen (EU) N:o 596/2014 7 artiklan 1 kohdassa määritetyt tiedot julkaistaan sen verkkosivustolla tai liittämällä verkkosivustolle suora linkki niiden liikkeeseenlaskijoiden verkkosivuston sille sivulle, jolla nämä asiakirjat, kertomukset ja tiedot julkaistaan;

i) varmistaa, että h alakohdassa tarkoitetut sääntelytiedot ja suorat linkit ovat saatavilla sen verkkosivustolla vähintään viiden vuoden ajan;

▼M2

j) velvoittaa liikkeeseenlaskijat, jotka hakevat osakkeidensa ottamista kaupankäynnin kohteeksi sen kauppapaikassa ensimmäistä kertaa, osoittamaan tietyn vähimmäismäärän liikkeeseen laskemistaan osakkeista kaupankäyntiä varten kyseisessä monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä noudattaen monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ylläpitäjän vahvistamaa kynnysarvoa, joka ilmaistaan joko absoluuttisena arvona tai prosenttiosuutena koko liikkeeseen lasketusta osakepääomasta.

▼M2

Monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ylläpitäjä voi myöntää liikkeeseenlaskijoille, joilla ei ole oman pääoman ehtoisia kaupankäynnin kohteena kyseisessä monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, vapautuksen vaatimuksesta julkaista tämän kohdan ensimmäisen alakohdan g alakohdassa tarkoitetut puolivuosittaiset tilinpäätöskertomukset. Jos monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän ylläpitäjä käyttää tämän alakohdan ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettua vaihtoehtoa, toimivaltainen viranomainen ei saa vaatia ensimmäisen alakohdan g alakohdan soveltamiseksi, että liikkeeseenlaskijoiden, joilla ei ole oman pääoman ehtoisia rahoitusvälineitä kaupankäynnin kohteena kyseisessä monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, on julkaistava puolivuosittaiset tilinpäätöskertomukset.

▼B

79 artikla

Pk-yritysten kasvumarkkinan poisto rekisteristä

(direktiivin 2014/65/EU 33 artiklan 3 kohta)

1. Pk-yritysten osuuden kannalta ja rajoittamatta muita direktiivin 2014/65/EU 33 artiklan 3 kohdan b–g alakohdassa ja tämän asetuksen 78 artiklan 2 kohdassa määritettyjen edellytysten noudattamista pk-yritysten kasvumarkkinan kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen saa poistaa sen rekisteristä vain silloin, kun tämän asetuksen 78 artiklan 1 kohdan nojalla määritelty pk-yritysten osuus on alle 50 prosenttia kolmen peräkkäisen kalenterivuoden ajan.

2. Direktiivin 2014/65/EU 33 artiklan 3 kohdan b–g alakohdassa ja tämän asetuksen 78 artiklan 2 kohdassa määritettyjen edellytysten osalta pk-yritysten kasvumarkkinan ylläpitäjän kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on poistettava se rekisteristä, jos nämä edellytykset eivät enää täyty.

IV LUKU

KAUPPAPAIKKOJEN TOIMINNAN HARJOITTAMISTA KOSKEVAT VELVOITTEET

80 artikla

Tilanteet, joista aiheutuu merkittävää haittaa sijoittajien eduille ja markkinoiden asianmukaiselle toiminnalle

(direktiivin 2014/65/EU 32 artiklan 1 kohta, 32 artiklan 2 kohta sekä 52 artiklan 1 ja 2 kohta)

1. Direktiivin 2014/65/EU 32 artiklan 1 kohtaa, 32 artiklan 2 kohtaa sekä 52 artiklan 1 ja 2 kohtaa sovellettaessa rahoitusvälineellä käytävän kaupan keskeyttämisestä ja lopettamisesta katsotaan voivan aiheutua merkittävää haittaa sijoittajien eduille tai markkinoiden asianmukaiselle toiminnalle ainakin seuraavissa tilanteissa:

a) kun se aiheuttaisi rahoitusvakautta heikentävän järjestelmäriskin, kuten silloin, kun määräävä markkinapositio on käännettävä tai kun toimitusvelvoitteet jäisivät merkittäviltä osin täyttymättä;

b) kun kaupankäynnin jatkaminen markkinoilla on tarpeen ratkaisevan tärkeiden riskinhallintatoimintojen toteuttamiseksi silloin, kun rahoitusvälineet on likvidoitava selvitysosapuolen maksukyvyttömyyden vuoksi keskusvastapuolen maksukyvyttömyysmenettelyjen nojalla ja kun keskusvastapuoli altistuisi kohtuuttomille riskeille seurauksena kyvyttömyydestä laskea vakuusvaatimukset;

▼B

c) kun liikkeeseenlaskijan taloudellinen elinkelpoisuus heikkenisi, kuten silloin, jos se osallistuu yhtiötapahtumiin tai pääoman hankkimiseen.

2. Määritettäessä, aiheuttaako kaupankäynnin keskeyttäminen tai lopettaminen todennäköisesti merkittävää haittaa sijoittajien eduille tai markkinoiden asianmukaiselle toiminnalle jossain tietyssä tapauksessa, kansallisen toimivaltaisen viranomaisen, säännellyn markkinan ylläpitäjän, sijoituspalveluyrityksen taikka monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän tai organisoidun kaupankäyntijärjestelmän ylläpitäjän on otettava huomioon kaikki olennaiset tekijät, myös seuraavat:

a) markkinoiden merkitys likviditeetin kannalta, jos toimien seuraukset ovat todennäköisesti merkittävämmät silloin, kun kyseiset markkinat ovat likviditeetin kannalta olennaisemmat kuin muut markkinat;

b) suunnitellun toimen luonne, kun sellaiset toimet, joilla on jatkuva tai pitkäkestoinen vaikutus sijoittajien kykyyn käydä kauppapaikoissa kauppaa rahoitusvälineellä, kuten lopettamiset, todennäköisesti vaikuttavat sijoittajiin enemmän kuin muut toimet;

c) tarpeeksi läheisiin johdannaisiin, indekseihin tai viitearvoihin liittyvän keskeyttämisen tai lopettamisen kerrannaisvaikutukset, kun väline, jolla kaupankäynti on lopetettu tai keskeytetty, on niiden kohde-etuus tai osa;

d) keskeyttämisen vaikutukset sellaisten markkinoiden loppukäyttäjien etuihin, jotka ovat finanssialan ulkopuolisia vastapuolia, kuten yhteisöt, jotka käyvät kauppaa rahoitusvälineillä suojautuakseen kaupallisilta riskeiltä.

3. Edellä 2 kohdassa vahvistetut seikat on otettava huomioon myös kun kansallinen toimivaltainen viranomainen, säännellyn markkinan ylläpitäjä, sijoituspalveluyritys taikka monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän tai organisoidun kaupankäyntijärjestelmän ylläpitäjä päättää olla keskeyttämättä tai lopettamatta kaupankäyntiä rahoitusvälineellä sellaisten tilanteiden perusteella, jotka eivät sisälly 1 kohdassa olevaan luetteloon.

81 artikla

Tilanteet, joihin saattaa liittyä kauppapaikan sääntöjen merkittävää rikkomista, tavanomaisesta poikkeavaa kaupankäyntiä tai rahoitusjärjestelmään liittyviä järjestelmän toimintahäiriöitä

(direktiivin 2014/65/EU 31 artiklan 2 kohta ja 54 artiklan 2 kohta)

1. Kun arvioidaan, sovelletaanko vaatimusta ilmoittaa toimivaltaiselle viranomaiselle välittömästi kauppapaikan sääntöjen merkittävästä rikkomisesta, tavanomaisesta poikkeavasta kaupankäynnistä tai rahoitusvälineeseen liittyvistä järjestelmän toimintahäiriöistä, kauppapaikkojen ylläpitäjien on otettava huomioon tämän asetuksen liitteessä III olevassa A osassa luetellut indikaattorit.

▼B

2. Tietoja on pyydettävä vain sellaisista merkittävistä tapahtumista, jotka saattavat vaarantaa kauppapaikkojen roolin ja tehtävän osana rahoitusmarkkinoiden infrastruktuuria.

82 artikla

Tilanteet, joihin saattaa liittyä asetuksen (EU) N:o 596/2014 nojalla kiellettyyn toimintaan viittaavaa menettelyä

(direktiivin 2014/65/EU 31 artiklan 2 kohta ja 54 artiklan 2 kohta)

1. Kun arvioidaan, sovelletaanko vaatimusta ilmoittaa toimivaltaiselle viranomaiselle menettelystä, johon saattaa liittyä asetuksessa (EU) N:o 596/2014 kiellettyä toimintaa, kauppapaikkojen ylläpitäjien on otettava huomioon tämän asetuksen liitteessä III olevassa B osassa luetellut indikaattorit.

2. Sellaisen yhden tai useamman kauppapaikan, jossa rahoitusvälineellä ja/tai siihen liittyvällä rahoitusvälineellä käydään kauppaa, ylläpitäjän on noudatettava oikeasuhteista lähentymistapaa ja arvioitava saatuja indikaattoreita, myös sellaisia olennaisia indikaattoreita, joita ei ole nimenomaisesti lueteltu tämän asetuksen liitteessä III olevassa B osassa, ennen relevantille kansalliselle toimivaltaiselle viranomaiselle ilmoittamista ja otettava huomioon seuraavat seikat:

a) poikkeukset niiden rahoitusvälineiden, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi tai joilla käydään kauppaa kauppapaikassa, tavallisesta kaupankäyntirakenteesta;

b) ylläpitäjän saatavilla tai käytettävissä olevat tiedot, sekä ne, jotka ovat sisäisesti osa kauppapaikan toimintoja, että ne, jotka ovat saatavilla julkisesti.

3. Yhden tai useamman kauppapaikan ylläpitäjän on otettava huomioon ns. front running -toiminta, joka tarkoittaa sitä, että markkinoiden jäsen tai osapuoli käy kauppaa omaan lukuunsa asiakkaansa edellä, ja sen on käytettävä siihen tarjouskirjan tietoja, jotka kauppapaikan on tallennettava asetuksen (EU) N:o 600/2014 25 artiklan nojalla, etenkin niitä tietoja, jotka liittyvät tapaan, jolla jäsen tai osapuoli toteuttaa kaupankäyntitoimintaansa.

V LUKU

POSITIOISTA ILMOITTAMINEN HYÖDYKEJOHDANNAISTEN ALALLA

83 artikla

Positioista ilmoittaminen

(direktiivin 2014/65/EU 58 artiklan 1 kohta)

1. Direktiivin 2014/65/EU 58 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen viikoittaisten ilmoitusten osalta kauppapaikan velvoitetta julkaista tällainen ilmoitus sovelletaan, kun kumpikin seuraavista kynnysarvoista ylittyy:

▼B

a) tietyssä kauppapaikassa on tietyn sopimuksen osalta 20 avoimen position haltijaa; ja

▼M3

b) avoinna olevien sopimusten pitkien tai lyhyiden positioiden kokonaismäärän absoluuttinen määrä ilmaistuna kyseisen hyödykejohdannaisen erien lukumääränä on vähintään 10 000 erää.

Edellä olevaa b alakohtaa ei sovelleta päästöoikeuksiin eikä niiden johdannaisiin.

▼B

2. Edellä olevan 1 kohdan a alakohdassa vahvistettua kynnysarvoa on sovellettava yhteenlasketusti kaikkien henkilöluokkien perusteella riippumatta yksittäisessä henkilöluokassa olevien position haltijoiden lukumäärästä.

▼M3

3. Sellaisten sopimusten osalta, joissa tietyssä henkilöluokassa on vähemmän kuin viisi position haltijaa, pitkien ja lyhyiden positioiden kokonaismääriä, näissä määrissä edellisen ilmoituksen jälkeen tapahtuneita muutoksia, avoinna olevien sopimusten kokonaismäärän prosenttiosuutta kyseisessä luokassa ja positioiden haltijoiden määrää kyseisessä luokassa ei saa julkistaa.

▼B

4. Sellaisten sopimusten osalta, jotka täyttävät 1 kohdan a ja b alakohdassa vahvistetut edellytykset ensimmäistä kertaa, kauppapaikkojen on julkistettava sopimusten ensimmäinen viikoittainen ilmoitus heti kun se on käytännössä mahdollista, ja viimeistään kolmen viikon kuluttua siitä päivästä, jolloin kynnysarvot ylittyivät ensimmäisen kerran.

5. Jos 1 kohdan a ja b alakohdassa vahvistetut edellytykset eivät enää täyty, kauppapaikkojen on jatkettava viikoittaisten ilmoitusten julkistamista kolmen kuukauden ajan. Velvoitetta julkistaa viikoittainen ilmoitus ei enää sovelleta, jos 1 kohdan a ja b alakohdassa vahvistetut edellytykset eivät enää ole täyttyneet tämän ajanjakson umpeutuessa.

VI LUKU

RAPORTOINTIPALVELUJEN TARJOAJIA KOSKEVAT TIETOJEN TOIMITTAMISVELVOITTEET

84 artikla

Velvoite toimittaa kaupankäyntitietoja kohtuullisin kaupallisin ehdoin

(direktiivin 2014/65/EU 64 artiklan 1 kohta ja 65 artiklan 1 kohta)

1. Asetuksen (EU) N:o 600/2014 6, 20 ja 21 artiklassa vahvistetut tiedot sisältävien kaupankäyntitietojen asettamiseksi julkisesti saataville kohtuullisin kaupallisin ehdoin direktiivin 2014/65/EU 64 artiklan 1 kohdan ja 65 artiklan 1 kohdan mukaisesti hyväksyttyjen julkistamisjärjestelyjen ja konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajien on täytettävä 85–89 artiklassa vahvistetut velvoitteet.

▼B

2. Hyväksyttyihin julkistamisjärjestelyihin tai konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajiin, jotka toimittavat kaupankäyntitietoja julkisesti saataville maksutta, ei sovelleta 85 artiklaa, 86 artiklan 2 kohtaa, 87 artiklaa, 88 artiklan 2 kohtaa ja 89 artiklaa.

85 artikla

Velvoite toimittaa kaupankäyntitietoja kustannusperusteisesti

(direktiivin 2014/65/EU 64 artiklan 1 kohta ja 65 artiklan 1 kohta)

1. Kaupankäyntitietojen hinnan perusteena ovat tietojen tuottamisesta ja levittämisestä aiheutuvat kustannukset, ja hintaan voi sisältyä myös kohtuullinen marginaali.

2. Kaupankäyntitietojen tuottamis- ja levittämiskustannuksiin voi sisältyä asianmukainen osuus yhteiskustannuksista, joita aiheutuu hyväksyttyjen julkistamisjärjestelyjen ja konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajien antamista muista palveluista.

86 artikla

Velvoite toimittaa kaupankäyntitietoja syrjimättömästi

(direktiivin 2014/65/EU 64 artiklan 1 kohta ja 65 artiklan 1 kohta)

1. Hyväksyttyjen julkistamisjärjestelyjen ja konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajien on asetettava kaupankäyntitiedot saataville samaan hintaan ja samoin ehdoin ja edellytyksin kaikille asiakkaille, jotka julkaistujen puolueettomien perusteiden mukaisesti kuuluvat samaan luokkaan.

2. Jos eri luokkiin kuuluvilta asiakkailta veloitetut hinnat eroavat toisistaan, erojen on oltava oikeassa suhteessa arvoon, joka kaupankäyntitiedoilla on kyseisille asiakkaille, kun otetaan huomioon

a) kaupankäyntitietojen ala ja laajuus, mukaan lukien niiden rahoitusvälineiden lukumäärä ja kaupankäyntivolyymi, joita tiedot koskevat;

b) tarkoitus, johon asiakas käyttää markkinatietoja, esimerkiksi käytetäänkö tietoja asiakkaan omaan kaupankäyntitoimintaan, myydäänkö tiedot uudelleen vai käytetäänkö niitä tietojen koostamiseen.

3. Sovellettaessa 1 kohtaa hyväksytyillä julkistamisjärjestelyillä ja konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajilla on oltava skaalautuvat valmiudet sen varmistamiseksi, että kaupankäyntitiedot ovat aina asiakkaiden saatavilla ajallaan ja syrjimättömästi.

87 artikla

Käyttäjäkohtaiset maksut

(direktiivin 2014/65/EU 64 artiklan 1 kohta ja 65 artiklan 1 kohta)

1. Hyväksyttyjen julkistamisjärjestelyjen ja konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajien on veloitettava markkinatietojen käytöstä palkkio sen mukaan, miten yksittäiset loppukäyttäjät ovat käyttäneet tietoja (käyttäjäkohtaisesti). Hyväksyttyjen julkistamisjärjestelyjen ja konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajien on otettava käyttöön järjestelyt, joiden avulla varmistetaan, että kustakin yksittäisestä markkinatietojen käyttötapahtumasta veloitetaan palkkio vain kerran.

▼B

2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, hyväksytyt julkistamisjärjestelyt ja konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajat voivat päättää, että markkinatiedot eivät ole saatavilla käyttäjäkohtaisesti, jos palkkion veloittaminen käyttäjäkohtaisesti ei olisi oikeassa suhteessa tietojen saataville asettamisesta aiheutuviin kustannuksiin, kun otetaan huomioon tietojen ala ja laajuus.

3. Hyväksyttyjen julkistamisjärjestelyjen tai konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajien on esitettävä perustelut, jos ne kieltäytyvät asettamasta markkinatietoja saataville käyttäjäkohtaisesti, ja julkaistava perustelut verkkosivustollaan.

88 artikla

Kaupankäyntitietojen eriyttäminen ja jaotteleminen

(direktiivin 2014/65/EU 64 artiklan 1 kohta ja 65 artiklan 1 kohta)

1. Hyväksyttyjen julkistamisjärjestelyjen ja konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajien on asetettava kaupankäyntitiedot saataville ilman, että ne on niputettu yhteen muiden palvelujen kanssa.

2. Kaupankäyntitiedoista veloitettava hinta määräytyy sen mukaan, missä määrin tiedot on jaoteltava asetuksen (EU) N:o 600/2014 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla ja komission delegoidun asetuksen (EU) 2017/572 ([1]) artikloissa täsmennetyn mukaan.

89 artikla

Avoimuusvelvoite

(direktiivin 2014/65/EU 64 artiklan 1 kohta ja 65 artiklan 1 kohta)

1. Hyväksyttyjen julkistamisjärjestelyjen ja konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajien on ilmoitettava markkinatietojen hinta ja muut tietojen tarjonnan ehdot helposti saatavilla olevalla tavalla.

2. Seuraavat tiedot on ilmoitettava:

a) voimassa olevat hinnastot, mukaan lukien seuraavat tiedot:

   i) tietojen esittämisestä veloitettavat käyttäjäkohtaiset palkkiot;

   ii) ei-julkisesta käytöstä veloitettavat palkkiot;

   iii) alennusperiaatteet;

   iv) käyttöoikeuksiin liittyvät palkkiot;

   v) kauppaa edeltävistä ja kaupan jälkeisistä markkinatiedoista veloitettavat palkkiot;

   vi) muista tietoluokista perittävät palkkiot, mukaan lukien ne, joita vaaditaan asetuksen (EU) N:o 600/2014 12 artiklan 2 kohdan mukaisten teknisten sääntelystandardien mukaan;

   vii) muut sopimusehdot ja –edellytykset;

([1]) Komission delegoitu asetus (EU) 2017/572, annettu 2 päivänä kesäkuuta 2016, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 600/2014 täydentämisestä kauppaa edeltävien ja kaupan jälkeisten tietojen tarjoamista ja tietojen jaottelun tasoa koskevilla teknisillä sääntelystandardeilla (katso tämän virallisen lehden sivu 142).

▼B

b) tulevista hinnanmuutoksista ilmoittaminen vähintään 90 päivää etukäteen;

c) markkinatietojen sisältöä koskevat tiedot, mukaan lukien;

i) niiden rahoitusvälineiden lukumäärä, joita markkinatiedot koskevat;

ii) niiden rahoitusvälineiden kokonaisvaihto, joita markkinatiedot koskevat;

iii) kauppaa edeltävien markkinatietojen ja kaupan jälkeisten markkinatietojen suhde;

iv) tiedot muusta datasta, jota tarjotaan markkinatietojen lisäksi;

v) tarjottuja kaupankäyntitietoja koskevan käyttöoikeusmaksun viimeisimmän muutoksen päivämäärä;

d) markkinatietojen saataville asettamisesta saadut tulot ja niiden osuus hyväksyttyjen julkistamisjärjestelyjen tai konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajien kaikista tuloista;

e) tiedot hinnan määräytymisestä, mukaan lukien käytetyistä kustannuslaskentamenetelmistä ja periaatteista, joiden mukaisesti välittömät ja muuttuvat yhteiskustannukset kohdennetaan ja kiinteät yhteiskustannukset jaetaan markkinatietojen tuotannon ja levittämisen sekä hyväksyttyjen julkistamisjärjestelyjen ja konsolidoitujen kaupankäyntitietojen tarjoajien antamien muiden palvelujen välillä.

VII LUKU

TOIMIVALTAISET VIRANOMAISET JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

90 artikla

Kauppapaikan toiminnan merkittävyyden määrittäminen vastaanottavan jäsenvaltion kannalta

(direktiivin 2014/65/EU 79 artiklan 2 kohta)

1. Säännellyn markkinan toiminnan vastaanottavassa jäsenvaltiossa voidaan katsoa olevan merkittävää kyseisen vastaanottavan jäsenvaltion arvopaperimarkkinoiden toiminnan ja sijoittajien suojan kannalta, kun vähintään yksi seuraavista edellytyksistä täyttyy:

a) vastaanottava jäsenvaltio on aiemmin ollut kyseisen säännellyn markkinan kotijäsenvaltio;

b) kyseinen säännelty markkina on hankkinut fuusion, yritysoston tai muuntyyppisen siirron myötä sellaisen säännellyn markkinan liiketoiminnan kokonaan tai osittain, jonka toiminnasta vastasi aiemmin markkinatoimija, jonka rekisteröity toimisto tai pääkonttori oli vastaanottavassa jäsenvaltiossa.

▼B

2. Monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän tai organisoidun kaupankäyntijärjestelmän toiminnan vastaanottavassa jäsenvaltiossa voidaan katsoa olevan merkittävää kyseisen vastaanottavan jäsenvaltion arvopaperimarkkinoiden toiminnan ja sijoittajien suojan kannalta, jos vähintään yksi 1 kohdassa säädetyistä edellytyksistä täyttyy kyseisen monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän tai organisoidun kaupankäyntijärjestelmän osalta ja jos vähintään toinen seuraavista lisäperusteista täyttyy:

a) ennen kuin jompikumpi 1 kohdassa vahvistetuista tilanteista syntyi monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän tai organisoidun kaupankäyntijärjestelmän osalta, kauppapaikan markkinaosuus oli vähintään 10 prosenttia kaupankäynnin rahamääräisestä kokonaisliikevaihdosta kauppapaikoissa tapahtuvissa kaupoissa ja kauppojen sisäisen toteuttajan kautta tapahtuvissa kaupoista vähintään yhdessä omaisuuseräluokassa, johon sovelletaan asetuksen (EU) N:o 600/2014 mukaisia avoimuusvelvoitteita;

b) monenkeskinen kaupankäyntijärjestelmä tai organisoitu kaupankäyntijärjestelmä on rekisteröity pk-yritysten kasvumarkkinaksi.

VIII LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

91 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

▼M1

Sitä sovelletaan 3 päivästä tammikuuta 2018.

▼B

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

▼M5

LIITE I

Tietojen tallentaminen

Luettelo tiedoista, joista sijoituspalveluyritysten on vähintään pidettävä kirjaa toimintojensa luonteen mukaisesti

Velvoitteen luonne	Kirjanpidon tyyppi	Tiivistelmä sisällöstä	Lainsäädäntöviite
Asiakkaan arviointi			
	Asiakkaille annettavat tiedot	Sisältö direktiivin 2014/65/EU 24 artiklan 4 kohdassa ja tämän asetuksen 44–51 artiklassa säädetyn mukaisesti	Direktiivin 2014/65/EU 24 artiklan 4 kohta Tämän asetuksen 44–51 artikla
	Asiakassopimukset	Kirjanpito direktiivin 2014/65/EU 25 artiklan 5 kohdassa säädetyn mukaisesti	Direktiivin 2014/65/EU 25 artiklan 5 kohta Tämän asetuksen 58 artikla
	Soveltuvuuden ja asianmukaisuuden arviointi	Sisältö direktiivin 2014/65/EU 25 artiklan 2 ja 3 kohdassa ja tämän asetuksen 54, 55 ja 60 artiklassa säädetyn mukaisesti	Direktiivin 2014/65/EU 25 artiklan 2 ja 3 kohta Tämän asetuksen 54, 55 ja 56 artikla
Toimeksiantojen käsittely			
	Asiakastoimeksiantojen käsittely – yhdessä toteutetut liiketoimet	Kirjanpito tämän asetuksen 67–70 artiklassa säädetyn mukaisesti	Direktiivin 2014/65/EU 24 artiklan 1 kohta ja 28 artiklan 1 kohta Tämän asetuksen 67–70 artikla
	Omaan lukuun toteutettavien liiketoimien yhdistäminen ja kohdentaminen	Kirjanpito tämän asetuksen 69 artiklassa säädetyn mukaisesti	Direktiivin 2014/65/EU 24 artiklan 1 kohta ja 28 artiklan 1 kohta Tämän asetuksen 69 artikla
Asiakastoimeksiannot ja liiketoimet			
	Kirjanpito asiakastoimeksiannoista tai kaupankäyntipäätöksistä	Kirjanpito tämän asetuksen 74 artiklassa säädetyn mukaisesti	Direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 6 kohta Tämän asetuksen 74 artikla
	Kirjanpito liiketoimista ja toimeksiantojen käsittelystä	Kirjanpito tämän asetuksen 75 artiklassa säädetyn mukaisesti	Direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 6 kohta Tämän asetuksen 75 artikla
Raportointi asiakkaille			
	Asiakkaille tarjottuja palveluita koskevat velvoitteet	Sisältö tämän asetuksen 59–63 artiklassa säädetyn mukaisesti	Direktiivin 2014/65/EU 24 artiklan 1 ja 6 kohta sekä 25 artiklan 1 ja 6 kohta Tämän asetuksen 59–63 artikla

▼M5

Velvoitteen luonne	Kirjanpidon tyyppi	Tiivistelmä sisällöstä	Lainsäädäntöviite
		Asiakasvarojen suojaaminen	
	Sijoituspalveluyrityksen hallussa olevat asiakkaan rahoitusvälineet	Kirjanpito direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 8 kohdassa ja komission delegoidun direktiivin (EU) 2017/593 2 artiklassa säädetyn mukaisesti.	Direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 8 kohta Delegoidun direktiivin (EU) 2017/593 2 artikla
	Sijoituspalveluyrityksen hallussa olevat asiakkaan varat	Kirjanpito direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 9 kohdassa ja delegoidun direktiivin (EU) 2017/593 2 artiklassa säädetyn mukaisesti	Direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 9 kohta Delegoidun direktiivin (EU) 2017/593 2 artikla
	Asiakkaan rahoitusvälineiden käyttäminen	Kirjanpito delegoidun direktiivin (EU) 2017/593 5 artiklassa säädetyn mukaisesti	Direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 8, 9 ja 10 kohta Delegoidun direktiivin (EU) 2017/593 5 artikla
		Yhteydenpito asiakkaisiin	
	Tiedot kuluista ja liitännäisistä veloituksista	Sisältö tämän asetuksen 50 artiklassa säädetyn mukaisesti	Direktiivin 2014/65/EU 24 artiklan 4 kohdan c alakohta Tämän asetuksen 50 artikla
	Tietoa sijoituspalveluyrityksestä ja sen palveluista, rahoitusvälineistä sekä asiakkaiden varojen suojaamisesta	Sisältö tämän asetuksen 47, 48 ja 49 artiklassa säädetyn mukaisesti	Direktiivin 2014/65/EU 24 artiklan 4 kohta Tämän asetuksen 47, 48 ja 49 artikla
	Asiakkaille annettavat tiedot	Yhteydenpidon tallenteet	Direktiivin 2014/65/EU 24 artiklan 3 kohta Tämän asetuksen 46 artikla
	Markkinointiviestintä (paitsi suullinen viestintä)	Kaikki sijoituspalveluyrityksen toteuttama markkinointiviestintä (paitsi suullinen viestintä) tämän asetuksen 44 ja 46 artiklassa säädetyn mukaisesti	Direktiivin 2014/65/EU 24 artiklan 3 kohta Tämän asetuksen 44 ja 46 artikla
	Sijoitusneuvonta yksityisasiakkaille	i) Vahvistus siitä, että sijoitusneuvontaa on annettu, sekä sen päivämäärä ja kellonaika, ii) suositeltu rahoitusväline ja iii) asiakkaalle annettu sopivuutta koskeva selvitys	Direktiivin 2014/65/EU 25 artiklan 6 kohta Tämän asetuksen 54 artikla
	Sijoitustutkimus	Jokainen sijoitustutkimus, jonka sijoituspalveluyritys on toimittanut pysyvällä välineellä	Direktiivin 2014/65/EU 24 artiklan 3 kohta Tämän asetuksen 36 ja 37 artikla

▼M5

Velvoitteen luonne	Kirjanpidon tyyppi	Tiivistelmä sisällöstä	Lainsäädäntöviite
Toiminnan järjestämistä koskevat vaatimukset			
	Yrityksen liiketoiminta ja sisäinen organisaatio	Kirjanpito tämän asetuksen 21 artiklan 1 kohdan f alakohdassa säädetyn mukaisesti	Direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 2–10 kohta Tämän asetuksen 21 artiklan 1 kohdan f alakohta
	Vaatimustenmukaisuuskertomukset	Jokainen hallintoelimelle toimitettu vaatimustenmukaisuuskertomus	Direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 2 kohta Tämän asetuksen 22 artiklan 2 kohdan c alakohta ja 25 artiklan 2 kohta
	Eturistiriitoja koskeva kirjanpito	Kirjanpito tämän asetuksen 35 artiklassa säädetyn mukaisesti	Direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 3 kohta Tämän asetuksen 35 artikla
	Kannustimet	Direktiivin 2014/65/EU 24 artiklan 9 kohdan mukaisesti asiakkaille annetut tiedot	Direktiivin 2014/65/EU 24 artiklan 9 kohta Delegoidun direktiivin (EU) 2017/593 11, 12 ja 13 artikla
	Riskienhallintaselvitykset	Jokainen toimivalle johdolle toimitettu riskienhallintaselvitys	Direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 5 kohta Tämän asetuksen 23 artiklan 1 kohdan b alakohta ja 25 artiklan 2 kohta
	Sisäiset tarkastuskertomukset	Jokainen toimivalle johdolle toimitettu sisäinen tarkastuskertomus	Direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 5 kohta Tämän asetuksen 24 artikla ja 25 artiklan 2 kohta
	Valitusten käsittelyä koskeva kirjanpito	Jokainen valitus ja sen käsittelyyn liittyvät toimet	Direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 2 kohta Tämän asetuksen 26 artikla
	Henkilökohtaisia liiketoimia koskeva kirjanpito	Kirjanpito tämän asetuksen 29 artiklan 5 kohdan c alakohdassa säädetyn mukaisesti	Direktiivin 2014/65/EU 16 artiklan 2 kohta Tämän asetuksen 29 artiklan 5 kohdan c alakohta

▼B

LIITE II

Kulut ja veloitukset

Määritetyt kulut, joiden olisi oltava osa asiakkaille ilmoitettavia kuluja ([1])

Taulukko 1 – Kaikki sijoituspalvelun (-palvelujen) ja/tai oheispalvelujen antamisesta asiakkaalle veloitettujen kulujen ja liitännäisten veloitusten on muodostettava osa asiakkaalle ilmoitettavasta määrästä

Ilmoitettavat kuluerät		Esimerkkejä:
Sijoituspalvelun antamiseen liittyvät kertaluonteiset veloitukset	Kaikki sijoituspalveluyritykselle sijoituspalvelun (-palvelujen) antamisen alkaessa tai päättyessä maksettavat kulut ja veloitukset	Talletusmaksut, sulkemismaksut ja vaihtokulut ([1])
Sijoituspalvelun antamiseen liittyvät jatkuvaluonteiset veloitukset	Kaikki sijoituspalveluyrityksille niiden asiakkaille antamista palveluista maksettavat jatkuvaluonteiset kulut ja veloitukset	Sijoitusten hoitomaksut, neuvontamaksut, säilytysmaksut
Kaikki sijoituspalvelun antamisen aikana aloitettuihin liiketoimiin liittyvät kulut	Kaikki kulut ja veloitukset, jotka liittyvät sijoituspalveluyrityksen tai muiden osapuolten toteuttamiin liiketoimiin	Välityspalkkiot ([2]), rahaston hoitajalle maksettavat aloitus- ja lopetusmaksut, järjestelmämaksut, korotukset (sisältyvät liiketoimen hintaan), leimavero, liiketoimen vero ja valuuttakustannukset
Oheispalveluihin liittyvät veloitukset	Oheispalveluihin liittyvät kulut ja veloitukset, jotka eivät sisälly edellä mainittuihin kuluihin	Tutkimuskustannukset Säilytyskustannukset
Satunnaiset kulut		Tuottosidonnaiset palkkiot

([1]) Vaihtokuluilla tarkoitetaan sijoittajilta veloitettavia (mahdollisia) kuluja, jos ne vaihtavat yhdestä sijoituspalveluyrityksestä toiseen.
([2]) Välityspalkkioilla tarkoitetaan kuluja, joita sijoituspalveluyritykset veloittavat toimeksiantojen toteuttamisesta.

Taulukko 2 – Kaikki rahoitusvälineeseen liittyvät kulut ja liitännäisveloitukset, joiden olisi muodostettava osa ilmoitettavasta määrästä

Ilmoitettavat kuluerät		Esimerkkejä:
Kertaluonteiset veloitukset	Kaikki kulut ja veloitukset (jotka sisältyvät rahoitusvälineen hintaan tai jotka lisätään siihen), jotka tuotteen toimittajille maksetaan rahoitusvälineeseen sijoittamisen alkaessa tai päättyessä	Ennakolta veloitettava hoitomaksu, strukturointimaksu ([1]), jakelumaksu
Jatkuvaluonteiset maksut	Kaikki jatkuvaluonteiset kulut ja veloitukset, jotka liittyvät rahoitustuotteen hallintaan ja jotka vähennetään rahoitusvälineen arvosta siihen sijoittamisen aikana	Hoitomaksut, palvelumaksut, swap-maksut, arvopaperilainaukseen liittyvät maksut ja verot sekä rahoituskulut

([1]) Tietyt kuluerät ovat kummassakin taulukossa, mutta ne eivät ole päällekkäisiä, sillä ne liittyvät tuotteen kuluihin ja palvelun kuluihin. Esimerkkejä ovat sijoitusten hoitomaksut (taulukossa 1 sijoitusten hoitomaksut liittyvät sijoituspalveluyritykseen, joka antaa asiakkailleen salkunhoitopalveluja, kun taas taulukossa 2 kyse on hoitomaksuista, jotka sijoitusrahaston hoitaja veloittaa sijoittajalta) ja välityspalkkioista (taulukossa 1 kyse on sijoituspalveluyrityksen veloittamista palkkioista, kun se käy kauppaa asiakkaidensa lukuun, kun taas taulukossa 2 kyse on sijoitusrahaston maksamista palkkioista, kun kauppaa käydään rahaston lukuun).

▼B

Ilmoitettavat kuluerät		Esimerkkejä:
Kaikki liiketoimiin liittyvät kulut	Kaikki sijoitusten hankkimisesta ja luovuttamisesta veloitettavat kulut ja veloitukset	Välityspalkkiot, rahaston maksamat aloitus- ja lopetusmaksut, liiketoimen hintaan sisältyvät korotukset, leimavero, liiketoimen vero ja valuuttakustannukset
Satunnaiset kulut		Tuottosidonnaiset palkkiot

([1]) Strukturointimaksuilla tarkoitetaan maksuja, jotka strukturoitujen sijoitustuotteiden valmistajat veloittavat tuotteiden strukturoinnista. Ne voivat liittyä laajempaan valmistajan tarjoamaan palveluvalikoimaan.

▼B

LIITE III

Kauppapaikkojen ylläpitäjien velvoite ilmoittaa kansalliselle toimivaltaiselle viranomaiselle välittömästi

A OSA

Indikaattorit, jotka voivat viitata kauppapaikan sääntöjen merkittäviin rikkomisiin, tavanomaisesta poikkeaviin markkinaolosuhteisiin tai rahoitusvälineeseen liittyvän järjestelmän toimintahäiriöitä

Kauppapaikan sääntöjen merkittävät rikkomiset

1. Markkinaosapuolet rikkovat kauppapaikan sääntöjä, joiden tarkoituksena on suojata markkinoiden eheyttä, markkinoiden asianmukaista toimintaa tai muiden markkinaosapuolten merkittäviä etuja.

2. Kauppapaikka pitää rikkomusta tai sen vaikutusta niin vakavana, että kurinpitotoimien harkinta on perusteltua.

Tavanomaisesta poikkeavat markkinaolosuhteet

3. Hinnanmuodostusprosessia häiritään merkittävän pitkän aikaa.

4. Kaupankäyntijärjestelmien kapasiteetit täyttyvät tai ylittyvät.

5. Markkinatakaajat / likviditeetin tarjoajat ilmoittavat toistuvasti kauppojen epäonnistumisesta.

6. Direktiivin 2014/65/EU 48 artiklan ja sen täytäntöönpanotoimien mukaisten, kauppapaikkaa algoritmisen kaupankäynnin riskeiltä suojaavien ratkaisevan tärkeiden mekanismien rikkoutuminen tai häiriintyminen.

Järjestelmän toimintahäiriöt

7. Suoran markkinoillepääsyjärjestelmän vakavat häiriöt tai rikkoontumiset, joiden seurauksena osapuolet eivät pysty antamaan toimeksiantoja tai muokkaamaan tai peruuttamaan niitä.

8. Liiketoimien täsmäytysjärjestelmän vakavat häiriöt tai rikkoontumiset, joiden seurauksena osapuolet eivät voi olla varmoja toteutettujen liiketoimien tai tosiaikaisten toimeksiantojen tilasta, eikä kaupankäynnille välttämättömiä tietoja (kuten indeksiarvon levittäminen kaupankäyntiin tietyillä kyseisen indeksin johdannaisilla) ole saatavana.

9. Niiden järjestelmien vakavat häiriöt tai rikkoontumiset, joilla levitetään kauppapaikkojen julkaisemien kaupankäyntiä edeltäviä ja sen jälkeisiä avoimuustietoja ja muita olennaisia tietoja direktiivin 2014/65/EU ja asetuksen (EU) N:o 600/2014 mukaisten velvoitteiden nojalla.

10. Niiden kauppapaikan järjestelmien vakavat häiriöt tai rikkoontumiset, joilla se seuraa ja valvoo markkinaosapuolten kaupankäyntitoimia, sekä muiden sellaisten asiaankuuluvien palveluntarjoajien, eritoten keskusvastapuolten ja arvopaperikeskusten, järjestelmien vakavat häiriöt tai rikkoontumiset, jotka vaikuttavat kaupankäyntijärjestelmään.

▼B

B OSA

Indikaattorit, jotka voivat viitata asetuksen (EU) N:o 596/2014 mukaisiin väärinkäytöksiin

Mahdollisten sisäpiirikauppojen tai markkinoiden manipuloinnin indikaattorit

1. Epätavallinen määrä liiketoimia ja/tai toimeksiantoja kaupankäyntiin tietyllä rahoitusvälineellä yhden jäsenen/osapuolen kanssa tai tiettyjen jäsenten/osapuolten välillä.

2. Liiketoimen epätavallinen toistaminen muutaman jäsenen/osapuolen välillä tietyn ajanjakson ajan.

Mahdollisten sisäpiirikauppojen indikaattorit

3. Tiettyjen jäsenten/osapuolten epätavallinen ja merkittävä kaupankäynti tai kauppaa koskevien toimeksiantojen antaminen yrityksen rahoitusvälineiden osalta ennen tärkeistä yhtiötapahtumista tai hintoihin vaikuttavien tietojen ilmoittamista; kauppaa koskevista toimeksiannoista/liiketoimista johtuvat äkilliset ja epätavalliset muutokset toimeksiantojen/liiketoimien määrässä ja/tai hinnoissa ennen kyseistä rahoitusvälinettä koskevia julkisia ilmoituksia.

4. Se, antaako markkinoiden jäsen/osapuoli kauppaa koskevia toimeksiantoja tai toteuttaako se liiketoimia ennen kuin kyseinen jäsen/osapuoli tai henkilöt, joiden tiedetään yleisesti liittyvän kyseiseen jäseneen/osapuoleen, tuottavat tai levittävät tutkimuksia tai sijoitussuosituksia, jotka asetetaan julkisesti saataville, tai välittömästi sen jälkeen.

Mahdollisen markkinoiden manipuloinnin indikaattorit

Jäljempänä 18–23 kohdassa kuvatut indikaattorit ovat erityisen olennaisia automaattisen kaupankäyntijärjestelmän kannalta.

5. Kauppaa koskevat toimeksiannot tai toteutetut liiketoimet muodostavat merkittävän osuuden kaupankäynnin kohteeksi otetun rahoitusvälineen liiketoimien päivittäisestä volyymista kyseisessä kauppapaikassa etenkin silloin, kun tämänkaltaiset toimet aiheuttavat merkittävän muutoksen kyseisten rahoitusvälineiden hinnassa.

6. Kauppaa koskevia toimeksiantoja antaa tai liiketoimia toteuttaa jäsen/osapuoli, jolla on rahoitusvälineeseen liittyvä merkittävä osto- tai myynti-intressi, ja toimeksiannot tai liiketoimet aiheuttavat merkittäviä muutoksia rahoitusvälineen hintaan kauppapaikassa.

7. Kauppaa koskevat toimeksiannot tai toteutetut liiketoimet keskittyvät pörssipäivän aikana tietylle lyhyelle ajanjaksolle ja johtavat hinnanmuutokseen, joka jatkossa muuttuu käänteiseksi.

8. Sellaisten kauppaa koskevien toimeksiantojen antaminen, jotka muuttavat kauppapaikassa kaupankäynnin kohteeksi otetun rahoitusvälineen parhaasta osto- tai myyntitarjouksesta annettuja tietoja tai yleisemmällä tasolla markkinaosapuolten käytössä olevan tarjouskirjan tietoja, ja jotka peruutetaan ennen toteuttamista.

9. Markkinoiden jäsen/osapuoli toteuttaa liiketoimia tai antaa kauppaa koskevia toimeksiantoja, joille ei ole muuta ilmeistä perustetta kuin rahoitusvälineen hinnan nostaminen tai laskeminen lähelle tiettyä viitetasoa tai rahoitusvälineen kysyntään tai tarjontaan vaikuttaminen merkittävästi kaupankäyntipäivänä, esimerkiksi markkinan avautuessa tai sulkeutuessa.

▼B

10. Rahoitusvälineen ostaminen tai myyminen kaupankäyntijakson tiettynä ajankohtana (esimerkiksi markkinan avautuessa tai sulkeutuessa tai kauppojen toteutusvaiheessa) tavoitteena laskea tai nostaa viitehinta (esimerkiksi avaus- tai sulkemishinta tai toteutushinta) määrätylle tasolle tai ylläpitää sitä tietyllä tasolla (marking the close).

11. Liiketoimet tai kauppaa koskevat toimeksiannot, jotka vaikuttavat tai todennäköisesti vaikuttavat niin, että painotettu keskimääräinen hinta nousee tai laskee pörssipäivänä tai sen jonkin osan aikana.

12. Liiketoimet tai kauppaa koskevat toimeksiannot, jotka vaikuttavat tai todennäköisesti vaikuttavat niin, että pystytään asettamaan markkinahinta, kun se ei muuten olisi mahdollista rahoitusvälineen likviditeetin tai tarjouskirjan syvyyden vuoksi saman kaupankäyntijakson aikana.

13. Sellaisen liiketoimen toteuttaminen, joka muuttaa osto- ja myyntitarjoushintoja, kun tätä eroa käytetään muun liiketoimen hinnan määrittämisessä joko samassa tai muussa kauppapaikassa.

14. Huomattavia volyymeja koskevien toimeksiantojen tekeminen kaupankäyntijärjestelmän keskitettyyn tarjouskirjaan muutamaa minuuttia ennen huutokaupan hintojen määräytymisajanjaksoa ja kyseisten toimeksiantojen peruuttaminen muutamaa sekuntia ennen kuin tarjouskirja suljetaan huutokauppahinnan laskemista varten, jotta teoreettinen avaushinta näyttäisi olevan korkeampi tai alhaisempi kuin mitä se muuten olisi.

15. Sellaiseen liiketoimeen tai liiketoimien sarjaan osallistuminen, josta ilmoitetaan julkisesti tarkoituksena luoda vaikutelma, että rahoitusvälineellä käydään kauppaa tai että sen hinta liikkuu (”painting the tape”).

16. Liiketoimet, joissa yksi tai useampi salaa yhteistyössä toimiva markkinoiden jäsen/osapuoli antaa samanaikaisesti tai lyhyin väliajoin osto- ja myyntitoimeksiannot, joissa hinta ja määrä ovat lähes samat (improper matched orders).

17. Liiketoimet tai kauppaa koskevat toimeksiannot, jotka vaikuttavat tai todennäköisesti vaikuttavat niin, että kaupankäynnin turvarajat ylittyvät (esimerkiksi volyymi- ja hintarajat, osto- ja myyntitarjousten erojen parametrit jne.).

18. Kauppaa koskevat toimeksiannot tai toimeksiantojen sarjat, liiketoimet tai liiketoimien sarjat, joilla pyritään aloittamaan hintatrendi tai vahvistamaan sitä ja kannustamaan muita osapuolia vauhdittamaan tai jatkamaan trendiä, jotta voidaan saada aikaan tilaisuus position sulkemiseen tai avaamiseen suotuisaan hintaan (momentum ignition).

19. Useiden tai suurten kauppaa koskevien toimeksiantojen tallentaminen tarjouskirjaan, usein parasta tarjoustasoa huonommalle tasolle, tarkoituksena toteuttaa kauppa tarjouskirjan vastakkaisella puolella. Kaupan toteuduttua poistetaan toimeksiannot, joita ei ollut tarkoitus toteuttaa (layering/spoofing).

20. Pienten toimeksiantojen tekeminen (ping order) tavoitteena saada selville peitettyjen toimeksiantojen taso ja erityisesti arvioida piilossa olevan kaupankäyntijärjestelmän (dark platform) sisältöä.

▼B

21. Useiden kauppaa koskevien toimeksiantojen tekeminen ja/tai toimeksiantojen peruuttaminen ja/tai muuttaminen, jotta voidaan aiheuttaa epävarmuutta muille osapuolille, hidastaa niiden kaupankäyntiä ja/tai peittää oma strategia (quote stuffing).

22. Kauppaa koskevien toimeksiantojen tekeminen, jotta muiden, perinteisiä kaupankäyntitekniikoita käyttävien markkinoiden jäsenten/osapuolten (ns. hitaat kaupankävijät) mielenkiinto herää, minkä jälkeen toimeksiantojen ehdot muutetaan nopeasti huonommiksi tavoitteena käydä tuottavaa kauppaa hitaiden kaupankävijöiden tekemiä toimeksiantoja vastaan (smoking).

23. Kauppaa koskevien toimeksiantojen tai toimeksiantojen sarjan tekeminen tavoitteena saada selville muiden osapuolten toimeksiannot ja sen jälkeen hyödyntää saatuja tietoja tekemällä oma toimeksianto (phishing).

24. Se, missä määrin annetut kauppaa koskevat toimeksiannot tai toteutetut liiketoimet osoittavat kauppapaikan ylläpitäjän parhaan tietämyksen perusteella, että positioita on peruutettu lyhyellä aikavälillä ja että niiden osuus on merkittävä kyseisessä kauppapaikassa kyseisellä rahoitusvälineellä tehtyjen liiketoimien päivittäisestä volyymista, samalla kun tähän saattaa liittyä muutoksia sen rahoitusvälineen hinnassa, joka on otettu kaupankäynnin kohteeksi tai jolla käydään kauppaa kauppapaikassa.

Indikaattorit, jotka viittaavat kaupankäyntiin rahoitusvälineellä, tavoitteena epäasianmukaisesti vaikuttaa siihen liittyvän rahoitusvälineen hintaan samassa tai toisessa kauppapaikassa tai muissa kauppapaikoissa (cross-product market manipulation)

Kauppapaikan ylläpitäjän on kiinnitettävä jäljempänä kuvattuihin merkkeihin huomiota eritoten silloin, kun sekä rahoitusväline että siihen liittyvät rahoitusvälineet otetaan kaupankäynnin kohteeksi tai kun niillä käydään kauppaa tai kun edellä mainituilla välineillä käydään kauppaa useissa kauppapaikoissa, joiden ylläpitäjä on sama.

25. Liiketoimet tai kauppaa koskevat toimeksiannot, jotka vaikuttavat tai todennäköisesti vaikuttavat niin, että rahoitusvälineen hinta nousee, laskee tai pysyy ennallaan ennen siihen liittyvän johdannaisen tai vaihdettavissa olevan arvopaperin liikkeeseenlaskua, vapaaehtoista lunastusta tai erääntymistä.

26. Liiketoimet tai kauppaa koskevat toimeksiannot, jotka vaikuttavat tai todennäköisesti vaikuttavat niin, että kohde-etuutena olevan rahoitusvälineen hinta pysyy tasolla, joka ylittää tai alittaa siihen kytkeytyvän johdannaisen eräpäivänä toteutushinnan tai muun raja-arvon tai laukaisutason (barrier), jonka mukaisesti maksu määräytyy.

27. Liiketoimet, jotka vaikuttavat tai todennäköisesti vaikuttavat niin, että kohde-etuutena olevan rahoitusvälineen hinta muuttuu siten, että se ylittää kohde-etuuteen kytkeytyvän johdannaisen eräpäivänä toteutushinnan tai muun raja-arvon tai laukaisutason (barrier), jonka mukaisesti maksu määräytyy, tai ei saavuta sitä.

28. Liiketoimet, jotka aiheuttavat tai todennäköisesti aiheuttavat muutoksia rahoitusvälineen suoritushintaan, jota käytetään viitearvona tai määräävänä tekijänä laskettaessa vakuusvaatimuksia.

29. Kauppaa koskevia toimeksiantoja antaa tai liiketoimia toteuttaa jäsen/osapuoli, jolla on rahoitusvälineeseen liittyvä merkittävä osto- tai myynti-intressi, minkä seurauksena tähän liittyvän johdannaisen tai kohde-etuutena olevien varojen, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi kauppapaikassa, hinta muuttuu merkittävästi.

▼B

30. Yritys käy kauppaa tai tekee kauppaa koskevia toimeksiantoja (mukaan lukien kiinnostuksen ilmaukset) yhdessä kauppapaikassa tai sen ulkopuolella tavoitteena epäasianmukaisesti vaikuttaa rahoitusvälineeseen liittyvän rahoitusvälineen hintaan samassa tai toisessa kauppapaikassa taikka kauppapaikan ulkopuolella (cross-product manipulation; kaupankäynti rahoitusvälineellä, jotta voidaan epäasianmukaisesti asettaa siihen liittyvän rahoitusvälineen hinta toisessa tai samassa kauppapaikassa tai kauppapaikan ulkopuolella).

31. Rahoitusvälineen ja toisen siihen liittyvän rahoitusvälineen välisen arbitraasin mahdollisuuksia (vaikuttamalla jommankumman rahoitusvälineen viitehintoihin) voidaan luoda tai parantaa tehdä erilaisilla rahoitusvälineillä (esimerkiksi oikeudet/osakkeet, spot-markkinat/johdannaismarkkinat, optiotodistukset/osakkeet). Oikeuksien osalta se voidaan saavuttaa vaikuttamalla oikeuksien (teoreettiseen) avaushintaan tai (teoreettiseen) sulkemishintaan.

▼B

LIITE IV

1 OSA

Kirjanpito asiakastoimeksiannoista ja kaupankäyntipäätöksistä

1. Asiakkaan nimi ja muut yksilöintitiedot

2. Asiakkaan lukuun toimivien relevanttien henkilöiden nimet ja muut yksilöintitiedot

3. Sijoituspalveluyrityksessä sijoituspäätöksestä vastuullisen toimijan tunniste (Trader ID)

4. Sijoituspalveluyrityksessä sijoituspäätökseen liittyvän algoritmin tunniste (Algo ID)

5. Buy/sell-indikaattori (osto- ja myynti-indikaattori)

6. Rahoitusvälineen yksilöinti

7. Yksikköhinta ja hinnan merkintätapa

8. Hinta

9. Hintakerroin

10. Valuutta 1

11. Valuutta 2

12. Alkuperäinen määrä ja määrän merkintätapa

13. Voimassaoloaika

14. Toimeksiannon tyyppi

15. Muut yksityiskohdat, ehdot ja asiakkaan erityisohjeet

16. Toimeksiannon vastaanottamisen päivämäärä ja tarkka kellonaika, tai päivämäärä ja tarkka kellonaika, jolloin päätös kaupankäynnistä tehtiin. Tarkka kellonaika on määritettävä direktiivin 2014/65/EU 50 artiklan 2 kohdassa esitettyjen kellojen synkronointia koskevissa vaatimuksissa määrätyn menetelmän mukaisesti.

2 OSA

Kirjanpito liiketoimista ja toimeksiantojen käsittelystä

1. Asiakkaan nimi ja muut yksilöintitiedot

2. Asiakkaan lukuun toimivien relevanttien henkilöiden nimet ja muut yksilöintitiedot

3. Sijoituspalveluyrityksessä sijoituspäätöksestä vastuullisen toimijan tunniste (Trader ID)

4. Sijoituspalveluyrityksessä sijoituspäätökseen liittyvän algoritmin tunniste (Algo ID)

5. Transaktion viitenumero

6. Toimeksiannon tunniste (Order ID)

▼B

7. Kauppapaikan toimeksiannolle sen vastaanottamisen yhteydessä antama tunnistekoodi

8. Yksilöllinen tunniste jokaiselle asiakkaiden koottujen toimeksiantojen ryhmälle (joka toimitetaan yhtenä toimeksiantokokonaisuutena tiettyyn kauppapaikkaan). Tässä tunnisteessa on oltava merkintä ”aggregated_X”, jossa X-kirjain tarkoittaa niiden asiakkaiden lukumäärää, joiden toimeksiannot on koottu yhteen.

9. Sen kauppapaikan markkinasegmentin MIC-koodi, johon toimeksianto on toimitettu.

10. Sen henkilön nimi tai muut yksilöintitiedot, jolle toimeksianto välitettiin.

11. Myyjän ja ostajan yksilöintitiedot

12. Tieto siitä, kenen lukuun liiketoimi on toteutettu

13. Toimeksiannon toteutuksesta vastuullisen toimijan tunniste (Trader ID)

14. Toteutukseen liittyvän algoritmin tunniste (Algo ID)

15. Buy/sell-indikaattori (osto- ja myynti-indikaattori)

16. Rahoitusvälineen yksilöinti

17. Lopullinen kohde-etuus

18. Myynti-/osto-option yksilöinti

19. Toteutushinta

20. Ennakkomaksu

21. Toteutustapa

22. Kuormitustyyppi

23. Erääntymispäivä

24. Yksikköhinta ja hinnan merkintätapa

25. Hinta

26. Hintakerroin

27. Valuutta 1

28. Valuutta 2

29. Jäljellä oleva määrä

30. Muunnettu määrä

31. Toteutettu määrä

32. Toimeksiannon tai kaupankäyntipäätöksen antamisen päivämäärä ja tarkka kellonaika. Tarkka kellonaika on määritettävä direktiivin 2014/65/EU 50 artiklan 2 kohdassa esitetyissä kellojen synkronointia koskevissa vaatimuksissa määrätyn menetelmän mukaisesti.

▼B

33. Kaikkien sellaisten kauppapaikkaan välitettyjen ja sieltä vastaanotettujen viestien päivämäärä ja tarkka kellonaika, jotka liittyvät toimeksiantoon vaikuttaviin tapahtumiin. Tarkka aika on määritettävä sen menetelmän mukaisesti, josta on säädetty komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2017/574 ([1]).

34. Kaikkien sellaisten toiseen sijoituspalveluyritykseen välitettyjen ja sieltä vastaanotettujen viestien päivämäärä ja tarkka kellonaika, jotka liittyvät toimeksiantoon vaikuttaviin tapahtumiin. Tarkka kellonaika on määritettävä direktiivin 2014/65/EU 50 artiklan 2 kohdassa esitetyissä kellojen synkronointia koskevissa vaatimuksissa määrätyn menetelmän mukaisesti.

35. Kaikki sellaiset kauppapaikkaan välitetyt ja sieltä vastaanotetut viestit. jotka liittyvät sijoituspalveluyrityksen tekemiin toimeksiantoihin.

36. Kaikki muut toimeksiantoon liittyvät yksityiskohdat ja ehdot, jotka on toimitettu toiseen sijoituspalveluyritykseen tai saatu sieltä.

37. Jokainen annettu toimeksianto järjestyksessä, joka kuvaa jokaisen siihen vaikuttaneen tapahtuman aikajärjestystä, mukaan lukien muun muassa muutokset, peruutukset ja toteutus.

38. Lyhyeksimyyntimerkintä

39. Merkintä lyhyeksimyyntiasetuksen mukaisesta poikkeuksesta

40. Vapautusta koskeva merkintä

([1]) Komission delegoitu asetus (EU) 2017/574, annettu 7 päivänä kesäkuuta 2016, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/65/EU täydentämisestä liiketoimintakellojen tarkkuustasoa koskevilla teknisillä sääntelystandardeilla (katso tämän virallisen lehden sivu 148).